

Одеський державний університет внутрішніх справ

Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності

**навчально-методичний посібник
в схемах і таблицях**

2023

Рекомендовано до друку Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 6 від 31.06.2023 р.)

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

О.І. Витяганець, директор загальної бібліотеки ОДУВС (*Критерії оцінювання* – стор. 24, *Л.5* – стор. 143-170, *Л.6* – стор. 171-210); **Н.В. Домброван**, кандидат юридичних наук, начальник відділу організації наукової роботи (*Предметні результати навчання* – стор. 19-21, *Л.1* – стор. 28-60, *Л.4* – стор. 118-142, *Л.7* – стор. 211-242); **О.О. Іванов**, аспірант 1 курсу ОДУВС (*Критерії оцінювання* – стор. 25, *Л.3* – стор. 98-117, *Л.4* – стор. 118-142, *Практична частина* – стор. 289); **О.М. Корженко**, ад'юнкт 1 курсу ОДУВС (*Л.5* – стор. 143-170); **М.В. Корнієнко**, доктор юридичних наук, професор, проректор ОДУВС (редактор; *Актуальність курсу* – стор. 5, *Тематичний план* – стор. 17-18, *Л.2* – стор. 61-97, *Л.5* – стор. 143-170); **Ю.В. Мерденов**, аспірант 1 курсу ОДУВС (*Л.6* – стор. 171-210); **Є.О. Михайленко**, аспірант 1 курсу ОДУВС (*Критерії оцінювання* – стор. 26, *Л.8* – стор. 243-284, *Практична частина* – стор. 288); **В.В. Нестерчук**, науковий співробітник відділу організації наукової роботи (*Л.2* – стор. 61-97, *Л.4* – стор. 118-142); **О.Г. Остроглядова**, ад'юнкт 1 курсу ОДУВС (*Критерії оцінювання* – стор. 22, *Л.7* – стор. 211-242); **М.О. Семенішин**, доктор юридичних наук, доцент, професор ОДУВС (*Л.7* – стор. 211-242, *Л.8* – стор. 243-284, *Післямова* – стор. 248-249); **А.В. Семенова**, доктор педагогічних наук, професор, професор ОДУВС (редактор; *Актуальність курсу* – стор. 5, *Дисципліна в ОНП* – стор. 6-16, *Тематичний план* – стор. 17-18, *Предметні результати навчання* – стор. 19-21, *Критерії оцінювання* – стор. 22-26, *Л.3* – стор. 98-117, *Л.6* – стор. 171-210, *Л.8* – стор. 243-284, *Практична частина* – стор. 285-298, *Післямова* – стор. 248-249); **О.І. Сіфоров**, кандидат технічних наук, доцент, начальник навчально-методичного відділу (*Дисципліна в ОНП* – стор. 6-16, *Л.1* – стор. 28-60, *Л.3* – стор. 98-117); **М.О. Швець**, аспірант 1 курсу ОДУВС (*Критерії оцінювання* – стор. 23, *Л.1* – стор. 28-60, *Л.2* – стор. 61-97, *Практична частина* – стор. 287).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бабенко Андрій Миколайович – доктор юридичних наук, професор, директор інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ;

Бойко Марія Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, голова комісії з внутрішнього забезпечення якості освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка;

Братель Сергій Григорович – кандидат юридичних наук, професор, перший проректор, Одеський державний університет внутрішніх справ;

Тюріна Валентина Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціології та психології, Харківський національний університет внутрішніх справ.

Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності: навчально-методичний посібник в схемах і таблицях. / М 50 [О. І. Витяганець, Н. В. Домброван, О. О. Іванов та ін.] за загальною ред. М.В. Корнієнка, А. В. Семенової. – Одеса: ОДУВС. – 2023.: Бондаренко М. О., 2023.– 364 с.

ISBN 978-618-8327-07-1

Зміст видання відповідає програмі підготовки здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня PhD галузі знань 08 «Право». У навчально-методичному посібнику представлено основні теми освітньої компоненти «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності». Матеріал подано у теоретичному та практичному блоках: у формі інтерактивних лекцій із рефлексивними запитаннями і відповідями для перевірки, практична частина збагачена прикладами тестових завдань, методичними поясненнями і запитаннями щодо оцінювання суджень і ставлення згідно таксономії Б. Блума, а також додатками чек-листів для керівників і аспірантів, рекомендаціями щодо оформлення літератури відповідно до вимог APA стилю. Крім того, увагу приділено критеріям оцінювання результатів навчальних досягнень.

Посібник призначений для аспірантів і ад'юнктів всіх форм навчання, науково-педагогічних працівників й всіх тих, хто зацікавлений у сприянні розвитку культури академічної доброчесності.

УДК 001.811(477)(072)

ЗМІСТ

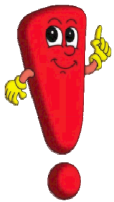
Актуальність курсу	5
Дисципліна в освітньо - науковій програмі	6
Тематичний план	17
Предметні результати навчання (ПР)	19
Критерії оцінювання предметних результатів навчання	23
ТЕОРЕТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ	27
<i>Лекція №1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання</i>	28
<i>Лекція №2. Види порушень академічної доброчесності</i>	61
<i>Лекція №3. Академічна доброчесність в науково-педагогічній діяльності</i>	98
<i>Лекція №4. Науково інформаційні технології та політика академічної доброчесності</i>	118
<i>Лекція №5. Академічна культура. Пошук та опрацювання наукової інформації</i>	143
<i>Лекція №6. Політика академічної доброчесності при складанні бібліографії в наукових працях</i>	171
<i>Лекція №7. Поняття наукового проєкту, його складові та види.....</i>	211
<i>Лекція №8. Планування наукового проєкту</i>	243

ЗМІСТ

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	285
Приклади тестів модульного контролю	286
<i>Варіант 1</i>	287
<i>Варіант 2</i>	288
<i>Варіант 3</i>	289
Приклад “ Анкета рецензента ”	290
Оцінювання суджень і ставлення	291
<i>Методичні пояснення</i>	292
<i>Приклади запитань високих рівнів таксономії</i>	295
ДОДАТКИ	299
Чек-лист “ Досліджуємо добросовісно! ”	300
Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю	327
ЛІТЕРАТУРА	339
ПІСЛЯМОВА	346
Рецензії	353

АКТУАЛЬНІСТЬ КУРСУ

- ➔ **Цей курс є надзвичайно важливим для кожного здобувача освіти який має намір працювати у науковій та науково-педагогічній сферах. Із лекційної частини Ви дізнаєтесь про ключові аспекти менеджменту наукових проєктів та зрозумієте, як покращити виконання наукових робіт відповідно до вимог академічної доброчесності.**
- ➔ **Знання, які Ви отримаєте при вивченні дисципліни, будуть корисними для вашої кар'єри в науковій сфері. Ви зможете створити та втілити ефективні наукові проєкти, дотримуючись найвищих стандартів доброчесності. Ви дізнаєтесь, як правильно писати наукові статті та підготовлювати презентації для конференцій та наукових зборів.**
- ➔ **Крім того, на цьому курсі Ви сформуєте і покращите навички, які допоможуть Вам стати ефективним науковим менеджером. Ви дізнаєтесь, як продуктивно керувати своїм часом, ресурсами та бюджетом, а також як взаємодіяти зі своєю командою та іншими .**
- ➔ **Якщо Ви хочете одержати важливу інформацію, сформувати відповідні компетентності, які допоможуть Вам розвиватися в науковій сфері та бути ефективним менеджером, то цей курс - саме те, що Вам потрібно. Автори дуже прагнули, щоб цей курс був цікавим та корисним для вас, і сподіваються, що Ви набудете максимум навчального досвіду.**

Посібник створено у відповідності до освітньо-наукової програми PhD «Право» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти для аспірантів і ад'юнктів всіх форм навчання. Видання може бути корисним також при самопідготовці, адже теоретичний матеріал подано у формі інтерактивних лекцій із рефлексивними запитаннями і відповідями для перевірки, практична частина збагачена прикладами тестових завдань, методичними поясненнями і запитаннями щодо оцінювання суджень і ставлення згідно Таксономії Б.Блума, а також додатками чек листів для керівників і аспірантів.

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

МВС УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Право»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
Ступінь вищої освіти: доктор філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ОДЕСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Голова Вченої ради
Дмитро ШВЕЦЬ
(протокол від 30 травня 2023 року № 11)
Освітня програма вводить в дію з 2023 року
Ректор Дмитро ШВЕЦЬ
(наказ від 02.06.2023 року № 220)

II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ПРАВО» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код	Компоненти освітньої складової	Загальна к-ть кредитів	Форма контролю	Послідовність вивчення (семестр)
Обов'язкові компоненти				
ОК. 01	Іноземна мова професійного спрямування	7	Залік, екзамен	1, 2
ОК. 02	Соціальна філософія	4	Екзамен	1
ОК. 03	Методологія наукового пізнання	3	Екзамен	1
ОК. 04	Українська наукова мова	3	Залік	1
ОК. 05	Педагогічна компетентність викладача ЗВО	3	Екзамен	2
ОК. 06	Гуманітарні пріоритети правової діяльності та управління	3	Екзамен	3
ОК. 07	Менеджмент наукових проектів та політика академічної доброчесності	3	Залік	2

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

2.2. Порядок вивчення навчальних дисциплін

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	К-сть кредитів ЄКТС	Загальний обсяг годин	Форма контролю
1	2	3	4	5
1 рік, II семестр				
ОК. 01	Іноземна мова професійного спрямування	4	120	Екзамен
ОК. 05	Педагогічна компетентність викладача ЗВО	3	90	Екзамен
ОК. 07	Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності	3	90	Залік
ОК. 10	Актуальні питання права інтелектуальної власності	2	60	Залік
ОК. 11	Сучасні правові доктрини: теорія та практика	3	90	Екзамен
ВСЬОГО		15	450	

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

ОК.07 в освітньо-професійній програмі ОДУВС

1. Обов'язкові компоненти ОНП			
1. Цикл дисциплін загальної підготовки 08 «Право»			
ОК.07	Менеджмент наукових проектів та політика академічної доброчесності	3,0 (кредити)	залік

Таблиця міжпредметних зв'язків

Хронологічні міжпредметні зв'язки	Дисципліни ОНП	
передуючі (попередні)	Методологія наукового пізнання ОК.03	Сучасні інформаційні технології в юридичних дослідженнях ОК.09
супроводжувальні (синхронні)	Педагогічна компетентність викладача ЗВО ОК.05	Менеджмент наукових проектів та політика академічної доброчесності
перспективні	Гуманітарні пріоритети правової діяльності та управління ОК.06	Педагогічна практика ОК.08

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

Склад і структура ОК.07

Курс та семестр вивчення за навчальним планом	1 курс 2 семестр	Всього
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Кількість семестрових модулів	2	2
Повний обсяг часу, год.	90	90
В тому числі, кількість аудиторних занять, год.	44	44
З них: - Лекційних	20	22
- практичних	24	24
Обсяг часу на СРС, год.	46	46
Індивідуальна робота, год.	20	20
Підсумкова форма контролю Е – екзамен З – залік	3	3

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

Розподіл обсягу годин ОК.07

№	Найменування змістових модулів	Кількість годин (ауд / СРС)	
		Лекції	Практичні заняття
Семестровий модуль 1 «Політика академічної доброчесності»			
1	Політика академічної доброчесності	10/12	12/10
Семестровий модуль 2 «Менеджмент наукових проєктів»			
2	Менеджмент наукових проєктів	10/14	12/10
Всього:		20/26	24/20
СРС:		46	
Разом:		44/46	

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

**МАТРИЦЯ
ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ЗК.1	ЗК.2	ЗК.3	ЗК.4	ЗК.5	ЗК.6	СК.1	СК.2	СК.3	СК.4	СК.5	СК.6	СК.7	СК.8	СК.9	СК.10	СК.11	СК.12	СК.13	СК.14	СК.15	СК.16	СК.17
ОК. 1					+	+				+	+	+		+									+
ОК. 2	+														+								
ОК. 3	+	+					+	+															
ОК. 4	+				+	+	+			+													+
ОК. 5	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+									
ОК. 6	+					+							+		+						+		
ОК. 7		+		+				+		+		+		+									
ОК. 8			+	+		+			+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+
ОК. 9		+	+		+	+		+		+	+	+					+		+	+			+
ОК. 10	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+			
ОК. 11	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+								

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ОК.07. МЕНЕДЖМЕНТ НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ ТА ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність приймати обґрунтовані самостійні рішення, планувати, організовувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області права.

ЗК 04. Здатність ініціювати і розробляти інноваційні проєкти та управляти ними.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ОК.07. МЕНЕДЖМЕНТ НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ ТА ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Спеціальні компетентності:

СК 02. Здатність планувати і проводити наукові дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень у сфері правозастосування та впроваджувати їх результати у практику роботи правоохоронних органів та суду.

СК 04. Здатність до підготовки власного наукового дослідження або наукової статті у фахове видання з юридичних наук.

СК 06. Здатність здійснювати пошук, обробку та аналіз фундаментальних праць провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі дослідження, конструктивно критикувати підходи інших вчених, надавати особисті визначення правових категорій, дотримуючись принципів етики та академічної доброчесності.

СК 08. Здатність кваліфіковано з дотриманням етики та академічної доброчесності відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях і тезах та опублікувати у фахових вітчизняних виданнях та у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

**МАТРИЦЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

	ГРН1	ГРН2	ГРН3	ГРН4	ГРН5	ГРН6	ГРН7	ГРН8	ГРН9	ГРН10	ГРН11	ГРН12	ГРН13	ГРН14	ГРН15	ГРН16	ГРН17	ГРН18	ГРН19	ГРН20	ГРН21	
ОК. 1	+			+				+		+												
ОК. 2					+																	
ОК. 3	+	+	+																			
ОК. 4	+			+	+		+	+														
ОК. 5	+		+	+		+	+															
ОК. 6															+							
ОК. 7				+	+			+		+												
ОК. 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК. 9	+		+		+		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК. 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+			+
ОК. 11	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+				+							

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

Програмні результати навчання ОК.07

ПРН 04. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

ПРН 05. Розробляти та реалізовувати проєкти, включаючи власні дослідження, в юридичній сфері на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язування актуальних правових, соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.

ПРН 08. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті й громадськості наукові результати у правозастосування державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі.

ПРН 10. Вміти професійно презентувати власні результати досліджень в галузі права на міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, у наукових виданнях, практично використовувати іноземну мову в науковій та педагогічній діяльності.

ДИСЦИПЛІНА В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

МАТРИЦЯ СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖ КОМПЕТЕНТНОСТЯМИ І ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ОК.07

	ЗК02	ЗК04	СК02	СК04	СК06	СК08
ПРН 04	+	+	+	+	+	
ПРН 05	+	+	+	+		+
ПРН 08					+	+
ПРН 10	+		+	+		+

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ТЕМА 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання.

1. Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності.
2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності.
3. Морально-етична складова академічної доброчесності.

ТЕМА 2. Види порушень академічної доброчесності.

1. Академічний обман.
2. Академічний плагіат.
3. Самоплагіат.
4. Фабрикація.
5. Фальсифікація.
6. Списування.
7. Контрактне виконання або аутсорсинг завдань.
8. Конфлікт інтересів та хабарництво.
9. Тиск.
10. Необ'єктивне оцінювання.
11. Саботаж.

ТЕМА 3. Академічна доброчесність в науково-педагогічній діяльності.

1. Поняття, принципи та види порушень принципу академічної доброчесності в педагогічній діяльності.
2. Академічна відповідальність.
3. Практичні аспекти реалізації принципу академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності.

ТЕМА 4. Науково інформаційні технології та політика академічної доброчесності.

1. Поняття та види науково інформаційні технології.
2. Застосування науково інформаційних технологій, здобувачами ЗВО.
3. Основні напрямки політики академічної доброчесності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ТЕМА № 5. Академічна культура. Пошук та опрацювання наукової інформації.

1. Поняття академічної культури.
2. Стоп плагіат.
3. Академічна публікація як результат наукових досліджень: поняття, функції, основні види.
4. Надійні джерела пошуку та опрацювання наукової інформації.
5. Складання бібліографічного опису різних видів документів.
6. Оформлення списку використаної літератури до наукових публікацій.

ТЕМА № 6: Політика академічної доброчесності при складанні бібліографії в наукових працях.

1. Міжнародні стилі оформлення бібліографічних посилань. Особливості їх використання в різних сферах.
2. Бібліографічний пошук. Електронне використання джерел.
3. Бібліографічний пошук. «Авторитетні» й «неавторитетні» джерела. «Псевдо-журнал» і «псевдовидавництво».
4. Методологія укладання бібліографії дослідницької роботи. Види бібліографічних описів.
5. Пошук інформації в Інтернеті. Пошук інформації за допомогою Google, Google Scholar. Практичні поради щодо організації пошуку.

ТЕМА 7. Поняття наукового проєкту, його складові та види.

1. Визначення «науковий проєкт» та його ознаки, які відрізняють проєкт від інших видів діяльності.
2. Класифікація проєктів.
3. Специфіка наукових проєктів.
4. Процес реалізації наукових проєктів.
5. Міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проєктної діяльності.
6. Основні цілі управління проєктами.
7. Процеси в управлінні проєктами.
8. Процес формування наукового проєкту.
9. Основні учасники наукового проєкту.
10. Життєвий цикл проєкту, його основні фази та стадії.

ТЕМА 8. Планування наукового проєкту.

1. Планування реалізації проєкту.
2. Цілі, призначення і види планів.
3. Фінансове планування проєкту.

ПРЕДМЕТНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПР)

Обсяг в годинах	Назва та стислий зміст практичного заняття	Мета роботи
4	<p>Практичні заняття 1-2. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ. Заняття 1. Практична робота №1. <i>Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання.</i> Заняття 2. Практична робота №2. <i>Види порушень академічної доброчесності.</i> ПР.1. Створення, підготовка і навчально-методична презентація (до 5 слайдів) інформаційного повідомлення про один із видів порушень академічної доброчесності та його профілактику.</p>	<p>Здобути навички презентування власних результатів дослідження. Навчитись здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації.</p>
4	<p>Практичні заняття 3-4. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. Заняття 3. Практична робота №3. Академічна доброчесність в педагогічній діяльності. Заняття 4. Практична робота №4. Науково інформаційні технології та політика академічної доброчесності. ПР.2. Написання есе (до 2-х сторінок А4) на тему: «Обґрунтування важливості академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності» українською або іноземною мовою.</p>	<p>Розвинути навички гнучкого мислення, оцінювання результатів автономної роботи. Поглибити навички застосування державної мови в письмовій формі в науковій сфері.</p>

ПРЕДМЕТНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПР)

Обсяг в годинах	Назва та стислий зміст практичного заняття	Мета роботи
4	<p>Практичні заняття 5-6. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ СКЛАДАННІ БІБЛІОГРАФІЇ В НАУКОВИХ ПРАЦЯХ. ПР.3. Складання бібліографії (до 30 позицій) з різними видами джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та відповідно до вимог APA стилю. Перевірка бібліографії на предмет помилок з аргументацією свого бачення.</p>	<p>Здобути навички підготовки власного наукового дослідження у фахове видання з юридичних наук. Навчитись ,з дотриманням етики та академічної доброчесності відобразити результати наукових досліджень.</p>
6	<p>Практичні заняття 7-9. ПЛАНУВАННЯ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ. ПР.4. Перевірка наукової роботи (публікації) (об'ємом до 7 сторінок) на предмет дотримання вимог академічної доброчесності. Написання рецензії.</p>	<p>Розвинути навички гнучкого мислення, оцінювання результатів автономної роботи. Здобути навички щодо ініціювання, організації та розроблення наукового проекту.</p>
6	<p>Практичні заняття 10 -12. ДЕМОНСТРАЦІЯ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ. ПР.5. Створення презентації про доцільність власного наукового дослідження або актуальність будь-якої навчально-наукової дисципліни поточного семестру.</p>	<p>Здобути навички щодо представлення широкій науковій спільноті й громадськості наукові результати у правозастосуванні державної та іноземної мови в усній та письмовій формі. Навчитись професійно презентувати власні наукові дослідження.</p>

ПРЕДМЕТНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПР)

Таблиця відповідності ПРН (програмних результатів навчання) предметним результатам (ПР) для ОК.07

Практичні заняття (ПЗ)	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 08	ПРН 10
ПЗ.1 - ПЗ.2 ПР.1.				+
ПЗ.3 - ПЗ.4 ПР.2			+	
ПЗ.5 - ПЗ.6 ПР.3		+		
ПЗ.7 - ПЗ.9 ПР.4	+			
ПЗ.10 – ПЗ.12 ПР.5				+

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПР.1. Створення, підготовка і навчально-методична презентація (до 5 слайдів) інформаційного повідомлення про один із видів порушень академічної доброчесності та його профілактику.

№	Критерії та вимоги оцінювання навчально-методичної презентації	Максимальна кількість балів
1	Теоретичні знання, практичні навички та розуміння контексту педагогічної дії на ґрунті власного ціннісного досвіду та досвіду учасників заняття	2
2	Застосування різноманітних методик викладання для максимального ефективного засвоєння матеріалу і розвитку навичок іншими учасниками	2
3	Порівняння безпосереднього власного досвіду (як викладача-слухача) з темою заняття (аналіз та обговорення актуальності)	3
4	Діагностика рівня обізнаності учасників – аналіз теоретичних знань та практичних навичок слухачів	3
5	Подання відповідної інформації із демонстрацією практичного застосування, зокрема, оптимального способу уникнення помилок	2
6	Надання можливості повправлятися в застосуванні здобутих навичок	2
7	Коментар викладача щодо виконання завдань, в ідеалі – надання можливості повторного виконання	2
8	Акцент на діяльності учасників, на тому, що вони роблять під час заняття, а не на тому, що робить викладач. Заохочення до активного обговорення та застосування інтерактивних методів навчання	2
9	Повнота та правильність оформлення презентації	2
		20

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПР.2. Написання есе (до 2-х сторінок А4) на тему: «Обґрунтування важливості академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності» українською або іноземною мовою.

Критерії	Вимоги	Максимальна кількість балів
Знання та розуміння теоретичного матеріалу	<ul style="list-style-type: none"> – визначає поняття, що розглядаються чітко і в повному обсязі, наводячи відповідні приклади; – використані поняття точно відповідають темі. 	5
Аналіз і оцінка інформації	<ul style="list-style-type: none"> – грамотне використання категорії аналізу; – уміле використання порівняння і узагальнення для аналізу взаємозв'язків понять та явищ; – здатність пояснити альтернативні погляди на розв'язання проблеми, що розглядається і вміння дійти висновку; – повнота використаного інформаційного поля (використовується значна кількість джерел інформації); – обґрунтованість пояснення текстової інформації за допомогою графіків і діаграм. 	10
Побудова суджень (мислення)	<ul style="list-style-type: none"> – ясність і чіткість викладення матеріалу; – логіка структурування доказів; – висунуті тези супроводжуються грамотною аргументацією; – надаються різні точки зору, власну оцінку і погляди вирішення проблеми; – загальна форма викладення матеріалу, отриманих результатів, пропозицій, власних поглядів та їх інтерпретація (тлумачення) відповідає обраному напрямку; – самостійність виконання роботи. 	4
Оформлення роботи	<p>робота відповідає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основним вимогам з використанням цитат; – лексичним, граматичним та стилістичним вимогам. 	1
		20

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПР.3. Складання бібліографії (до 30 позицій) з різними видами джерел

(наукові праці, відео-, аудіо- матеріали, тощо (1 автор, 2 автори, 3 або більше авторів, колектив авторів, без автора, без дати/року, без сторінок, один автор кілька робіт в одному році, різні автори з однаковим прізвищем, кілька творів із 3+ однаковими авторами і роком, книга, стаття у журналі, стаття в газеті, книга у перекладі або з редактором та номером видання, книга з вказаним номером видання, книга у PDF форматі тощо, Вебсайт, презентація PowerPoint, тези / стаття конференції, тези / стаття конференції у форматі книги, дисертація / автореферат, звіт / доповідь, організація як автор, Закони)) згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та відповідно до вимог APA стилю. Перевірка бібліографії на предмет помилок з аргументацією свого бачення.

Критерії	Вимоги	Максимальна кількість балів
Знання та розуміння призначення ДСТУ	<ul style="list-style-type: none">– Наукові праці, відео-, аудіо- матеріали, тощо;– Відповідність тематиці дослідження.	4
Правильність оформлення списку використаної літератури	<ul style="list-style-type: none">– Назви статей, монографій, збірників, конференцій, тез, доповідей, авторефератів дисертацій вказуються повністю;– Для статей обов'язково дається їх назва, назва видання, рік, номер (випуск, том), початкова та кінцева сторінки;– У списку джерел з маленької букви пишуть відомості, що відносяться до заголовку (підручники для вузів, матеріали конференцій, тези, навчально-методичний посібник тощо), відомості про відповідальність (редактор, упорядник, редколегія та ін.);– Урахування особливостей оформлення джерел за кількістю авторів (один автор; два автори; три автори; чотири автори).	12
Загальне оформлення бібліографії	<ul style="list-style-type: none">– Граматичні, стилістичні, пунктуаційні та шрифтові вимоги.	4
		20

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПР.4. Перевірка наукової роботи (публікації) (об'ємом до 7 сторінок) на предмет дотримання вимог академічної доброчесності. Написання рецензії.

№	Критерії та вимоги оцінювання рецензії	Максимальна кількість балів
1	Технічне оформлення рецензії (шрифт, поля, виділення, інтервали).	2
2	Знання та розуміння теоретичного матеріалу рецензентом.	2
3	Якість проведеного аналізу, узагальнення теоретичних та методичних положень, що характеризують професійність та освіченість рецензента.	3
4	Рівень викладу матеріалу (відповідність змісту, вибір ключових слів і фраз, логіка, взаємопов'язаність і якість матеріалу).	3
5	Обґрунтованість оцінювання релевантності застосування методів дослідження	2
6	Знання та розуміння теоретичного матеріалу. Обґрунтованість та змістовність викладення думок рецензента (наявність «води» в тексті)	2
7	Об'єктивність та не завзятість рецензента до оцінюваної роботи	2
8	Зразковість роботи, її педагогічна та наукова цінність для підготовки майбутніх рецензентів	2
9	Аргументованість зроблених висновків, які впливають із аналізу рецензованого дослідження, та обґрунтованість пропозицій щодо вирішення досліджуваних питань: у цілому тема розкрита недостатньо / частково / повністю, робота відповідає / не відповідає вимогам змісту робіт	2
		20

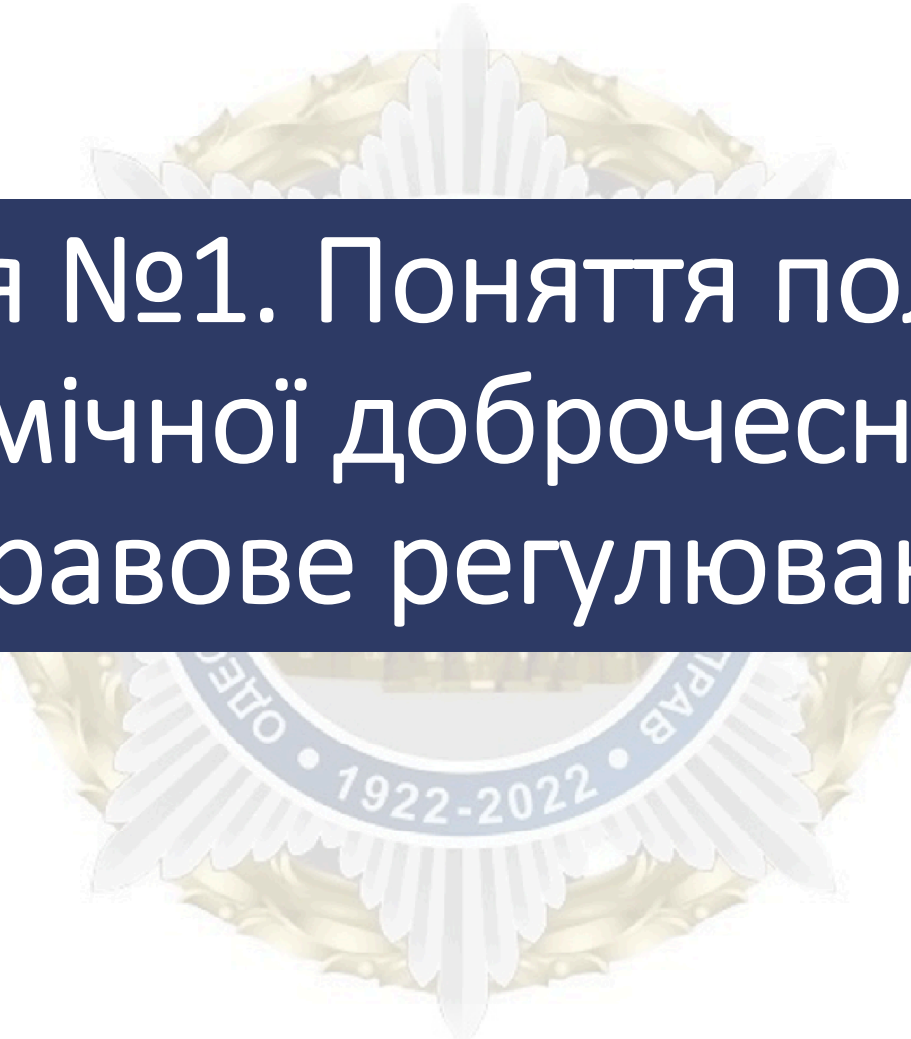
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПР.5. Створення презентації про доцільність власного наукового дослідження або актуальність будь-якої навчально-наукової дисципліни поточного семестру

Критерії	Вимоги	Максимальна кількість балів
Вступ	<ul style="list-style-type: none"> – обґрунтована актуальність обраної теми; – умотивована мета роботи; – встановлені завдання щодо обраного дослідження; – визначений об'єкт і предмет дослідження; 	4
Основна частина	<ul style="list-style-type: none"> – використаний матеріал відповідає тематиці наукового дослідження; – в повному обсязі розкритий зміст обраного дослідження; дотримана логічна структура системи, що закріплена в плані роботи; – використаний порівняльний аналіз альтернативних поглядів на розв'язання проблеми, що розглядається; – виконаний пошук взаємозв'язків понять та їх явищ; – здійснений опис процесу дослідження; 	10
Висновок	<ul style="list-style-type: none"> – оформлене узагальнення викладеного матеріалу, яке відповідає кількісним та якісним характеристикам; – надана оцінка поглядам, що висвітлювались у матеріалі наукової роботи; – аргументована власна точка зору відповідно до викладеного матеріалу; – сформульовані наукові та практичні результати; 	4
Оформлення роботи відповідають	<ul style="list-style-type: none"> – основним вимогам з використання джерел; політиці академічної доброчесності; – лексичним, граматичним та стилістичним вимогам оформлення презентацій. 	2
		20

ТЕОРЕТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Лекція №1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №1

1. **Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності**
2. **Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності**
3. **Морально-етична складова академічної доброчесності**

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

1. Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності

Академічна доброчесність – це моральний кодекс або етична політика академічного середовища, що включає такі цінності, як уникнення омани чи плагіату, дотримання академічних стандартів, чесності і ретельності у дослідженнях та академічних публікаціях [15, с.192].

Характеристики академічної доброчесності: етичні норми академічного середовища; кодекс честі навчального закладу, високий рівень культури та свідомості; повага до наукового дослідження; антикорупційні заходи; боротьба з плагіатом [15, с.197].

Доброчесність у Великому тлумачному словнику сучасної української мови пояснюється як властивість за визначенням «доброчесний», висока моральна чистота, чесність. А «доброчесним» є той, хто живе чесно, дотримується всіх правил моралі [9; 10].

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

1. Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності

Перші прояви академічної недоброчесності було зафіксовано документально при створенні і проходженні перших тестів на державну службу в Китайській імперії в період правління династії Хань (206 р. до н.е. – 220 р. н.е.). Люди, які вдавалися до шахрайства та були виявлені в ньому, мали бути покарані. Їм заборонялось продовжувати іспит, та проходити його наступного разу [18, с.164; 20].

Привласнення чужого твору за часів античності не засуджувалося суспільством, а тому залежало від індивідуальної позиції самої людини.

У добу Середньовіччя та Відродження «запозичувати в давніх — усе одно, що вчинити морський набіг, але обкрадати сучасників — усе одно, що розбишакувати на дорозі» (Франса Ла Мот Ле Вайє).

В XVII ст. у Європі за лексемою «плагіат» закріпилося універсальне на той час розуміння — літературна крадіжка.

Зародження сучасного плагіату в історичній Україні називають також XVIIст., але його масовість припадає на кінець XVIII – XIX століть. Процес наукового осмислення явища плагіату починається у XX ст. і триває до наших днів.

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

1. Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності

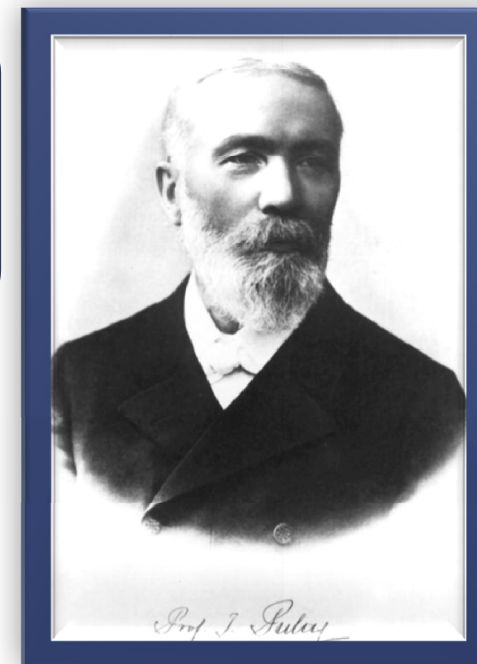

ПЛАГІАТ - це навмисне чи усвідомлене представлення або оприлюднення (опублікування), повністю чи частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

Слово «плагіат» походить від латинського «plagio» — краду — і в римському праві означало продаж у рабство вільної людини, відповідно за що передбачалося бичування (ad plagas).

**Цікавий
факт !**

Жертвою наукового плагіату став відомий український науковець Іван Пулюй. Його відкриття радіоактивних променів присвоїв німецький фізик Вільгельм Конрад Рентген. Саме український вчений Іван Пулюй перший винайшов лампу, яка унаочнювала Х-промені. Рентген працював із Пулюєм у одній лабораторії, знав про досягнення колеги, але першим у 1895 році оприлюднив це відкриття як своє власне, а згодом, у 1901 році отримав за нього Нобелівську премію [11, с.9, с. 44; 16].

Іван Пулюй
(1845-1918)
Фото: веб-джерело

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

1. Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності

До початку 2000-их у нормативно-правових актах можна було зустріти тільки вираз «академічна доброчесність». 23 жовтня 2000 року Головне управління державної служби видало наказ, яким затвердило Загальні правила поведінки державного службовця, де доброчесність згадувалася як одна з обов'язкових умов для державних службовців. Однак жодних додаткових деталей щодо терміну в документі не було [10].

Основні моральні-етичні цінності як академічної доброчесності були сформульовані в Бухарестській Декларації етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі (2004 рік):

довіра, прямота, повага, відповідальність і підзвітність [7].

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

1. Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності

Реформа освіти в США у 2002, розпочалася, коли президент Дж. Буш підписав Акт конгресу під назвою «Жодної невстигаючої дитини». Цей акт надавав величезної ваги річним іспитам. За низькі результати учнівських іспитів з роботи звільняли вчителів і обслуговуючий персонал. У результаті, за даними дослідження, проведеного в Атланті, в 2008/2009 навчальному році річні іспити перетворилися на суцільне шахраювання, здійснюване більш ніж 170 вчителями. В одній зі шкіл навіть проводилися «вечірки-підчищення», на яких учителі збиралися і в дружній атмосфері, за піцою, виправляли помилки в зданих учнями роботах. Врешті учасники й призвідці порушень були покарані з різною мірою суворості: дехто був звільнений, десятеро освітян – ув'язнені [11, с.10; 19].

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

1. Історія виникнення та розвитку поняття академічної доброчесності

В Україні запровадження доброчесності на правовому рівні почалося з Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. Наразі є актуальним питання в Верховній Раді України щодо прийняття Закону України «Про академічну доброчесність», презентація якого відбулась 2 березня 2023 року [14].

Фото: веб-джерело

**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

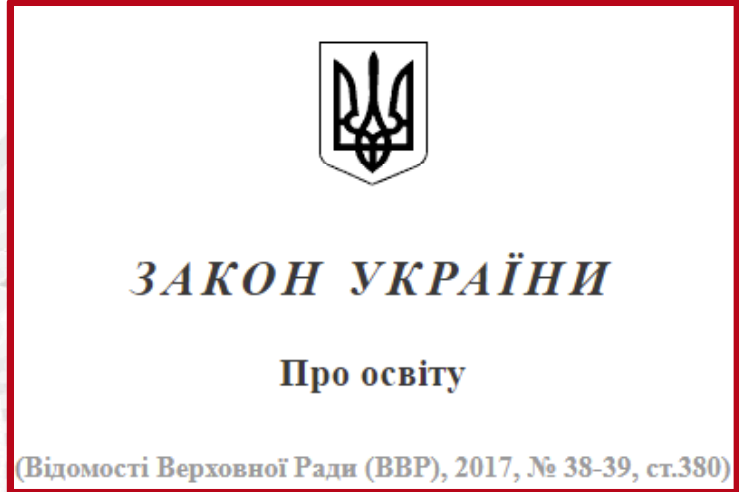
Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Основним нормативно-правовим актом, який наразі здійснює пряме регулювання академічної доброчесності є

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1].

ЗУ в частині 1 статті 42 дає визначення

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Згідно ч.2 ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, дотримання академічної доброчесності **педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками** передбачає [1]:

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права

контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти

об'єктивне оцінювання результатів навчання

надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Згідно ч.3 ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, дотримання академічної доброчесності **здобувачами** передбачає [1]:

самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей)

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Згідно частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, порушенням академічної доброчесності вважається [1]:

Академічний
плагіат

Самоплагіат

Фабрикація

Фальсифікація

Списування

Хабарництво

Обман

Необ'єктивне
оцінювання

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Згідно ч.5 ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, за порушення академічної доброчесності **педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники** закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності [1]:

відмова у присудженні ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєнні вченого звання

позбавлення присудженого ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєного вченого звання

відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії

позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Згідно ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, за порушення академічної доброчесності **здобувачі** освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності [1]:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо)

повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми

позбавлення академічної стипендії

позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання

відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту)

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Академічна відповідальність не є різновидом юридичної відповідальності і не заважає притягненню осіб чи закладів (установ) до юридичної (кримінальної, адміністративної, цивільної чи дисциплінарної) відповідальності у випадках, передбачених законами [6].

Згідно Листа МОН України від 23.10.2018 №1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти», слід вирізняти порушення здобувачів освіти від порушень науково-педагогічних і наукових співробітників. **Некоректно накладати на здобувачів освіти стягнення за академічний плагіат до того, як вони пройдуть навчання правилам академічної етики і, зокрема, використання джерел.** Таке навчання бажано планувати у першому семестрі у вигляді курсів академічного письма, окремих модулів інших дисциплін або поза навчальним планом. Відповідальність здобувачів має корелювати із роком навчання і видом роботи - вона має бути найвищою для здобувачів освіти старших курсів і випускних робіт [6].

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності в Україні складається із [6]:

Закону України «Про освіту»

спеціальних законів України «Про вищу освіту», «Про професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту» (деякі з цих законів ще розробляються або поки не містять відповідних норм)

Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність»

нормативних актів Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, що мають у сфері свого підпорядкування заклади освіти та/або наукові установи

статутів та інших внутрішніх нормативних документів (кодекси честі, правила внутрішнього розпорядку, процедури прийняття рішень з питань імовірних порушень академічної доброчесності тощо) закладів освіти та наукових установ

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

2. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності

Нормативно-правові акти, які **опосередковано** регулюють доброчесність
(не тільки академічну):

Закон України «Про авторське право і суміжні
права» від 01.12.2022 № 2811-IX

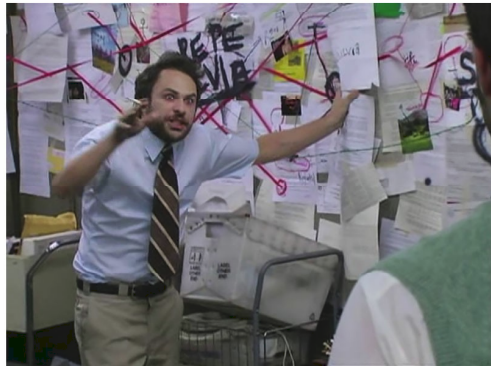
Закон України «Про державну службу» від
10.12.2015 № 889-VIII

Закон України «Про інформацію» від
02.10.1992 № 2657-XII

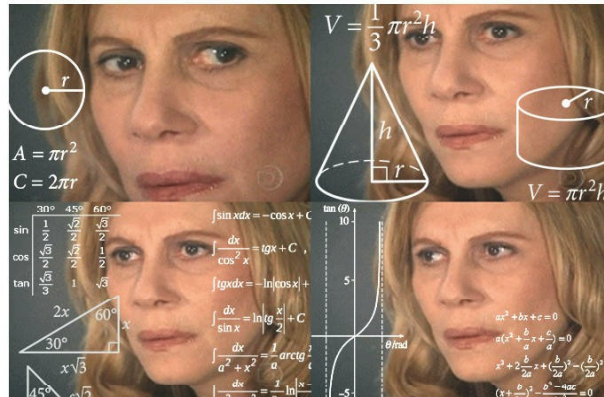
та багато інших [12].

ХВИЛИНКА ІРОНІЇ

ТВІЙ НАУКОВИЙ КЕРІВНИК, КОЛИ ПОЯСНЮЄ, ЩО ТВОЮ РОБОТУ НЕ ЗАРАХУЮТЬ З ПЛАГІАТОМ

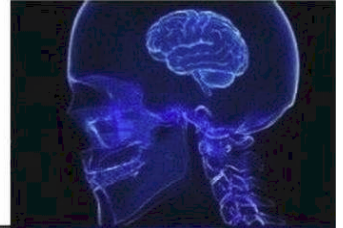
КОЛИ СКЛАДАЄШ БІБЛІОГРАФІЮ ВІДПОВІДНО ДО ДСТУ 8302:2015

ТИ, КОЛИ ТВІЙ РОБОТОДАВЕЦЬ ДІЗНАВСЯ, ЩО ТИ НАПИСАВ ДОКТОРСЬКУ ЧЕРЕЗ СНАТ GPT

Написати кандидатську самому

Скористатися дзвінком другу для доповнень

СКОРИСТАТИСЯ КОРУПЦІЙНОЮ СКЛАДОВОЮ ПРИ НАПИСАННІ

Закачати кандидатську з інтернету змінивши тільки титульну

КОЛИ СКАЧАВ ЧУЖУ РОБОТУ, АЛЕ ЗАМІНИВ УКРАЇНСЬКІ ЛІТЕРИ ЛАТИНСЬКИМИ

ІНТЕРНЕТ-СЕРВІС БЕЗКОШТОВНИХ РЕФЕРАТІВ ТА КУРСОВИХ

ТИ:

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

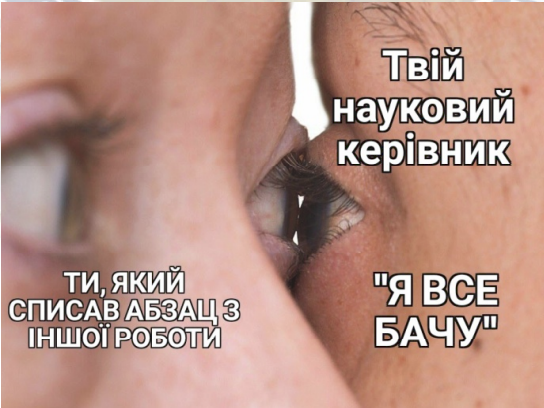
3. Морально-етична складова академічної доброчесності

В Європі списування та плагіат строго засуджується і вважається нехтуванням академічними нормами та принципами освітнього процесу. Європейські університети мають чітко регламентовані «етичні кодекси», які встановлюють принципи освітньої діяльності та норми етичної поведінки для всіх учасників освітнього процесу. У багатьох європейських університетах викладаються такі дисципліни як «Академічне письмо» та «Наукова етика» для прищеплення здобувачам освіти морально-етичних цінностей в освітній та дослідницькій діяльності [17, с.252].

КОЛИ ДОТРИМАВСЯ
ПРИНЦИПІВ
АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ

КОЛИ ВСЕ
СПИСАВ І НЕ
ЗРУХАВАЛИ
РОБОТУ

Твій
науковий
керівник

ТИ, ЯКИЙ
СПИСАВ АБЗАЦ З
ІНШОЇ РОБОТИ

"Я ВСЕ
БАЧУ"

КОЛИ НАРЕШТІ
НАПИСАВ РОБОТУ

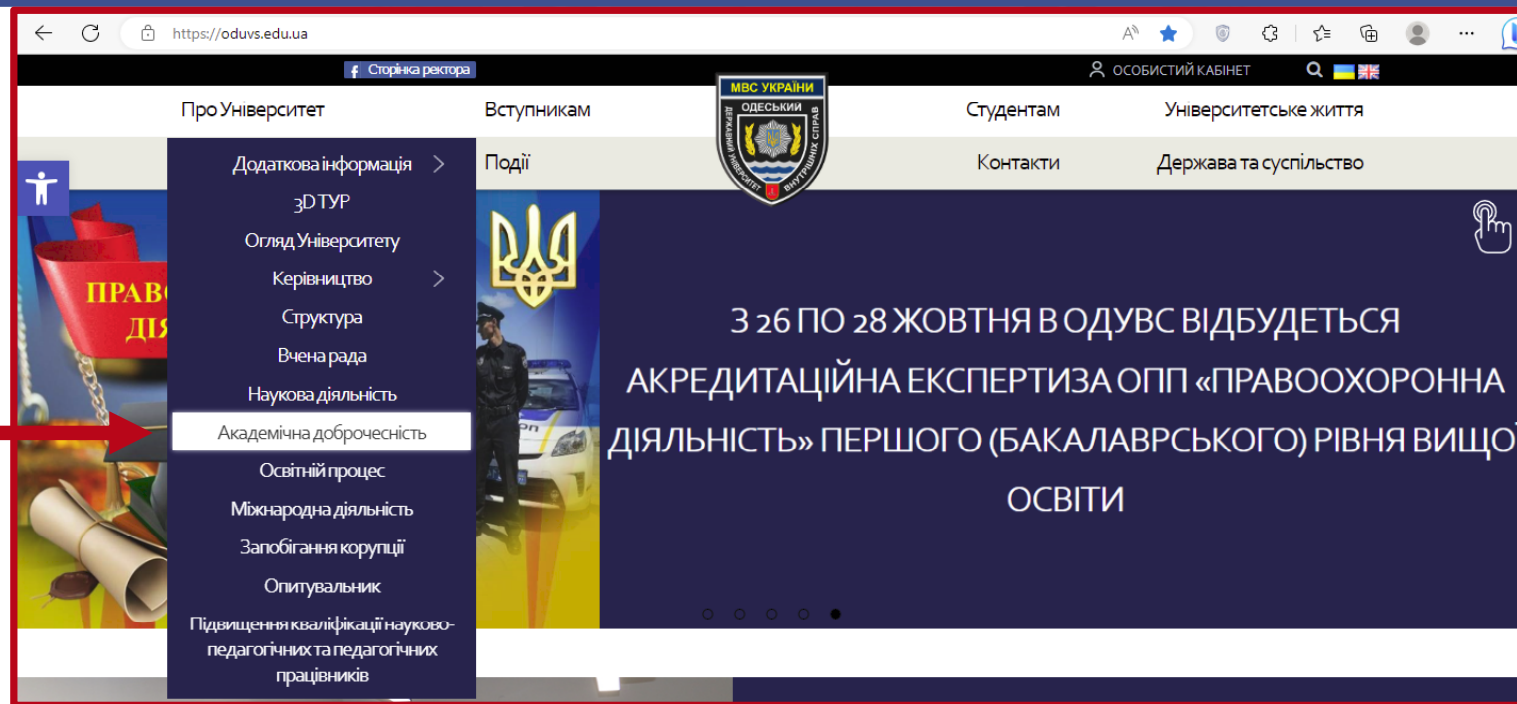
ЗІ 100% УНІКАЛЬНІСТЮ

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

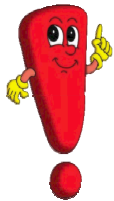
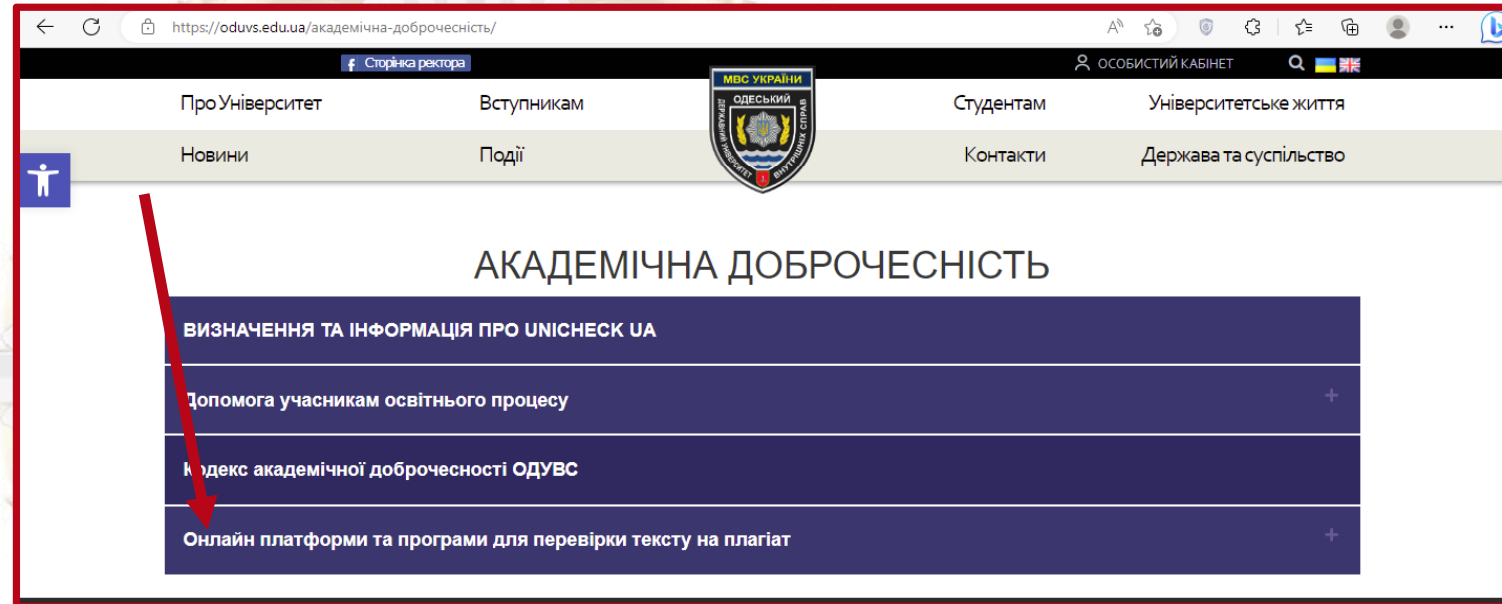
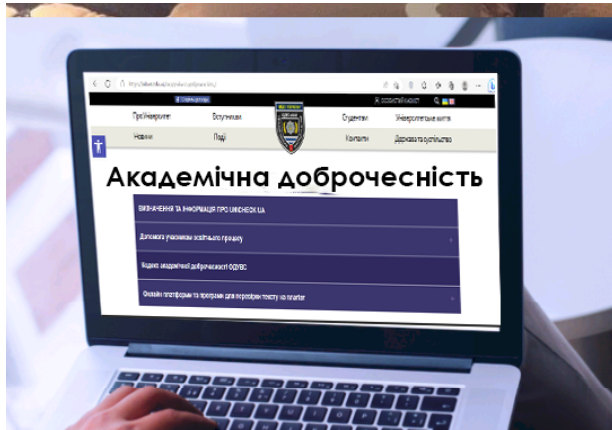
3. Морально-етична складова академічної доброчесності

Одеський державний університет внутрішніх справ також має свій етичний кодекс - **Кодекс академічної доброчесності**, який був схвалений Рішенням Вченої Ради Протоколом №2 від 08.10.2021 р. та затверджений Наказом ОДУВС від 08.10.2021 №425.

Тема 1. Поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання

3. Морально-етична складова академічної доброчесності

З ДАНИМ КОДЕКСОМ ПОТРІБНО ОBOB'ЯЗКОВО ОЗНАЙОМИТИСЬ!

Кодекс академічної доброчесності ОДУВС

- ✓ встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і/або навчаються в університеті, якими вони мають керуватись у своїй діяльності;
- ✓ визначає процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності в університеті;
 - ✓ визначає види відповідальності академічної доброчесності.

Узагальнення теоретичних напрацювань щодо складових понять дефініції «доброчесність», а саме понять «добро» і «чесність», дозволили дійти висновків, що це високі моральні цінності, які є дуже важливими для формування у людини позитивних якостей характеру. Саме вони сприяють моральному розвитку особистості, його раціонального мислення й об'єктивного судження про оточуючий світ. Сучасні умови розвитку суспільства наповнюють поняття «добро» новим змістом – прагнення особистості та суспільства до створення образу довершеності, ідеалу досконалості. Близькою до категорії добра є категорія чесності, тому їх часто розглядається як єдине ціле [13].

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Коли та де були перші прояви академічної не доброчесності?

2. Назвіть документ в якому вперше були сформульовані етичних цінності і принципи вищої освіти в Європі? Які це принципи?

3. Назвіть Закон України в якому почалося запровадження академічної доброчесності вперше?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

4. Комплекс яких дій передбачається здобувачами для дотримання академічної доброчесності згідно Закону України «Про освіту»?

5. До якої академічної відповідальності може бути притягнений здобувач за порушення академічної доброчесності згідно Закону України «Про освіту»? Назвіть всі.

6. Назвіть нормативно-правові акти, які опосередковано регулюють доброчесність.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

7. Дайте визначення поняття «Академічна доброчесність» згідно Закону України «Про освіту» ?

8. В якому році була вперше згадка поняття «доброчесність» в українському законодавстві та якої категорії працівників вона стосувалась?

9. Чи є академічна відповідальність різновидом юр. відповідальності?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Коли та де були перші прояви академічної доброчесності?

В Китайській імперії в період правління династії Хань (206 р. до н.е. – 220 р. н.е.).

2. Назвіть документ в якому вперше були сформульовані етичних цінності і принципи вищої освіти в Європі? Які це принципи?

Основні моральні-етичні цінності як академічної доброчесності були сформульовані в Бухарестській Декларації етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі (2004 рік): довіра, прямота, повага, відповідальність і підзвітність.

3. Назвіть Закон України в якому почалося запровадження академічної доброчесності вперше?

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

4. Комплекс яких дій передбачається здобувачами для дотримання академічної доброчесності згідно Закону України «Про освіту»?

1. самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
2. посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації

5. До якої академічної відповідальності може бути притягнений здобувач за порушення академічної доброчесності згідно Закону України «Про освіту»? Назвіть всі.

1. повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо)
2. повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми
3. позбавлення академічної стипендії
4. позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання
5. відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту)

6. Назвіть нормативно-правові акти, які опосередковано регулюють доброчесність.

- Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX
 - Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII
 - Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

7. Дайте визначення поняття «Академічна доброчесність» згідно Закону України «Про освіту» ?

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

8. В якому році була вперше згадка поняття «доброчесність» в українському законодавстві та якої категорії працівників вона стосувалась?

До початку 2000-их у нормативно-правових актах можна було зустріти тільки вираз «академічна доброчесність». 23 жовтня 2000 року Головне управління державної служби видало наказ, яким затвердило Загальні правила поведінки державного службовця, де доброчесність згадувалася як одна з обов'язкових умов для державних службовців.

9. Який локальний нормативний акт регулює академічну доброчесність в ОДУВС?

Кодекс академічної доброчесності, який був схвалений Рішенням Вченої Ради Протоколом №2 від 08.10.2021 р. та затверджений Наказом ОДУВС від 08.10.2021 №425.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Про освіту : Закон України від 05 вер. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 30.03.2023).
2. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18> (дата звернення: 30.03.2023).
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01 груд.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2811-20> (дата звернення: 30.03.2023).
4. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти : Лист МОН України від 23 жовт. 2018 р. № 1/9-650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v-650729-18> (дата звернення: 30.03.2023).
5. До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : Лист МОН України від 20 трав. 2020 р. № 1/9-263. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nra/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti> (дата звернення: 30.03.2023).
6. Про академічну доброчесність: проєкт Закону України. URL: <https://u.to/LoByHw> (дата звернення: 30.03.2023).
7. Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі. URL: <https://infopedia.su/18x1e73.html> (дата звернення: 30.03.2023).
8. Академічна доброчесність : бюлетень. Вип. №1-29. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-all-issues.pdf> (дата звернення: 30.03.2023).
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000728%5F3 (дата звернення: 29.03.2023).
10. Доброчесність: поняття, складові та історія: *Офіс доброчесності НАЗК* : веб-сайт. URL: <https://prosvita.nazk.gov.ua/blog/dobrochesnist-ponyattya-skladovi-ta-istoriya> (дата звернення: 29.03.2023).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

11. Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність : навчальний посібник для студентів 1-го курсу всіх спеціальностей медичних та фармацевтичних факультетів. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. 108 с.
12. Лотиш І. І. Академічна доброчесність як морально-етична і педагогічна проблема. Дидаскал. 2020. № 20. С. 251-253. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/13848> .
13. Полякова О.С. Доброчесність як морально-етичний принцип діяльності державних установ: теоретичний та правовий аспекти. Наукові перспективи. 2022. №2(20).
14. Презентація проекту Закону України «Про академічну доброчесність». URL: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/news/5215-prezentatsiia-proiektu-zakonu-ukrainy-pro-akademichnu-dobrochesnist> (Дата звернення: 30.03.2023) .
15. Семенова А.В. Професійна педагогіка: Підручник. / Авт.: О.В. Грабовський, Л.В. Коломієць, О.С. Савельєва, А.В. Семенова, В.Ф. Яні.; за заг.ред. А.В. Семенової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 575 с.
16. Сорока Михайло. Чудо-промені видатного українця. Іван Пулюй. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2867756-cudopromeni-vidatnogo-ukrainca-ivan-puluj.html> .
17. Терехова Л. Путівник з академічної доброчесності для позашкілля. Американські Ради з міжнародної освіти за підтримки Посольства США в Україні. К., 2022. 86 с.
18. Яригіна Н. М. Історичний дискурс академічної доброчесності. Наука та освіта в дослідженнях молодих учених : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молодих учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. Харків, 2021. С. 163–165.
19. Lang James M. Cheating Lessons. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts; London, England, 2013. 272 p.
20. McMullen D. The Chinese examination system in dynastic China: Did it select the brightest and best. Sunway Academic Journal. 2011. № 8. P. 1-11.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

15. Семенова А.В. Професійна педагогіка: Підручник. / Авт.: О.В. Грабовський, Л.В. Коломієць, О.С. Савельєва, А.В. Семенова, В.Ф. Яні.; за заг. ред. А.В. Семенової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 575 с. <https://dspace.oduvs.edu.ua/bitstreams/8dbef1df-a8ed-4a5e-a106-a500448936f4/download>
16. Сорока Михайло. Чудо-промені видатного українця. Іван Пулюй. Укрінформ.
URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2867756-cudopromeni-vidatnogo-ukrainca-ivan-puluj.html> .
15. Терехова Л. Путівник з академічної доброчесності для позашкілля. Американські Ради з міжнародної освіти за підтримки Посольства США в Україні. К., 2022. 86 с.
16. Яригіна Н. М. Історичний дискурс академічної доброчесності. Наука та освіта в дослідженнях молодих учених : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молодих учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. Харків, 2021. С. 163–165.
17. Lang James M. Cheating Lessons. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts; London, England, 2013. 272 р.
18. McMullen D. The Chinese examination system in dynastic China: Did it select the brightest and best. Sunway Academic Journal. 2011. № 8. Р. 1-11.

Дякуємо за увагу!

Лекція №2. Види порушень академічної доброчесності

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №2

1.	Академічний обман
2.	Академічний плагіат
3.	Самоплагіат
4.	Фабрикація
5.	Фальсифікація
6.	Списування

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №2

7.	Контрактне виконання або аутсорсинг завдань
8.	Конфлікт інтересів та хабарництво
9.	Тиск
10.	Необ'єктивне оцінювання
11.	Саботаж

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

1. Академічний обман

Згідно частини 4 статті 42 **Закону України «Про освіту»** від 05.09.2017 № 2145-VIII, **порушенням академічної доброчесності вважається [1]:**

Академічний
плагіат

Самоплагіат

Фабрикація

Фальсифікація

Списування

Хабарництво

Обман

Необ'єктивне
оцінювання

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

1. Академічний обман

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу [1, ч.4 ст.42].

Формами обману є: **академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування** [1, ч.4 ст.42].

Окрім Закону України «Про освіту» 05.09.2017 № 2145-VIII, важливі роз'яснення щодо видів порушень академічної доброчесності надає Лист Міністерства освіти України 23.10.2018 №1/9-650 **«Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»**.

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

1. Академічний обман

Відповідно до п.2.6. Листа Міністерства освіти України 23.10.2018 №1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» **формами обману** можуть бути також:

Імітація освітньої та наукової діяльності

Приписування співавторства особам, які не брали кваліфікованої участі у дослідженні та підготовці публікації (зокрема, це стосується зарахування до авторів керівників установ і підрозділів, які безпосередньо не брали участі у виконанні роботи, працівників чи здобувачів освіти, які здійснювали лише технічну допомогу, тощо)

Неправдиве співавторство

Невключення до співавторів осіб, які брали активну кваліфіковану участь у дослідженні та підготовці публікації, зокрема у постановці цілей та завдань роботи, формулюванні її висновків, розробці алгоритмів, аналізі результатів експериментів та розрахунків, написанні тексту тощо

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

1. Академічний обман

Форми обману [4, п.2.6]

свідоме викривлення посилань на джерела, свідоме викривлення інформації, що міститься у джерелах, на які зроблені посилання (у деяких випадках це може також бути академічним плагіатом)

продаж, поширення, постінг або публікація курсів лекцій, роздаткових матеріалів, записів або іншої інформації, наданої викладачем, а також використання їх для будь-яких комерційних цілей без письмового дозволу викладача

недозволене співробітництво, зокрема при виконанні студентських проєктів, що подаються як результати самостійної роботи; використання недозволеної допомоги під час виконання індивідуальних та контрольних завдань

проходження процедур контролю та оцінювання результатів навчання підставними особами

симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів

отримання копії екзаменаційних білетів, питань чи завдань раніше, ніж буде дозволено викладачем

повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність з інших дисциплін, без дозволу викладача (іноді це розглядають як різновид самоплагіату)

підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо)

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

1. Академічний обман

Форми обману [4, п.2.6]

підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо)

надання відгуків або рецензій на наукові або навчальні роботи без належного проведення їх експертизи

надання закладом вищої освіти або його співробітниками недостовірної інформації про заклад, його освітні програми, систему оцінювання, результати навчання, конкурси тощо

неправдиві повідомлення здобувачів освіти про події, які вимагають припинення освітнього процесу, перенесення контрольних заходів тощо (техногенні аварії, стихійні лиха, загроза вибуху тощо)

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

1. Академічний обман

**Цікавий
факт !**

Відомим прикладом із минулого століття є «пілтдаунська людина» – знахідка в 1912 році в гравійному кар'єрі Пілтдауна (Англія) частини черепа й щелепи, поєднання яких стали вважати «сполучною ланкою» в еволюційному процесі від мавпи до людини. Урешті, після багаторічних дискусій з приводу автентичності знахідки, у 1954 році було доведено, що це «відкриття» було обманом: щелепа «пілтдаунської людини» виявилася майстерно підпиляною щелепою орангутанга, а частина черепа належала європейцеві, який жив на початку 16 століття. З-посеред можливих 15 підозрюваних у підробці (в переліку був навіть відомий письменник Артур Конан Дойл) найімовірнішими винуватцями називали Артура Кіта й Чарльза Доусона. Щодо причин і цілей підробки суперечки точаться й досі. Висувають гіпотезу, що цей обман мав на меті обґрунтувати «англійське походження» людини як біологічного виду, в піку знахідкам решток доісторичної людини на території Німеччини, Франції й, можливо, навіть Африки [10, с.32; 11].

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

2. Академічний плагіат

Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства [1, ч.4 ст.42].

Плагіат - це опублікування твору або його частини у незмінному або видозміненому вигляді, включаючи опублікування перекладу іншомовного твору або його частини, під іменем особи, яка не є автором цього твору [1, п.1 ч.2 ст.53].

Академічний плагіат **не варто ототожнювати з порушенням авторського права** як різновидом права інтелектуальної власності. Ці порушення мають певну область перетину, але не є тотожними. Захист права інтелектуальної власності спрямований, насамперед, на захист майнових прав авторів чи їх правонаступників [1].

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

2. Академічний плагіат

Різновиди академічного плагіату [1]:

Перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело

Використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело

Дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом)

Подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есеїв, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

2. Академічний плагіат

Академічний плагіат треба відрізнити від помилок цитування

Найбільш типовими помилками цитування є [1]:

відсутність лапок при використанні текстових фрагментів, що запозичені з інших джерел, за наявності коректного посилання на це джерело

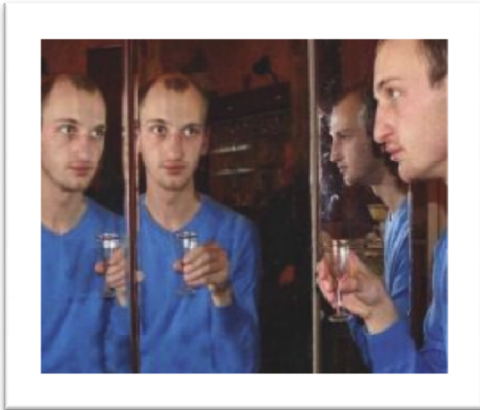
посилання на інше джерело

неправильне оформлення посилання, що ускладнює пошук джерела

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

3. Самоплагіат

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів [1, ч.4 ст.42].

Відповідно до Листу МОН України 20.05.2020 № 1/9-263 «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності», **не є самоплагіатом** текстові збіги, що не містять наукових результатів автора, а стосуються опису стану предметної області та відомих результатів досліджень інших авторів, опису відомих методик досліджень тощо. Такі текстові збіги з власними попередніми результатами автора **не потребують посилань на ці публікації чи оформлення відповідних текстових фрагментів**, як цитат. Більш того, провідні наукові видання і університети світу часто розглядають надмірні посилання на власні публікації як порушення академічної доброчесності з метою штучного підвищення наукометричних показників автора [5].

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

3. Самоплагіат

Типовими прикладами самоплагіату є [4]:

Дублікація публікацій - публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт, як нових наукових робіт

Дублювання наукових результатів - публікація одних і тих самих наукових результатів, в різних статтях, монографіях, інших наукових працях, як нових результатів, які публікуються вперше

Подання у звітах з виконання наукових проєктів результатів, що містилися у попередніх роботах, як отриманих при виконанні відповідного проєкту

Агрегування чи доповнення даних - суміщення старих і нових даних без їх чіткої ідентифікації з відповідними посиланнями на попередні публікації

Дезагрегування даних - публікація частини раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію

Повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаний їх аналіз

Виключення, що не є плагіатом

- Ідіоми – стійкі неподільні звороти мови, що передає єдине поняття, наприклад: байдики бити, впадати в око.
 - Ідеї або визначення, що широко розповсюджені та відомі .
- Перефразування своїми словами фрази при перекладі з діалекту чи іншої мови, якщо не існує широко відомої фрази чи прийнятого офіційного перекладу .
 - Твори народної творчості (фольклору).
- Повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації .
- Офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади.
 - Грошові знаки.
 - Розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонних довідників та інших аналогічних баз даних.
- Також не є плагіатом опублікування анонімного твору під власним іменем, оскільки у цьому випадку на анонімний твір авторське право не поширюється.

**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

4. Фабрикація

Фабрикація - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фабрикація також може стосуватися вигаданих статистичних та інших даних, які нібито взяті з певних джерел інформації у випадках, коли такі джерела не існують або не містять відповідної інформації. В таких випадках варто відрізнити фабрикацію від помилок цитування.

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

5. Фальсифікація

Фальсифікація - свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень [1, ч.4 ст.42]

Фальсифікація може стосуватися неповного або свідомо викривленого опису методик дослідження з метою приховування [4]:

виявлених авторами методичних помилок

використання застарілого або непридатного для відповідних досліджень обладнання

застосування непридатних для цілей дослідження алгоритмів та програмного забезпечення

інших хиб, що могли вплинути на достовірність, точність і надійність представлених результатів

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

5. Фальсифікація

Приклад фальсифікації [12, с.117-118]

Оригінальна цитата: «Закон № 540-ІХ закріпив у КЗпП антисоціальні положення щодо вилучення з поняття трудового договору вказівки про правила внутрішнього трудового розпорядку (разом із тим, дистанційний працівник ним взагалі не підпорядковується), надав антиконституційну можливість роботодавцю змінювати істотні умови праці без згоди дистанційного працівника» [9, с. 102].

Фальсифікація шляхом переписування з використанням синонімів та перестановки слів: «У Законі № 540-ІХ, яким були внесені зміни до Кодексу Законів про працю України, зафіксовані норми, що мають антисоціальну спрямованість, через які із дефініції трудового договору вилучається положення щодо ВТР, хоча працівники, котрі працюють дистанційно, і так виведені зі сфери їхньої дії, чим порушується Конституція України, адже роботодавець отримує нагоду трансформувати без згоди телепрацівника його умови праці, які є істотними».

Фальсифікація шляхом множинного перекладу за допомогою Google- перекладача (українська мова – англійська мова – італійська мова – українська мова з редагуванням): «Закон № 540-ІХ, що санкціонував асоціальні положення Трудового кодексу, вилучає з концепції трудового договору норму щодо правил внутрішнього трудового розпорядку (однак віддалені працівники на них взагалі не поширюються), дав можливість неконституційним шляхом роботодавцю змінювати значущі умови праці без згоди віддаленого працівника».

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

6. Списування

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання [1, ч.4 ст.42]

Також до списування може бути віднесено [4]:

здавання або репрезентацію різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності

написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах

використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) під час виконання групових контрольних заходів з однаковими варіантами

несамостійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю тощо

отримання іншої несанкціонованої допомоги при виконанні тих завдань, які передбачають самостійне виконання

ХВИЛИНКА ІРОНІЇ

▶ Easy
Normal
Hard

Написав
дисертацію
без плагіату

Написав
роботу та
тебе
звинувачують
в плагіаті

Easy
Normal
▶ Hard

Написав
дисертацію
без
самоплагіату

Але потім
розуміють,
що ту
роботу ти
написав сам

Самоплагіат

Самоциткування

З РОКИ
ТОМУ

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

7. Контрактне завдання або аутсорсинг завдання

Контрактне виконання завдань — домовленість про те, що роботу замість здобувача/ки освіти виконає хтось інший за матеріальну чи нематеріальну винагороду.

Слід розрізняти аутсорсинг завдань як вид недоброчесності та редагування як етап роботи над текстом [12, с. 36].

Щоб визнати, чи є порушеннями доброчесності інші практики, якщо вони виконуються за винагороду, треба з'ясувати, чи не перебувають замовник і виконавець у відносинах підпорядкування [12, с.37].

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

7. Контрактне завдання або аутсорсинг завдання

Види робіт, які можуть бути порушенням академічної доброчесності [12, с.37]:

Написати дипломну роботу / статтю замість здобувача/ки освіти

Підготувати промову й презентацію замість здобувача/ки освіти (зміст, не дизайн)

Навчити здобувача академічного письма (вважається порушенням при порядкуванні)

Відредагувати текст (вважається порушенням при порядкуванні)

Допомогти з перекладом / редагуванням перекладу (вважається порушенням при порядкуванні)

Стати бетарідером/кою тексту (як сприймається текст) (вважається порушенням при порядкуванні)

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

8. Конфлікт інтересів і хабарництво

Конфлікт інтересів — це вплив приватних інтересів особи на її професійні обов'язки як члена академічної спільноти [12, с.38].

Наприклад, член/членкиня не можуть оцінювати конкурс, якщо [12, с.38-98]:

у ньому беруть участь його/її родичі

він/вона — науковий/а керівник/ця когось з учасників або керівник/ця гуртка, де учасники навчаються

був/була членом/кинею журі попереднього етапу (оскільки не всі учасники будуть у рівних умовах — деякі роботи будуть знайомі журі)

є рецензентом/кою роботи принаймні когось з учасників

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

8. Конфлікт інтересів і хабарництво

Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі [1, ч.4 ст.42].

До хабарництва, зокрема, можуть бути зараховані: одержання, провокування або пропонування неправомірної вигоди за отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду поточного та підсумкового контролю, а також будь-яких інших переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності; примусові благодійні внески та примусова праця здобувачів освіти та/або їх батьків; примусове надання освітніх послуг (примусове репетиторство); деякі випадки конфлікту інтересів тощо [4].

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

9. Тиск

Вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання [1, ч.4 ст.42], тобто – **ТИСК**.

Приклад тиску [12, с.40]:

«Це така золота дитина — усі олімпіади виграє, он у Європі медаль дали, а ви не цінуєте»

«Як ви смієте дискваліфікувати за плагіат, якщо в неї мама хворіє! Це така травма»

«Це ж випускник! Йому більше треба, ти в 10 класі, поїдеш на фінал у наступному році»

«Дитина старалася»

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

10. Необ'єктивне оцінювання

Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти [1, ч.4 ст.42].

Це порушення охоплює будь-які випадки свідомого завищення або заниження оцінок викладачами. Зокрема, це може бути: використання різних підходів і критеріїв при оцінюванні однотипних робіт різних здобувачів освіти; навмисне створення нерівних умов для різних здобувачів тощо [4].

Надання та/або отримання будь-яких необґрунтованих переваг в освітній, дослідницькій чи трудовій діяльності здобувачам освіти та співробітникам закладу вищої освіти, у тому числі через родинні та інші неформальні зв'язки, застосування тиску на осіб, що приймають відповідні рішення [4].

До необ'єктивного оцінювання також може бути зараховано використання незрозумілої здобувачам освіти системи оцінювання; невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання; створення системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо [4].

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

10. Необ'єктивне оцінювання

Пол Ківані виокремлює 4 чинники, які заважають викладачеві об'єктивно оцінювати роботу здобувача освіти [14; 10, с.35]:

Сприйняття викладачем оцінки. Якщо викладач вважає, що оцінювання – спосіб допомогти здобувачу в навчанні, він може «допомогти», спрямовуючи відповідь, трохи відхилитися від чітких критеріїв. Якщо ж для викладача оцінка – непроникний бар'єр, який треба подолати, він залишається об'єктивним

Упевненість у правильності критеріїв оцінювання. Якщо вчитель сумнівається в критеріях, він може додавати до них якісь свої, суб'єктивні критерії. Це призводить до відмінностей системи оцінювання у різних викладачів

Викладацький досвід

Емоції, пов'язані зі сприйняттям здобувачем освіти як особистості

Тема 2. Види порушень академічної доброчесності

10. Необ'єктивне оцінювання

У «Рекомендаціях для покращення якості вищої освіти в Україні», які були запропоновані чеськими фахівцями (В. Дворжакова, М. Видлакова), запропоновані такі **ознаки об'єктивного оцінювання** [8]:

критерії й способи оцінювання та призначення балів завчасно викладаються у вільний доступ

спосіб оцінювання дає можливість здобувачам освіти отримати зворотній зв'язок

оцінювання консистентне чесне щодо всіх здобувачів і відповідно до чітко визначених процедур

існує формальна процедура оскарження рішень з боку здобувачів ЗВО оцінює випадки розгляду скарг та апеляцій здобувачів освіти

Саботаж у вузькому сенсі — це перешкоджання або втручання в чужу академічну роботу з метою поліпшення свого результату, навмисне знищення чи пошкодження роботи іншого/ї здобувача/ки освіти [13].

Саботаж у широкому сенсі — це будь-яка поведінка, навмисно спрямована негативно вплинути на надання освітніх послуг, реалізацію академічних ролей, виконання академічних обов'язків [13].

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Назвіть види порушень академічної доброчесності згідно Закону України «Про освіту» 05.09.2017 № 2145-VIII ?

2. Що таке обман відповідно до видів порушень академічної доброчесності?

3. Що таке академічний плагіат відповідно до видів порушень академічної доброчесності?

4. Що собою уявляє самоплагіат?

5. Що таке фабрикація?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

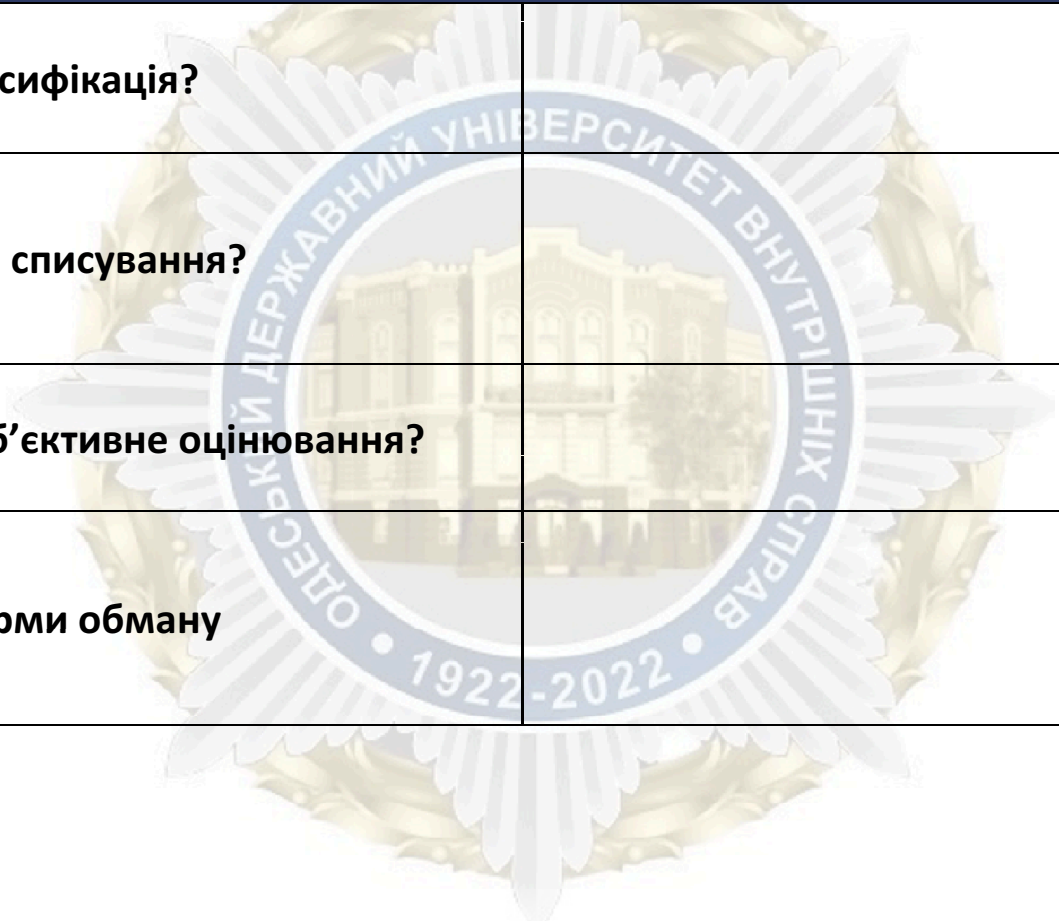
ВІДПОВІДЬ

6. Що таке фальсифікація?

7. Що собою являє списування?

8. В чому проявляється необ'єктивне оцінювання?

9. Перелічите форми обману

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Назвіть види порушень академічної доброчесності згідно Закону України «Про освіту» 05.09.2017 № 2145-VIII?

Академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, тиск, саботаж.

2. Що таке обман відповідно до видів порушень академічної доброчесності?

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

3. Що таке академічний плагіат відповідно до видів порушень академічної доброчесності?

Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

4. Що собою уявляє самоплагіат?

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

5. Що таке фабрикація?

Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

6. Що таке фальсифікація?

Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

7. Що собою являє списування?

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

8. В чому проявляється необ'єктивне оцінювання?

Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

9. Переліchte форми обману

Формами обману є: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

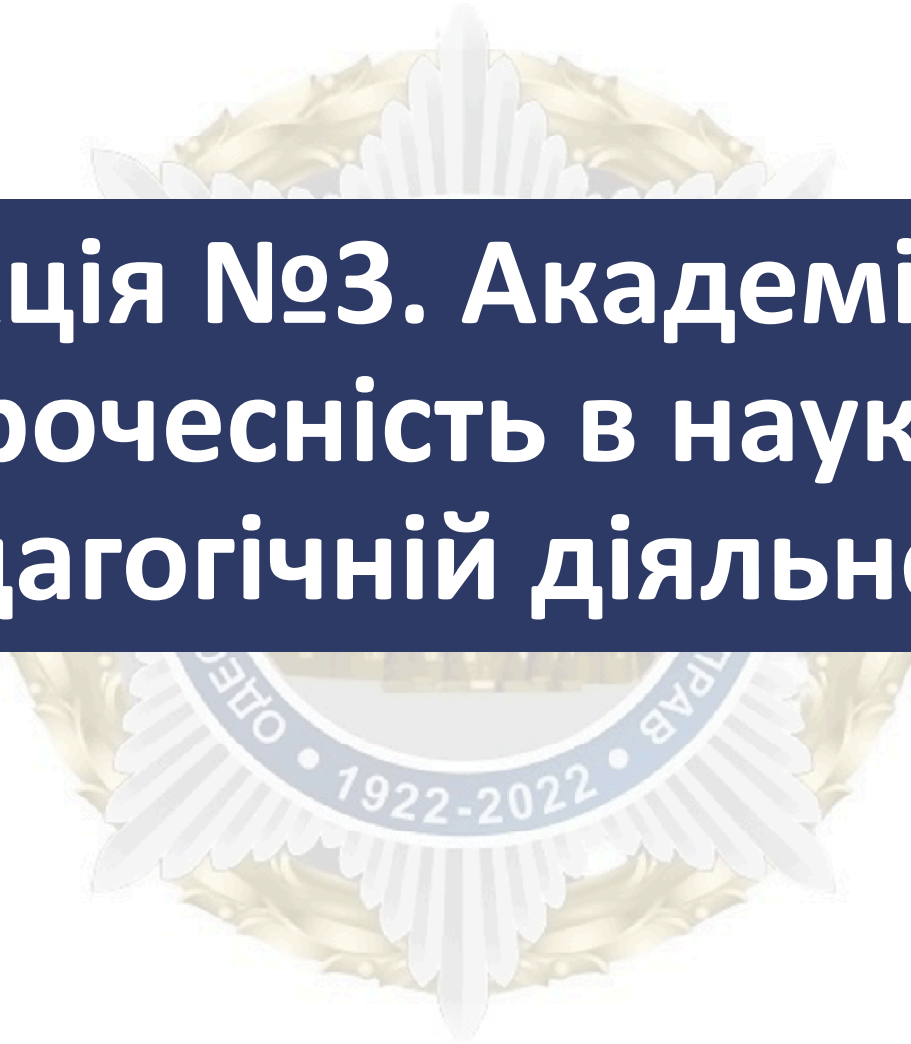

1. Про освіту : Закон України від 05 вер. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 30.03.2023).
2. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18> (дата звернення: 30.03.2023).
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2811-20> (дата звернення: 30.03.2023).
4. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти : Лист МОН України від 23 жовт. 2018 р. № 1/9-650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v-650729-18> (дата звернення: 30.03.2023).
5. До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : Лист МОН України від 20 трав. 2020 р. № 1/9-263. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti> (дата звернення: 30.03.2023).
6. Про академічну доброчесність: проєкт Закону України. URL: <https://u.to/LoByHw> (дата звернення: 30.03.2023).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

7. Бюлетень «Академічна доброчесність». Випуск №1-29. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-all-issues.pdf>.
8. Дворжакова Владіміра, Смирча Іржі, Видлакова Матина. Рекомендації для покращення якості вищої освіти в Україні. URL: <https://naqa.gov.ua/>
9. Денежкін, М., Закусило, П., Козачук В. Науковий самоплагіат: поняття, форми, наповнення. *Interdisciplinary Studies of Complex Systems*. 2019. № 15. С.145-152.
10. Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність : навчальний посібник для студентів 1-го курсу всіх спеціальностей медичних та фармацевтичних факультетів. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. 108 с.
11. Гудстейн Д. Обман в науці. *Морфологія*. 2007. 1, № 4. URL: http://morphology.dp.ua/_pub/sno/metodology/met02.pdf.
12. Терехова Л. Путівник з академічної доброчесності для позашкілля. Американські Ради з міжнародної освіти за підтримки Посольства США в Україні. К., 2022. 86 с.
13. Investigating components and causes of sabotage by academics using collective intelligence analysis /Wallace E. & others // *Studies in Higher Education*, 2019. Issue 12. Vol. 44. P. 2113–2131.
14. Keaveny Paul. Four things that can bias how teachers assess student work. *The Conversation*. Academic rigour, journalistic flair. URL: <https://theconversation.com/four-things-that-can-bias-how-teachers-assess-student-work-142135>.

Дякуємо за увагу!

Лекція №3. Академічна добročесність в науково- педагогічній діяльності

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №3

1. **Поняття, принципи та види порушень академічної доброчесності в педагогічній діяльності.**
2. **Академічна відповідальність.**
3. **Практичні аспекти реалізації принципу академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності.**

1. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Стаття 42 закону "Про освіту" присвячена академічній доброчесності. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Міжнародний центр академічної доброчесності при Ратлендському інституті етики, Університет Клемсон в Південній Кароліні, розробив документ **“Фундаментальні цінності академічної доброчесності”** (Fishman 2012). За цим підходом, академічна доброчесність – це відданість академічної спільноти, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності й мужності.

1. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Чесність	Академічні спільноти доброчесності просувають пошук істини й знання через інтелектуальну та особисту чесність у процесі навчання, викладання, наукових досліджень і надання сервісів по дорученню адміністрації
Довіра	Академічні спільноти доброчесності стимулюють і покладаються на клімат взаємної довіри. Клімат довіри заохочує і підтримує вільний обмін ідеями, який у свою чергу дає можливість науковим пошукам реалізуватися найповнішою мірою
Справедливість	Академічні спільноти доброчесності встановлюють чіткі й прозорі очікування, стандарти для підтримання справедливості у стосунках між здобувачами вищої освіти, викладачами та адміністративним персоналом
Повага	Академічні спільноти доброчесності цінують інтерактивну, кооперативну та партисипативну природу навчання і пізнання. Вони поважають та вважають за належне розмаїття думок та ідей
Відповідальність	Академічні спільноти доброчесності покладаються на принципи особистої відповідальності, що підсилюється готовністю окремих осіб і груп подавати приклад відповідальної поведінки. Підтримують взаємно узгоджені стандарти, а також вживають належних заходів у випадку їхнього недотримання
Мужність	Для розбудови й підтримання академічних спільнот доброчесності потрібно більше, ніж просто вірити в фундаментальні цінності. Трансформація цінностей від розмов про них до відповідних дій, їхнє відстоювання в умовах тиску і труднощів потребує рішучості, цілеспрямованості і мужності

1. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Принципи права - це основні ідеї, вихідні положення, які закріплені в законі, мають загальну значущість, вищу імперативність (веління) і відображають суттєві положення права.

Основні принципи академічної доброчесності:

старанність, самостійність у навчанні;

відповідальність за власні вчинки і чесне здобуття оцінок;

толерування думок інших, взаємоповага та підтримка;

гідна та моральна поведінка під час навчального процесу та поза ним.

* Також, проект Закон України «Про академічну доброчесність» містить перелік принципів, які висвітлені в статті 3 такого закону та мають назву «Загальні принципи забезпечення академічної доброчесності»

1. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

1. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання;

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.

2. Академічна відповідальність.

Академічна відповідальність застосовується закладами освіти, науковими установами, іншими уповноваженими органами за порушення вимог академічної доброчесності до вступників, здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, закладів освіти, наукових установ відповідно до цього та інших законів, а також нормативних документів закладів освіти (наукових установ).

Рішення про притягнення до академічної відповідальності ухвалює уповноважений орган або посадова особа закладу освіти, наукової установи.

За дії (бездіяльність), що цим та іншими законами визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.

2. Академічна відповідальність.

Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів освіти

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

2. Академічна відповідальність.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності

- позбавлення академічної стипендії;

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;

- види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

3. Практичні аспекти реалізації принципу академічної доброчесності в педагогічній діяльності.

ПРОЄКТ Закон України «Про академічну доброчесність»

Розділ V. Реагування на порушення академічної доброчесності

Стаття 23. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

- 1. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється шляхом притягнення до академічної відповідальності та застосування інших заходів реагування.**
- 2. Академічна відповідальність є особливою формою юридичної відповідальності, яка застосовується за порушення вимог академічної доброчесності до здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, закладів освіти, наукових установ відповідно до цього Закону закладами освіти, науковими установами, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.**
- 3. До інших заходів реагування відносяться дисциплінарні заходи, передбачені нормами відповідних статутів і положень, позбавлення закладу освіти (наукової установи) ліцензії, відмови в акредитації освітньої програми тощо.**

3. Практичні аспекти реалізації принципу академічної доброчесності в педагогічній діяльності.

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ»

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ», ЗУ “ПРО ФАХОВУ ПЕРЕДВИЩУ ОСВІТУ”, ЗУ “ПРО ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНУ ОСВІТУ”, ЗУ “ПРО ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ”, ЗУ “ПРО НАУКОВУ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ”, ЗУ “ПРО АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА СУМІЖНІ ПРАВА”

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
ЗВО**

3. Практичні аспекти реалізації принципу академічної доброчесності в педагогічній діяльності.

УНІКАЛЬНІСТЬ ТЕКСТУ це рівень власного внеску при написанні письмової роботи у процентному співвідношенні до всього тексту
Унікальність не є самоціллю, але при написанні деяких видів робіт є обов'язковою

РЕКОМЕНДОВАНІ ПОКАЗНИКИ ОРИГІНАЛЬНОСТІ ТЕКСТУ У ПИСЬМОВИХ РОБОТАХ СТУДЕНТІВ
(КУРСОВІ РОБОТИ, МАГІСТЕРСЬКІ, ДИПЛОМНІ РОБОТИ, ТЕЗИ, СТАТТІ тощо):

понад 80% – текст письмової роботи є оригінальним (несуттєвий об'єм запозичень);
від 60 до 80% – оригінальність тексту задовільна (незначний об'єм запозичень), проте слід переконатися у наявності і правильному оформленні цитувань та посилань на використані джерела;

від 40 до 60% – письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором (авторами) та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використані джерела, оскільки має значний об'єм запозичень;

менше 40% – письмова робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку (захисту), оскільки має суттєвий об'єм запозичень, що трактується як плагіат.

3. Практичні аспекти реалізації принципу академічної доброчесності в педагогічній діяльності.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. В якому законі міститься стаття яка надає визначення поняттю Академічна доброчесність?

2. За яким підходом, академічна доброчесність – це відданість академічної спільноти, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності й мужності?

3. Назвіть Основні принципи академічної доброчесності.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>1. В якому законі міститься стаття яка надає визначення поняттю Академічна доброчесність?</p>	<p>Стаття 42 закону "Про освіту" присвячена академічній доброчесності.</p> <p>Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p>
<p>2. За яким підходом, академічна доброчесність – це відданість академічної спільноти, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності й мужності?</p>	<p>Міжнародний центр академічної доброчесності при Ратлендському інституті етики, Університет Клемсон в Південній Кароліні, розробив документ “Фундаментальні цінності академічної доброчесності” (Fishman 2012).</p>
<p>3. Назвіть основні принципи академічної доброчесності.</p>	<p>• старанність, самостійність у навчанні;</p> <ul style="list-style-type: none">• відповідальність за власні вчинки і чесне здобуття оцінок;• толерування думок інших, взаємоповага та підтримка;• гідна та моральна поведінка під час навчального процесу та поза ним.

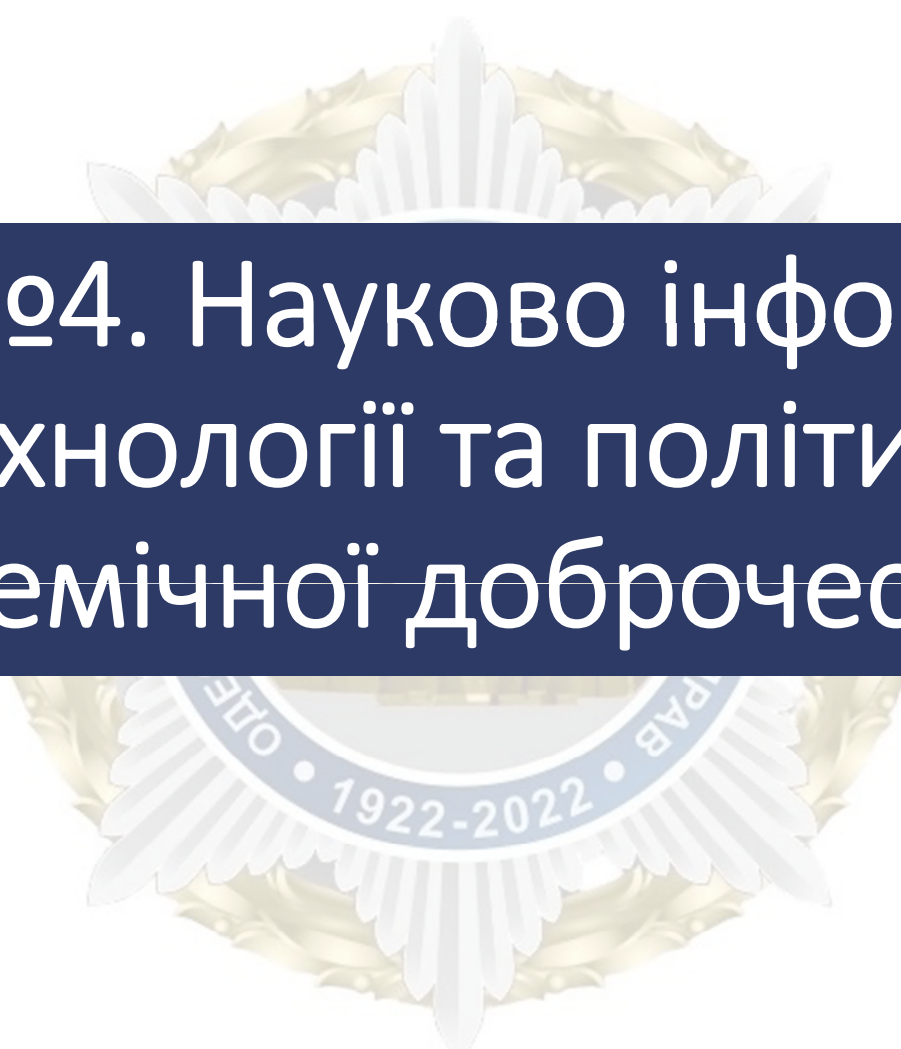
СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Про освіту : Закон України від 05 вер.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 30.03.2023).
2. Про вищу освіту : Закон України від 01 липн. 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18> (дата звернення: 30.03.2023).
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2811-20> (дата звернення: 30.03.2023).
4. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/889-19> (дата звернення: 30.03.2023).
5. Про інформацію : Закон України від 02 жовт. 1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2657-12> (дата звернення: 30.03.2023).
6. Про професійну (професійно-технічну) освіту : Закон України від 10 лют. 1998 р. № 103/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/103/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 30.03.2023).
7. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 лист. 2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/848-19> (дата звернення: 30.03.2023).

Дякуємо за увагу!

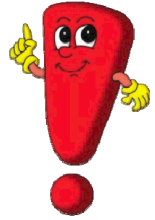

Лекція №4. Науково інформаційні технології та політика академічної доброчесності

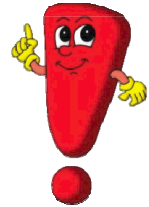
ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №4

1. **Поняття та види науково інформаційних технологій.**
2. **Застосування науково інформаційних технологій, здобувачами ЗВО .**
3. **Політика щодо порушень академічної доброчесності.**

1. Поняття та види науково інформаційних технологій

Наше повсякденне життя нерозривно пов'язане з використанням інформаційних технологій (ІТ).

Ми використовуємо ІТ, коли працюємо чи навчаємося, коли відпочиваємо і спілкуємося, коли залишаємося із собою наодинці

Інформаційні технології — це сукупність методів і прийомів, що використовують з метою збирання, зберігання, розповсюдження й використання різноманітних даних для потреб користувача

1. Поняття та види науково інформаційних технологій

1. Поняття та види науково інформаційних технологій

Основні напрямки

Інформаційна технологія — цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів з використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, розосередження даних, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування.

Інформаційна технологія — це сукупність методів, виробничих процесів та програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечує виконання інформаційних процесів з метою підвищення їхньої надійності та оперативності і зниження трудомісткості ходу використання інформаційного ресурсу.

Інформаційні технології — сукупність методів, виробничих і програмно-технологічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечує збирання, зберігання, обробку, висновки і поширення інформації. Інформаційні технології призначені для зниження трудомісткості процесів використання інформаційних ресурсів.

Інформаційна технологія — це сукупність методів, засобів, прийомів, що забезпечують пошук, збирання, зберігання, опрацювання, подання, передавання інформації між людьми. У вузькому значенні — це сукупність методів засобів, прийомів пошуку, зберігання, опрацювання, подання і передавання графічної, текстової, цифрової, аудіо і відеоінформації на основі електронних засобів комп'ютерної техніки і зв'язку.

1. Поняття та види науково інформаційних технологій

Інформаційні технології мають такі властивості:

високий ступінь розчленованості процесу на стадії, що відкриває нові можливості для його раціоналізації і перекладу на виконання за допомогою машин. Це — найважливіша характеристика машинного технологічного процесу;

системна повнота (цілісність) процесу, що повинний включати весь набір елементів, що забезпечують необхідну завершеність дій людини при досягненні поставленої мети;

регулярність процесу й однозначність його фаз, що дозволяють застосовувати середні величини при їхній характеристиці, і, отже, що допускають їхню стандартизацію й уніфікацію. У результаті з'являється можливість обліку, планування, диспетчеризації інформаційних процесів.

2. Застосування науково інформаційних технологій, здобувачами ЗВО

Бази даних - технології введення, систематизації, зберігання і надання інформації з використанням комп'ютерної техніки

2. Застосування науково інформаційних технологій, здобувачами ЗВО

Особливості методики

Комп'ютерні засоби навчання називають інтерактивними – адже вони наділені здатністю «реагувати» на дії здобувачів та викладача, «вступати» з ними до діалогу, що складає головну особливість даної методики навчання

- при поясненні нового матеріалу;
- закріпленні,
- повторенні,
- контролі набутих знань, вмінь і навичок.

Етапи процесу навчання з використанням комп'ютера:

2. Застосування науково інформаційних технологій, здобувачами ЗВО

Науково інформаційні технології застосовуються, як:

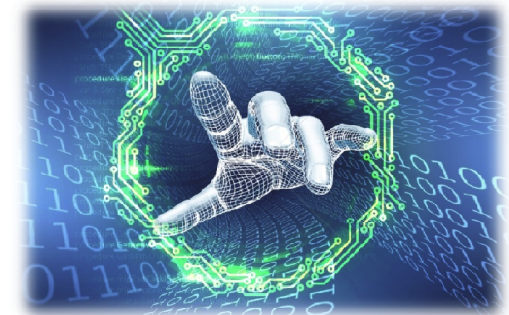
Джерело навчальної інформації

Наочний посібник (з мультимедіа і телекомунікаціями)

Індивідуальний інформаційний простір

Тренажер

Засіб діагностики контролю

2. Застосування науково інформаційних технологій, здобувачами ЗВО

Комп'ютерні технології, як робочий інструмент

Засіб підготовки текстів і їх зберігання

Текстовий редактор

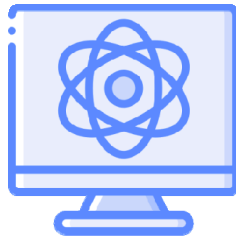
Графічний редактор

Обчислювальна машина

Засіб моделювання

2. Застосування науково інформаційних технологій, здобувачами ЗВО

Дидактичні можливості засобів ІКТ

- постановка *пізнавального* завдання;
- висунення *змісту* навчального матеріалу;
- організація *застосування* первинно отриманих знань (організація діяльності з виконання окремих завдань, в результаті якої відбувається формування наукових знань);
- зворотній зв'язок, *контроль* діяльності тих, хто навчається;
- *організація підготовки* до подальшої навчальної діяльності (завдання орієнтирів для самоосвіти, для читання додаткової літератури).

**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

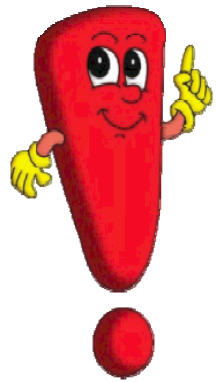
**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

3. Політика щодо порушень академічної доброчесності

Академічна доброчесність дуже важлива для розвитку науки, наукових видань та університетів. Дотримання авторами вимог академічної доброчесності — запорука успішного розвитку !

Згідно з положенням підпункту 31 пункту 1 статті 58 Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні, наукові й педагогічні працівники зобов'язані: “дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти”.

3. Політика щодо порушень академічної доброчесності

Порушеннями академічної доброчесності, які можуть бути виявлені під час редакційно-видавничого процесу, є:

академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

обман — надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування авторами

3. Політика щодо порушень академічної доброчесності

До порушень академічної доброчесності також належить:

свідоме поширення хибної чи упередженої інформації щодо наукових досліджень;

спотворення дослідницьких даних; використання наукових та навчально-освітніх матеріалів з недоброчесною метою;

використання даних чужих досліджень, методів, гіпотез і положень інших учених, чужих текстів (повністю або частково) без належного зазначення автора та джерела;

внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці прізвищ осіб, які безпосередньо не брали участі в одержанні результатів;

підроблювання або спотворення даних чи цитат у будь-якій сфері академічної діяльності, підроблювання підписів у документах, зокрема у звітах, угодах, залікових книжках, заявах тощо;

підготовка на замовлення і/чи продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертацій і навчальної літератури);

привласнення академічних текстів, виконаних іншими особами на замовлення.

3. Політика щодо порушень академічної доброчесності

За порушення академічної доброчесності автори, рецензенти та/або редактори можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

відмова у публікації з повідомленням інституції — основної афіліації автора чи рецензента щодо порушення академічної доброчесності, виявленого під час редакційного процесу;

позбавлення редактора, рецензента права брати участь у роботі редакції видання.

3. Політика щодо порушень академічної доброчесності

Кожна особа, щодо якої порушено питання про те, що вона порушила академічну доброчесність / не дотрималась академічної доброчесності, має такі права:

ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

знати про дату, час і місце й бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду (п. 8 статті 42 Закону України «Про освіту»).

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Назвіть одну із властивостей інформаційних технологій	
2. Які існують види сучасних інформаційних технологій?	
3. Надайте визначення обману	
4. Інформаційні технології — це ?	
5. Яка назва комп'ютерних засобів навчання ?	
6. Надайте визначення бази даних	

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

7. Згідно з положенням підпункту 31 пункту 1 статті 58 Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні, наукові й педагогічні працівники зобов'язані:

8. Чи належить до порушень академічної доброчесності «підготовка на замовлення і/чи продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертацій і навчальної літератури)» (Відповідь: так або ні).

9. За порушення академічної доброчесності автори, рецензенти та/або редактори можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>1. Назвіть одну із властивостей інформаційних технологій</p>	<p>високий ступінь розчленованості процесу на стадії, що відкриває нові можливості для його раціоналізації і перекладу на виконання за допомогою машин. Це — найважливіша характеристика машинного технологічного процесу;</p>
<p>2. Які існують види сучасних інформаційних технологій?</p>	<p>1. Інформаційна технологія опрацювання 2. Інформаційна технологія керування 3. Інформаційна технологія підтримки прийняття рішень 4. Інформаційна технологія експертних систем</p>
<p>3. Надайте визначення обману</p>	<p>обман — надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування авторами</p>

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

4. Інформаційні технології — це ?

Інформаційні технології — це сукупність методів і прийомів, що використовують з метою збирання, зберігання, розповсюдження й використання різноманітних даних для потреб користувача

5. Яка назва комп'ютерних засобів навчання ?

Комп'ютерні засоби навчання називають інтерактивними

6. Надайте визначення бази даних

Бази даних - технології введення, систематизації, зберігання і надання інформації з використанням комп'ютерної техніки

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

7. Згідно з положенням підпункту 31 пункту 1 статті 58 Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні, наукові й педагогічні працівники зобов'язані:

зобов'язані: дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти”.

8. Чи належить до порушень академічної доброчесності «підготовка на замовлення і/чи продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертацій і навчальної літератури)» (Відповідь: так або ні)

ТАК

9. За порушення академічної доброчесності автори, рецензенти та/або редактори можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у публікації з повідомленням інституції — основної афіліації автора чи рецензента щодо порушення академічної доброчесності, виявленого під час редакційного процесу;
- позбавлення редактора, рецензента права брати участь у роботі редакції видання.

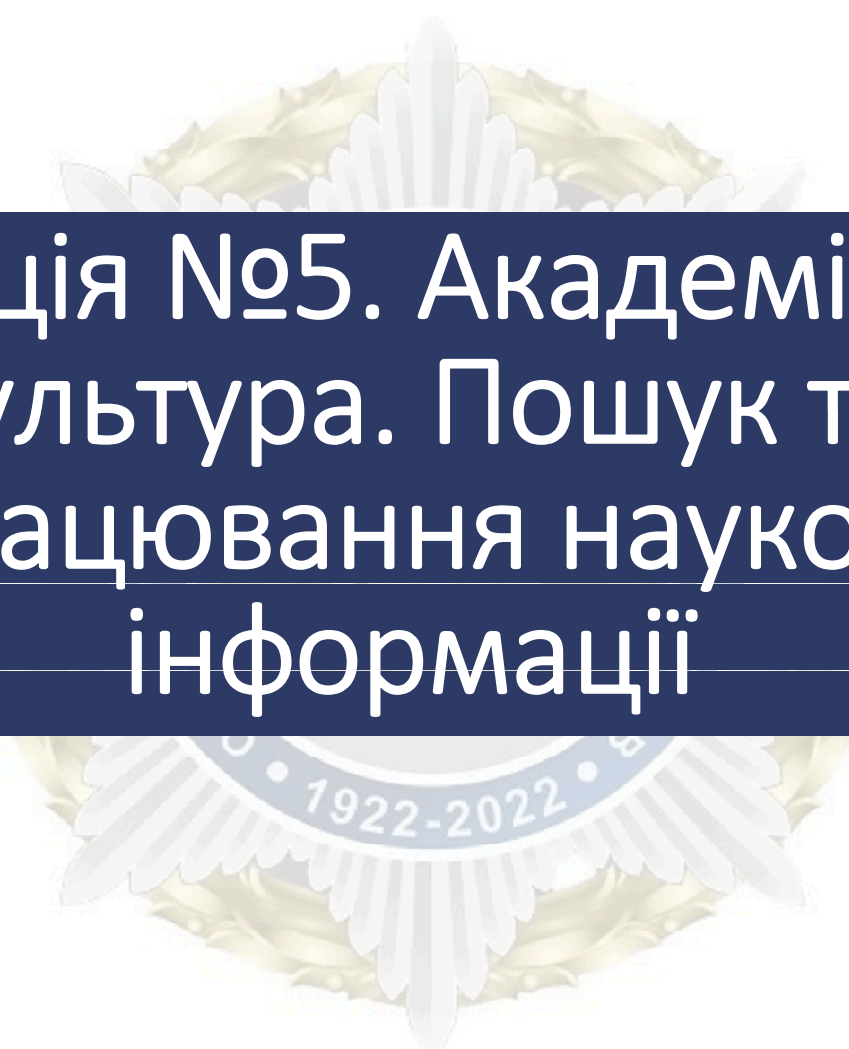
СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Про освіту : Закон України від 05 вер. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 30.03.2023).
2. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18> (дата звернення: 30.03.2023).
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2811-20> (дата звернення: 30.03.2023).
4. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти : Лист МОН України від 23 жовт. 2018 р. № 1/9-650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v-650729-18> (дата звернення: 30.03.2023).
5. Про академічну доброчесність: проект Закону України. URL: <https://u.to/LoByHw> (дата звернення: 30.03.2023).
6. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04 лют. 1998 р. N 74/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 30.03.2023).
7. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / Малихін О. В., Павленко І.Г., Лаврентьєва О.О., Матукова Г.І. Сімферополь : Дайфі, 2011. 270 с.
8. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
9. Академічна доброчесність: Серія Інфобюлетенів / Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project — SAIUP). URL: <https://academiq.org.ua/novyny/informatsiini-bulleteni/> (дата звернення: 30.03.2023).

A large, faded watermark of a university seal is centered in the background. The seal is circular with a gold border and a blue inner ring. The text 'УНІВЕРСИТЕТ' is visible at the top of the inner ring, and '1922-2022' is visible at the bottom. The seal is partially obscured by a dark blue rounded rectangle.

Дякуємо за увагу!

Лекція №5. Академічна культура. Пошук та опрацювання наукової інформації

Тема 5. Академічна культура. Пошук та опрацювання наукової інформації

П

Л

а

Н

№ з/п	Навчальні питання
1.	Поняття академічної культури.
2.	Стоп плагіат.
3.	Академічна публікація як результат наукових досліджень: поняття, функції, основні види.
4.	Надійні джерела пошуку та опрацювання наукової інформації.
5.	Складання бібліографічного опису різних видів документів.
6.	Оформлення списку використаної літератури до наукових публікацій.

Академічна культура

це

культура накопичення знань

їхнього розвитку

впорядкування та передачі від покоління до покоління через практиків та передавачів

дослідників і викладачів дослідницьких інституцій та закладів вищої освіти

Академічна доброчесність

Стаття 42 Закону України про Освіту від 28.09.2017

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
 - об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ВВАЖАЄТЬСЯ:

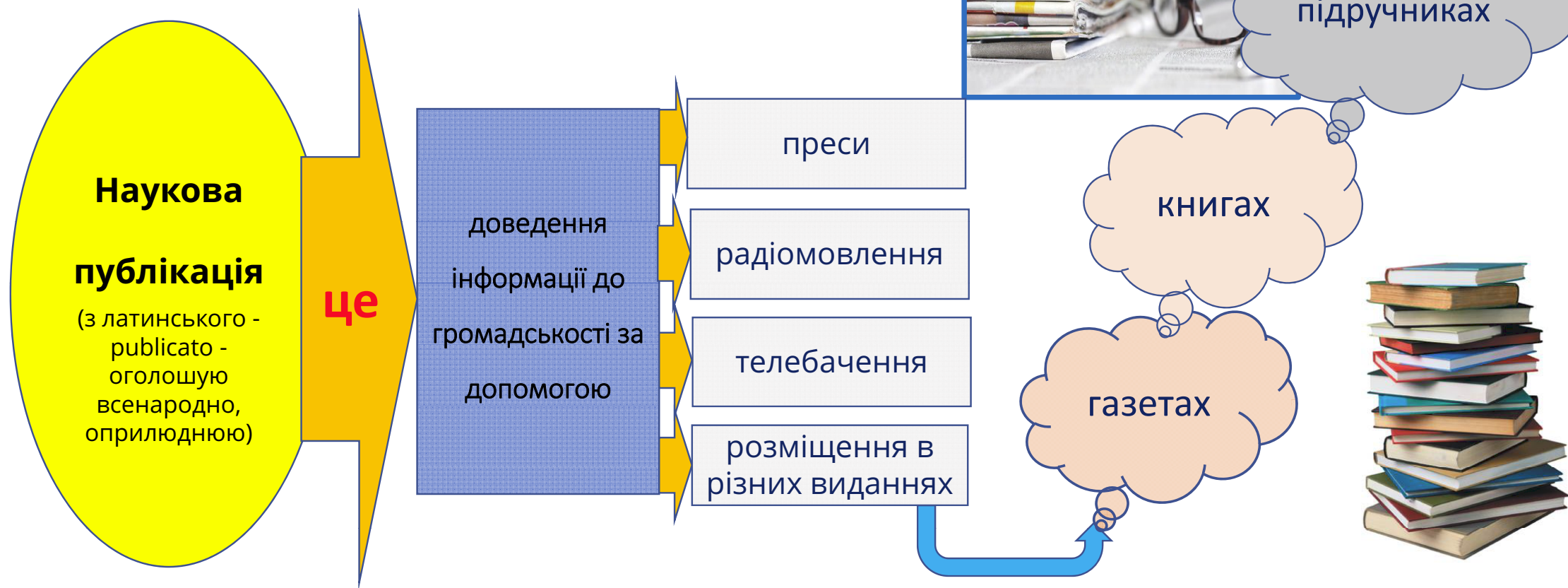
- ❑ **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- ❑ **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів, як нових наукових результатів;
- ❑ **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- ❑ **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ВВАЖАЄТЬСЯ:

- ❑ **списування** – використання письмових робіт із зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- ❑ **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- ❑ **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- ❑ **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Академічна публікація як результат наукових досліджень

функції публікацій

- Оприлюднення результатів наукової роботи;
- Сприяння встановленню пріоритету автора при аналогічних за змістом наукових статтях;
- Свідчення про особистий внесок дослідника в розробку наукової проблеми;
- Підтвердження достовірності основних результатів і висновків наукової роботи, її новизни та наукового рівня, оскільки після виходу в світ публікація стає об'єктом вивчення й оцінки широкою науковою громадськістю;
- Підтвердження факту апробації та впровадження результатів і висновків дисертації;
- Відображення основного змісту, наукового рівня та новизни дослідження;
- Забезпечення первинною науковою інформацією суспільства, повідомлення про появу нового наукового знання, передача його у загальне користування.

Тема 5. Академічна культура. Пошук та опрацювання наукової інформації

ДЖЕРЕЛА ПОШУКУ ТА ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

мережі Інтернет

наукові бібліотеки

первинної
інформації

вторинної
інформації

книгами, журналами, газетами, нормативними документами, аудіовізуальними матеріалами

Каталогами (картковими та електронними), базами даних, пошуковими платформами

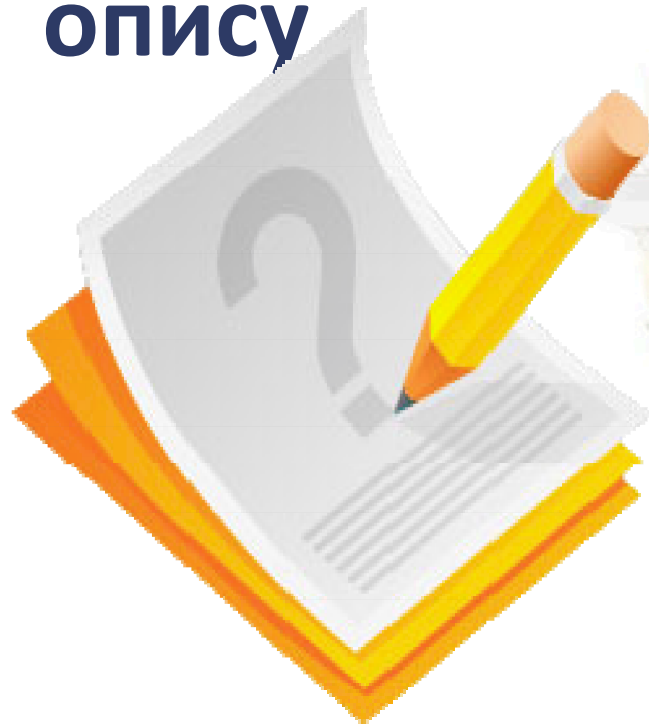
**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

Складання бібліографічного опису

Складання бібліографічного опису

Складання бібліографічного опису

ОПИС ДОКУМЕНТІВ

здійснюється за

титульним аркушем

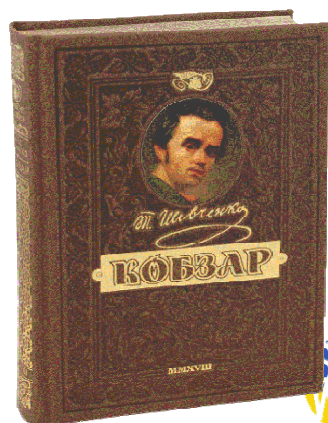
титульним екраном

етикеткою

мова бібліографічного опису

відповідає

мові вихідних відомостей документів

Обов'язковими елементами бібліографічного опису є:

- ✓ перші відомості про відповідальність в усіх зонах (зоні назви та відомостей про відповідальність, зоні видання, зоні серії);
- ✓ додаткові відомості про видання;
- ✓ ім'я видавця, розповсюджувача тощо;
- ✓ основна назва серії та підсерії;
- ✓ міжнародний стандартний номер серіального видання, що було надано серії чи підсерії (ISSN);
- ✓ номер випуску серії чи підсерії;
- ✓ окремі примітки в описі певних видів документів (в описі електронних ресурсів — примітки про джерело основної назви, примітки про системні вимоги).

Обов'язковими елементами бібліографічного опису є:

- ✓ заголовок – від одного до трьох авторів – та/або назва є обов'язковими елементами;
- ✓ перелічення чотирьох та більше авторів у заголовку (перед назвою) – за необхідності;
- ✓ додаткові відомості про видання;
- ✓ назва місця видання подається повністю;
- ✓ кількість сторінок;
- ✓ опис документу здійснюється за титульною сторінкою. Відсутні відомості позичають з інших місць документу: обкладинки, зворотного боку титульної сторінки, передмови, змісту, вихідних даних тощо;
- ✓ рекомендується застосовувати DOI замість електронної адреси.

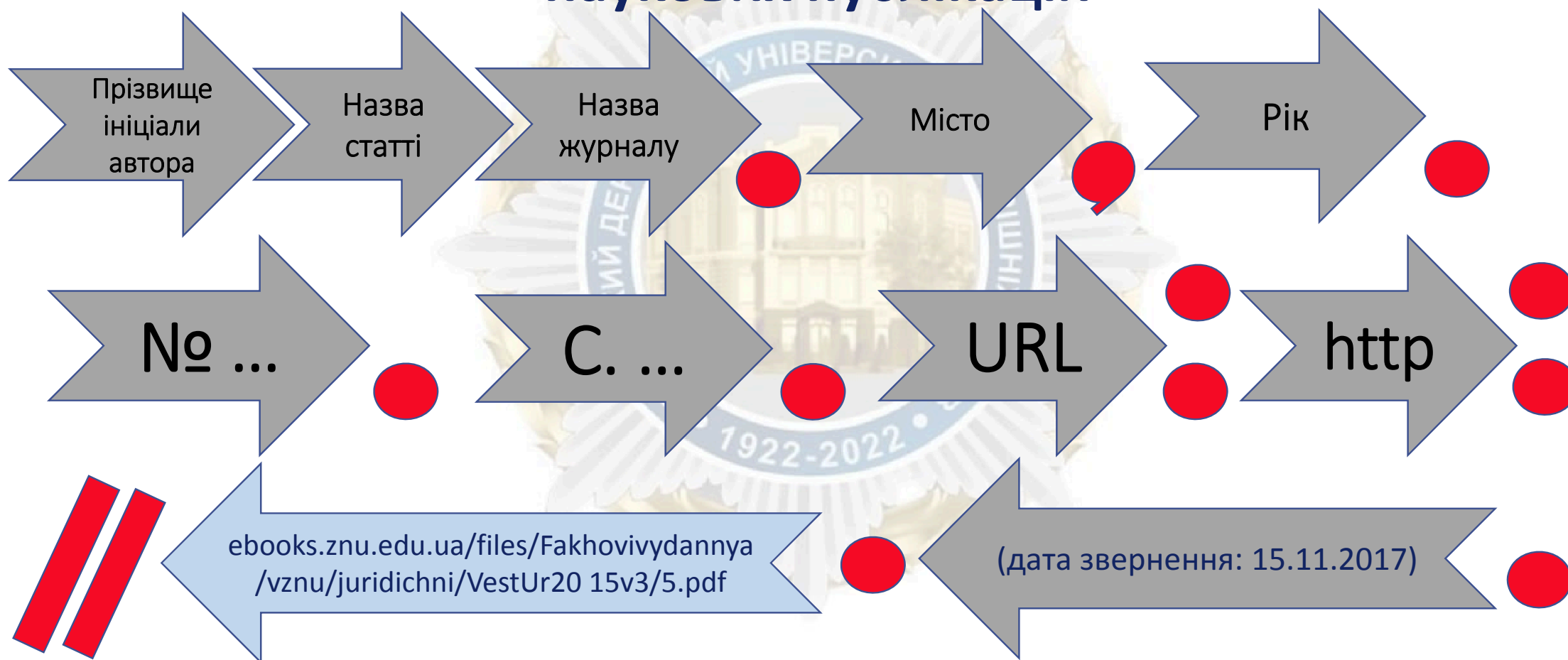
Основні правила складання бібліографічних описів

- Опис всієї книги здійснюється з титульного листа / звороту титульного листа / інших джерел, що цитують книгу;
- Аналітичний опис використовується для опису частини будь-якого джерела: статті з журналу, доповіді з матеріалів конференції/форуму, глава чи параграф з книги (якщо у неї є окрема назва);
- Опис творів, що мають більше 3-х авторів, здійснюється під назвою;
- Опис будь-якого джерела інформації здійснюється мовою оригіналу.

Оформлення списку використаної літератури до наукових публікацій

- ✓ Назви статей, монографій, збірників, конференцій, тез, доповідей, авторефератів дисертацій вказуються повністю.
 - ✓ Для статей обов'язково дається їх назва, назва видання, рік, номер (випуск, том), початкова та кінцева сторінки.
 - ✓ Для монографій, довідкових, енциклопедичних видань – назва, місце видання (місто), видавництво, рік видання, (том, частина – якщо є), загальна кількість сторінок.
- ✓ У списку джерел з маленької букви пишуть відомості, що відносяться до заголовку (підручники для вузів, матеріали конференцій, тези, навчально-методичний посібник тощо), відомості про відповідальність (редактор, упорядник, редколегія та ін.), наприклад:
 - Педагогіка : підруч. для вузів.*
 - Психологія : тлумачник / відп. ред. Гончарук П. В.*

Оформлення списку використаної літератури до наукових публікацій

Оформлення списку використаної літератури до наукових публікацій

Наприклад:

Хміль І. О. Шляхи подолання правового нігілізму в Україні. *Вісник Запорізького національного університету. Юрид. науки.* 2016. № 3. С. 20–27. URL:<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf>. (дата звернення 15.11.2017).

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

Один автор:

Павлик Н. П. Теорія і Практика організації неформальної освіти майбутніх соціальних педагогів. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 350 с.

Два автори:

Котловий С. А., Котлова Л. О. Формування соціального досвіду безконфліктної поведінки в учнів професійного ліцею. Житомир : Вид-во Євенок О. О., 2018. 260 с.

Три автори: Вереньга Ю. В., Грибан Г. П., Безпалий С. М. Фізична підготовка працівників МВС України на етапі професійного становлення. Житомир : Рута, 2014. 178 с.

Чотири автори: Визначення інтегральних показників системи зовнішнього дихання шляхом використання традиційних методів оцінки функціонального стану дихальної системи організму спортсмена. *Студентська спортивна наука* : зб. наук. пр. II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. / Маринич Д. О. Корнійчук Н. М., Гирина А. А., Ямкова Г. І. Житомир, 2016. С. 66-72.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Як ви розумієте поняття «Академічна культура»?

2. Охарактеризуйте поняття «академічна доброчесність».

3. Що передбачає дотримання академічної доброчесності науковими працівниками?

4. Що стосується академічної доброчесності здобувачів вищої освіти?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

5. Що вважається порушення академічної доброчесності?

6. Як можна доводити до громадськості наукову публікацію?

7. Перелічить основні види публікацій?

8. Які джерела пошуку та опрацювання наукової інформації ви знаєте?

9. Що таке бібліографічний опис?

10. Назвіть основні елементи бібліографічного опису.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>1. Як ви розумієте поняття «Академічна культура»?</p>	<p>Академічна культура – це культура накопичень знань, їхнього розвитку, впорядкування та передачі від покоління до покоління через практиків та передавачів, дослідників і викладачів інституцій та закладів вищої освіти.</p>
<p>2. Охарактеризуйте поняття «академічна доброчесність».</p>	<p>Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності.</p>
<p>3. Що передбачає дотримання академічної доброчесності науковими працівниками?</p>	<ul style="list-style-type: none">- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;- об'єктивне оцінювання результатів навчання
<p>4. Що стосується академічної доброчесності здобувачів вищої освіти?</p>	<ul style="list-style-type: none">- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

5. Що вважається порушення академічної доброчесності?	Академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.
6. Як можна доводити до громадськості наукову публікацію?	Преса, радіомовлення, телебачення, розміщення в різних виданнях (газети, книги, підручники).
7. Які в основні види публікацій?	Монографія, стаття, автореферат дисертації. Препринт, тези, наукова доповідь, збірник наукових праць.
8. Які джерела пошуку та опрацювання наукової інформації ви знаєте?	Інтернет мережі, книги, журнали, газети, нормативні документи, бібліотечні каталоги, бібліографічні картки.
9. Що таке бібліографічний опис?	Бібліографічний опис – це сукупність бібліографічних відомостей про документ, його складову частину чи групу документів, які наведені за певними правилами, необхідні та достатні.
10. Назвіть основні елементи бібліографічного опису.	<ul style="list-style-type: none">- перші відомості про відповідальність в усіх зонах (зоні назви та відомостей про відповідальність, зоні видання, зоні серії);- додаткові відомості про видання;- ім'я видавця, розповсюджувача тощо;- основна назва серії та підсерії;- міжнародний стандартний номер серіального видання, що було надано серії чи підсерії (ISSN);- номер випуску серії чи підсерії;- окремі примітки в описі певних видів документів (в описі електронних ресурсів — примітки про джерело основної назви, примітки про системні вимоги).

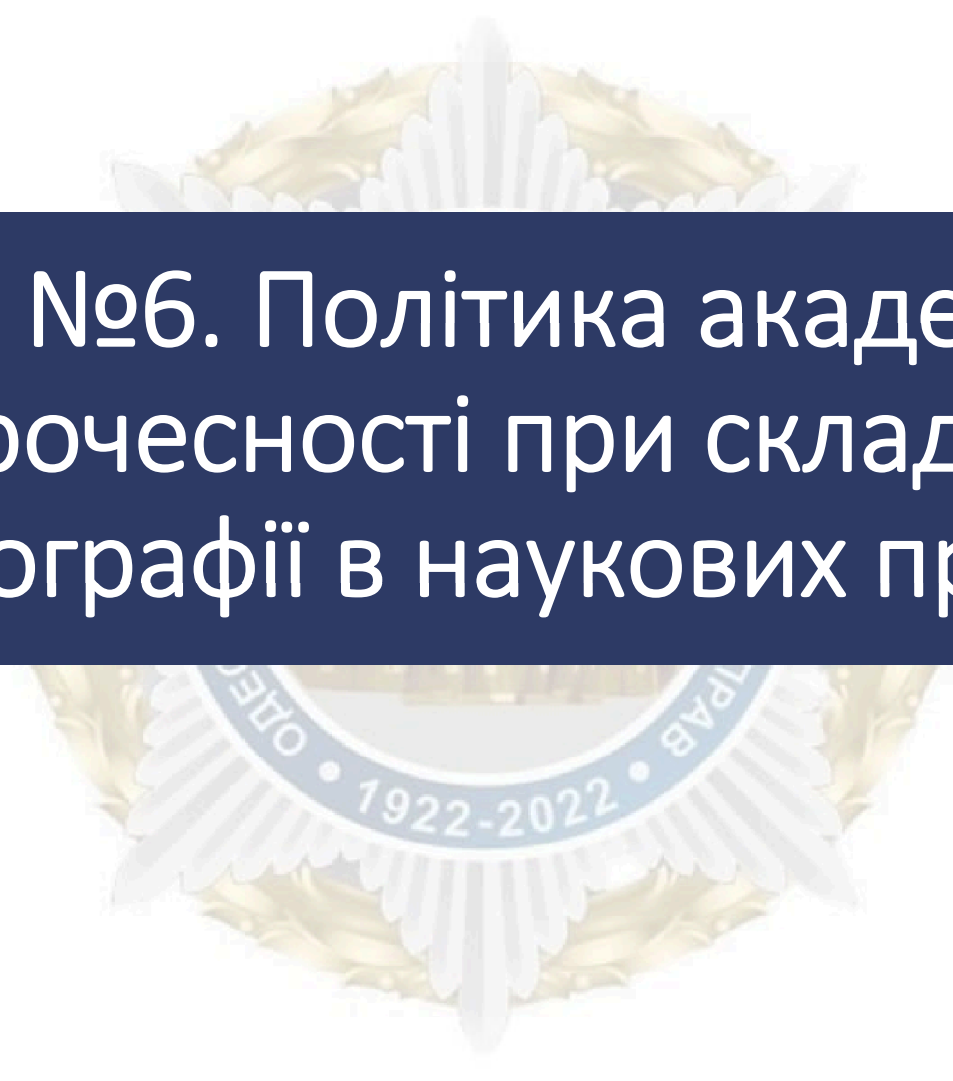
СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Автоматичне оформлення джерел по ВАК України. vak.in.ua: веб-сайт. URL:<http://vak.in.ua> (дата звернення 15.03.2023).
2. Академічне письмо та бібліографія. Бібліосинергія: підтримка наукових досліджень : веб-сайт. URL:<http://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1> (дата звернення 15.03.2023).
3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [01.07.2016]. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
4. Рекомендації з оформлення посилань у наукових роботах : електронний архів КПІ ім. Сікорського : URL : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/16051> (дата звернення 15.03.2023).
5. Тихонкова І. О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). Наука України у світовому інформаційному просторі : зб. наук. пр. НАН України. Київ, 2015. Вип. 11. С. 100-106.
6. Сошинська В. Є. Аналітико-синтетичне опрацювання і каталогізація документів : навч.-метод. матер. Київ, 2018. 26 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24762/1/V_Soshynska_ASOD.pdf (дата звернення 15.03.2023).
7. Академічне письмо та публікаційна стратегія. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету : веб-сайт. <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/akademichne-pismo-ta-publikatsijna-strategiya> (дата звернення 15.03.2023).
8. Five Pillars of Academic Integrity. Office of Graduate Studies: веб-сайт. URL: <https://www.unl.edu/gradstudies/connections/five-pillars-academic-integrity>.

Дякуємо за увагу!

Лекція №6. Політика академічної добросочесності при складанні бібліографії в наукових працях

Тема 6. Політика академічної доброчесності при складанні бібліографії в наукових працях

П Л А Н	№	Навчальні питання
	з/п	
	1.	Міжнародні стилі оформлення бібліографічних посилань. Особливості їх використання в різних сферах.
	2.	Бібліографічний пошук. Електронне використання джерел.
	3.	Бібліографічний пошук. «Авторитетні» й «неавторитетні» джерела. «Псевдо-журнал» і «псевдовидавництво».
	4.	Методологія укладання бібліографії дослідницької роботи. Види бібліографічних описів.
	5.	Пошук інформації в Інтернеті. Пошук інформації за допомогою Google, Google Scholar. Практичні поради щодо організації пошуку.

Міжнародні стилі оформлення бібліографічних посилань

11

- Ванкувер стиль (Vancouver Style)
- Гарвардський стиль (Harvard Referencing Style)
- Стиль Американського інституту фізики (AIP Style)
- Стиль Американської психологічної асоціації (APA Style)
- Стиль Американського хімічного товариства (ACS Style)
- Стиль Асоціації сучасної мови (MLA Style)
- Стиль Інституту інженерів електротехніки та електроніки (IEEE Style)
- Стиль Оксфордського університету для цитування юридичних документів (OSCOLA Style)
- Чикаго стиль (Chicago Style: Author-Date
 Notes
 Bibliography)

MLA Style

(Стиль Асоціації Сучасної Мови)

- Передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли цитується джерело.
- Внутрішньо текстові посилання містять інформацію про: - автора праці, - сторінковий інтервал.
- Парафраз не береться в лапки.

Сфера застосування :
гуманітарні науки

Harvard Referencing Style

(Гарвардський стиль)

- ✦ Приклади варіантів стилю характерні для деяких університетів: -Австралії (AU); - Великої Британії (GB).
- ✦ Передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли цитується джерело.
- ✦ Внутрішньо текстове посилання містить інформацію про: - автора праці, - дату публікації, - сторінковий інтервал.
- ✦ Парафраз не береться в лапки.
- ✦ Цитата всередині речення береться в лапки (до 30 слів / до 50 слів)

Сфера
застосування:

гуманітарні науки

суспільні науки

Chicago Style

(Чикаго стиль)

забезпечує
дві різні
системи
цитування:

гуманітарний
стиль

ВИНОСКИ

бібліографія

науковий
стиль

автор

дата

Chicago Style: Notes and Bibliography

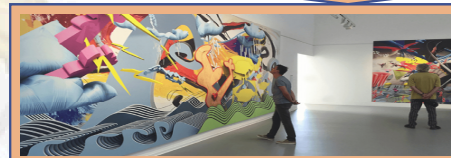
(Чикаго-стиль: виноски та бібліографія)

☀️ Передбачає використання надстрокових числових індексів та виносок внизу сторінки з бібліографічною інформацією (підрядкове посилання).

☀️ Цитата (до 5 рядків) береться в лапки.

☀️ Надрядковий індекс ставиться наприкінці цитованого тексту після розділових знаків.

Сфера застосування :
гуманітарні науки

мистецтво

література

філософія

релігія

Chicago Style: Author-Date
(Чикаго стиль: Автор-Дата)

- ↔ Передбачає використання посилань у тексті роботи, коли цитується джерело.
- ↔ Внутрішньо текстове посилання має складатися з 2-х елементів:
 - автора (редактора/укладача);
 - року видання.
- ↔ Парафраз не береться в лапки.

Сфера застосування :
науки

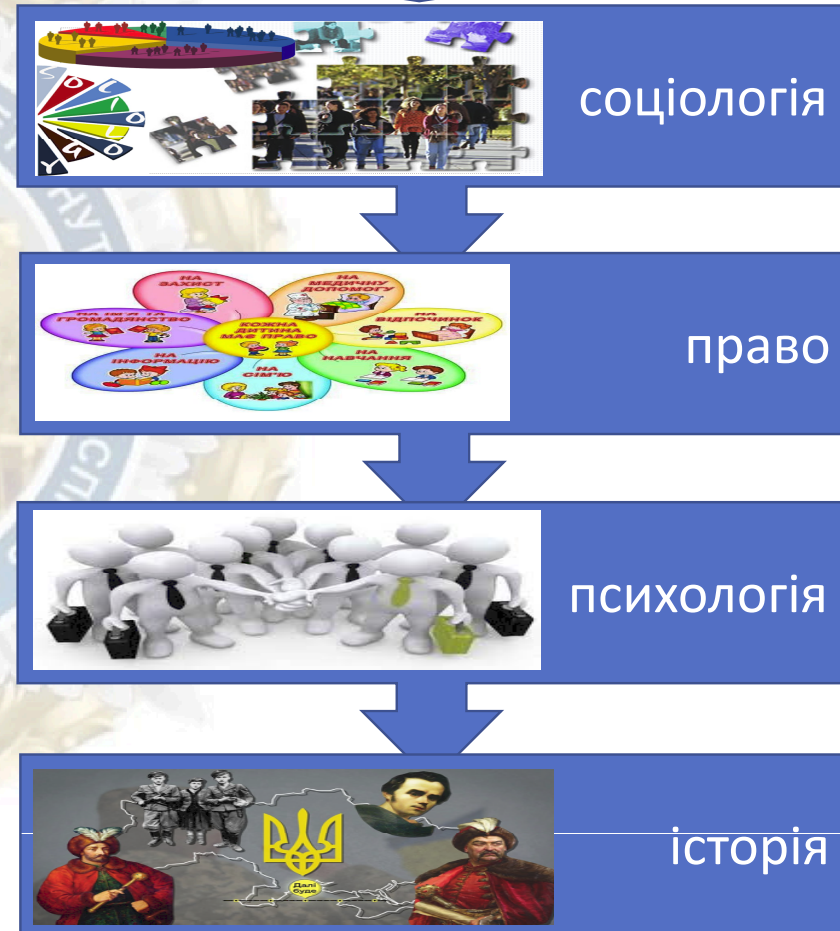

APA Style

(Стиль Американської Психологічної Асоціації)

- 1 Стиль передбачає використання посилань у тексті щоразу, коли цитується джерело.
- 2 Посилання містить інформацію про: - автора, - рік видання, - сторінковий інтервал.
- 3 Парафраз не береться в лапки.
- 4 Цитата в середині рядка береться в лапки.
- 5 Блокова цитата (більше 3-х рядків тексту) не береться в лапки, подається з нового рядка з абзацним відступом для всієї цитати, міжрядковий інтервал – подвійний.

Сфера застосування :
суспільні науки

Тема 6. Політика академічної доброчесності при складанні бібліографії в наукових працях

ACS Style

Стиль Американського Хімічного Товариства

⚡ Стиль передбачає використання посилань у тексті щоразу, коли цитується джерело.

⚡ Парафраз не береться в лапки. ☑ Цитата всередині рядка береться в лапки.

⚡ Блокова цитата (50 слів і більше) не береться в лапки, подається в тексті з нового рядка з відступом з обох сторін.

⚡ Можливі 3 варіанти позначення цитувань в тексті.

Сфера застосування

AIP Style

(Стиль Американського Інституту Фізики)

Сфера
застосування :

фізика

- ❁ Передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли цитується джерело.
- ❁ Парафраз не береться в лапки.
- ❁ Цитат береться в лапки.
- ❁ Існує кілька варіантів позначення цитувань.

1) Надрядковий цифровий індекс (порядковий номер):

У редакційно-видавничому процесі існує кілька етапів редагування.⁷

2) Порядковий номер у квадратних дужках наприкінці речення.

У редакційно-видавничому процесі існує кілька етапів редагування [7].

Vancouver Style

(Ванкувер Стил)

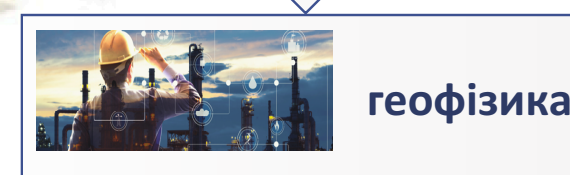
Передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли ви цитуєте джерело.

Парафраз не береться в лапки.

Цитата всередині рядка береться в лапки.

Блокова цитата (3 рядки і більше) не береться в лапки, подається з нового рядка.

Сфера застосування :

OSCOLA Style

(Стиль Оксфордського Університету для цитування юридичних документів)

СФЕРА

ЗАСТОСУВАННЯ–

юриспруденція

- Передбачає використання надрядкових числових індексів та виносок вниз сторінки.
- Парафраз не береться в лапки.

Отже, враховуючи дані зі статті⁶, правильний вибір форми нормативно-правового акту є вихідною умовою ефективності цього акту.

- Цитата всередині рядка (до 3-х рядків) береться в одинарні лапки.

Іванна стверджує, що лист є 'процес, який залежить від нашого стилю мислення'.⁹

Тема 6. Політика академічної доброчесності при складанні бібліографії в наукових працях

OSCOLA Style

(Стиль Оксфордського Університету для цитування юридичних документів)

передбачає поділ використаних у праці джерел на:

первинні

статути
справи
законодавчі акти

вторинні

КНИГИ
частини книг
офіційні видання
статті з журналів
інтернет-джерела

IEEE Style

(Стиль Інституту Інженерів Електротехніки та Електроніки)

- Стиль передбачає використання посилань у тексті щоразу, коли цитується джерело.
- Парафраз не береться в лапки.
- Цитата береться в лапки.
- У тексті з цитованою інформацією у квадратних дужках вказується порядковий номер.

*За Брауном [1]..., ... а Штольц [4, с. 6-21] стверджує, що ...
Ця теорія була вперше висунута в 1987 році [2, гл. 5, с. 7-11].*

Сфера застосування :

інженерія

електроніка

інформаційні технології

телекомунікація

інформатика

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОШУК

Бібліографічний пошук – це пошук бібліографічної інформації або пошук документів за джерелами бібліографічної інформації згідно із запитом здобувача вищої освіти.

Також це пошук документа, в якому міститься потрібна інформація, за джерелами бібліографічної інформації без безпосереднього звертання до документа. Або, інакше кажучи, це пошук бібліографічної інформації, тобто відомостей про документ, який відповідає інформаційній потребі, але без звертання до самого документа.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОШУК

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого <https://nlu.org.ua/>

Інформацію про наявність у бібліотеці необхідного документа користувачі можуть отримати в електронних каталогах і картотеках онлайн:

- Електронний каталог
- Каталог фонду відділу документів іноземними мовами
- Аналітичні бази даних
- Каталог фонду Центру правової інформації
- Зведений каталог оцифрованих видань
- Каталог рідкісних і цінних видань
- Зведений каталог української книги, 1798-1923 рр.
- БД "Бібліотекознавство. Бібліографія"

Google Book Search <https://books.google.com/?hl=uk>. Світова електронна бібліотека книг.

Open Educational Resources <https://www.oercommons.org/>. Відкриті освітні ресурси світу

OAPEN (Open Access Publishing in European Networks) <https://www.oapen.org/home>. – колекція наукових книг з гуманітарних та суспільних дисциплін

EBSCO OPEN Dissertations <https://www.ebsco.com/>. Безкоштовна база даних із записами понад 1,4 мільйона електронних дисертацій та авторефератів з понад 320 університетів світу.

DOAR (Directory of Open Access Repositories) <https://v2.sherpa.ac.uk/>. Показчик репозитаріїв (електронних архівів) відкритого доступу університетів та наукових організацій світу.

ROAR (Registry of Open Access Repositories) <http://roar.eprints.org/>. Реєстр архівів відкритого доступу університетів та наукових організацій світу.

DOAJ (Directory of Open Access Journals) <https://www.doaj.org/>. Онлайн-каталог журналів відкритого доступу.

SpringerOpen <https://www.springeropen.com/> включає в себе портфоліо Springer з понад 200 рецензованих журналів із повністю відкритим доступом у всіх галузях науки.

Journals4Free <http://www.journals4free.com/>. Портал академічних журналів відкритого доступу

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОШУК

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

<http://www.nbuv.gov.ua/>

- Наукова_електронна бібліотека
- Наукова періодика України
- Автореферати дисертацій
- Цифрова бібліотека історико-культурної спадщини
- Електронна колекція газет
- Електронна колекція карт
- Інформаційно-аналітичні матеріали
- Спеціалізовані е-бібліотеки
- Електронні виставки

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОШУК

Віртуальна довідкова служба бібліотек України

Перевагами електронних довідкових служб бібліотек є:

- Загальнодоступність, безкоштовність, можливість здобувача вищої освіти звернутися до бібліотеки з будь-якої точки, в будь-який час;
- Оперативність отримання кваліфікованої відповіді бібліотечних фахівців;
- Комплексність обслуговування – надання як бібліографічної, так і повнотекстової інформації, пріоритетне використання електронних ресурсів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОШУК

ДЖЕРЕЛА

«Авторитетні»

- ✓ є офіційними
- ✓ достовірними
- ✓ перевіреними
- ✓ науковими
- ✓ дослідженими
- ✓ підтвердженими
- ✓ мають вказівку на автора та видання

«Неавторитетні»

- ✓ неофіційні видання
- ✓ мають не перевірені факти
- ✓ не наукові публікації та статті
- ✓ не відносяться до офіційних джерел та інформаційних сайтів
- ✓ не мають автора та видання
- ✓ не містять достовірності

**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ ЖУРНАЛІВ

Експертні оцінки	Академічні журнали світового рівня	Псевдонаукові видання
Видавничі стандарти	Переконлива редакційна політика Наукове рецензування Різноманітність наукового розподілу редакторів і авторів	Недотримання видавничих стандартів Виключно технічне редагування рукописів без належного наукового рецензування Відсутність або неповне представлення складу редакційної колегії, приховування фактичного місцезнаходження видавця
Предметна галузь, Зміст	Академічний внесок у певну галузь знань Якість та відповідність заявленим цілям і спеціалізації журналу Чіткість анотацій	Мультитематичність і відсутність галузевої спеціалізації Наявність плагіату Велика кількість статей в кожному номері Згода на повторну публікацію статей Публікація матеріалів неакадемічного змісту
Репутація	Достовірні наукові метрики і показники на рівні дослідника, статті або журналу Авторитетна редакційна колегія	Сфальшовані відомості щодо метрик, некоректні показники і сумнівні модифікації імпаکت-фактора В редколегії маловідомі або сфальшовані вчені
Графік виходу, Строк публікації	Регулярність виходу номерів, відсутність затримок або перерв Строк публікації – 1-1,5 року	Висока або нерегулярна періодичність Обіцянка швидкої публікації рукопису та знижки її вартості Використання спам-розсилок для пошуку потенційних авторів
Онлайн доступність	Наявність архіву номерів відкритого чи обмеженого доступу Якісна веб-сторінка журналу з доступністю англійською мовою Контактні дані з використанням доменного імені журналу	Паразитують на моделі відкритого доступу і не мають політики/практики цифрового збереження контенту Спрощений дизайн веб-сторінки журналу з мало зручною навігацією Електронна адреса на звичайному поштовому сервері

«Псевдо-журнал»

УМОВНА КЛАСИФІКАЦІЯ СУМНІВНИХ ЖУРНАЛІВ

Хижацькі журнали – Predatory journal

Викрадені журнали – Hijacked journal

Фальшиві (підроблені) журнали – Fake journal

«Псевдовидавництво»

УМОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУМНІВНИХ ВИДАВНИЦТВ

Мають сумнівні видання

Складають схеми шахрайства та використовують маніпуляції з наукометричними показниками

Дискредитують наукову діяльність

Негативно впливають на якість наукових досліджень

Псують наукову кар'єру окремих дослідників та професійну репутацію установ, де вони працюють

Методологія укладання бібліографії дослідницької роботи. Види бібліографічних описів

Приклади оформлення списку літератури за ДСТУ 8302:2015

Законодавчі та нормативні документи

Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту.
Харків: Право, 2016. 82 с.

Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України
від 17.04.2002 р. № 347. Освіта. 2002. 24 квіт. (№ 14). С. 2–4.

Закон України «Про освіту»: чинне законодавство станом на 05 червня
2018 року: Офіц. текст. Київ: Алерта, 2018. 120 с.

Приклади оформлення списку літератури за ДСТУ 8302:2015

Збірники

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

Волинь – край козацький: наук. зб.: матеріали наук.-практ. конф. з пед. краєзнавства (м. Луцьк – смт Торчин – смт Рокині, 25 жовтня 2018 р.) / ред. кол.: Г. Бондаренко, О. Дем'янюк, П. Олешко. Луцьк: ВІППО, 2018. 152 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Предметна компетентність із фізики учня Нової української школи *Неперервна освіта в модусах минулого, теперішнього майбутнього*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Луцьк, 24–26 травня) / уклад. В. О. Савош. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 236 с.

Збірник матеріалів обласної науково-практичної конференції «Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського в освітньому просторі 15 Волині» – до 100-річчя від дня народження / упоряд. А. М. Луцюк. Луцьк: ВІППО, 2018. 172 с.

Приклади оформлення списку літератури за ДСТУ 8302:2015

Дисертації

Дикий О. Ю. Методика навчання військово-прикладного семиборства старшокласників у позаурочній діяльності: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Східноєвропейський нац. Ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2018. 232 с.

Рецензії

Швецова-Водка Г. Новий посібник з загального документознавства : рецензія на навч.-практ. посіб.

Палеха Ю.І. Засоби та методи документування. *Вісник Книжкової палати*. 2022. № 5. С. 17–19.

Опришко В. Вагомий крок на шляху формування наукової теорії правової культури : рецензія на монографію Лариси Макаренко “Правова культура: теоретико-методологічні основи дослідження”). *Право України*. 2019. № 4. С. 206-208.

Методологія укладання бібліографії дослідницької роботи. Види бібліографічних описів.

Приклади оформлення списку літератури за ДСТУ 8302:2015

Електронні ресурси віддаленого доступу

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу в поза текстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Кот Н. Він учнів вчив у фізиці літати... Пед. роздуми: електронна газ. 2018. № 39. С. 3–4. URL: <http://vipro.org.ua/newspaper.php?id=51>

II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики (м. Луцьк) 2018-2019 н. р. URL: http://nvk26.lutsk.ua/cgi-bin/newclient?contest_id=68

Пошук інформації в Інтернеті. Пошук інформації за допомогою Google, Google Scholar, Google Books. Практичні поради щодо організації пошуку.

INTERNET

Глобальна комп'ютерна мережа, яка охоплює весь світ.

Має 2,5 млрд.(34% населення світу) користувачів в більш ніж в 200 країнах світу

ПЕРЕВАГИ:

Задовольняють інформаційні, освітні, культурні потреби, відкривають безмежний простір для спілкування та самовираження

НЕДОЛІКИ:

Фінансові шахраї, хакери, різного роду дезінформатори, тенета спокус (порноіндустрія, комп'ютерні ігри тощо).

Пошук інформації в Інтернеті. Пошук інформації за допомогою Google, Google Scholar, Google Books. Практичні поради щодо організації пошуку.

Що
індексується
у Google
Академії?

Статті
 Препринти
 Книги та розділи книг
 Тези доповідей
 Технічні звіти
 Матеріали конференцій ...та багато іншого,
що система вважає «науковим»

Пошук інформації в Інтернеті. Пошук інформації за допомогою Google, Google Scholar, Google Books. Практичні поради щодо організації пошуку.

- Вільнодоступний пошук по документах з різноманітних джерел з усіх галузей знань
- Посилання на повні тексти документів
- Широкий масив ресурсів порівняно з передпалатними базами даних
- Потужний інструмент підрахунку цитованості

- Повне покриття невідоме, оскільки Google Академія не публікує список джерел
- Рецензування не враховується
- Цитати з ненаукових джерел можуть перекручувати підрахунки цитованості

Пошук інформації в Інтернеті. Пошук інформації за допомогою Google, Google Scholar, Google Books. Практичні поради щодо організації пошуку.

Google Академія (Google Scholar) (<https://scholar.google.com.ua/>) – пошукова система вільного доступу, яка забезпечує повнотекстовий пошук наукових публікацій всіх форматів і дисциплін.

Google Академія (Google Scholar) дозволяє легко здійснювати розширений пошук літератури серед багатьох дисциплін та джерел, включаючи рецензовані статті, дисертації, книги, анотації, також професійні асоціації, заклади вищої освіти та освітні організації. Google Академія дозволяє знайти дослідження, яке найбільш відповідає Вашому запиту, серед великої кількості дослідницьких робіт.

Науковці також можуть дивитися весь масив інформації щодо посилання на їх наукові роботи (кількість цитувань, їх авторів, статистику цитувань по роках).

УВАГА! Для реєстрації в Google Академії обов'язково потрібно мати корпоративну пошту. Також Для реєстрації в Google Академії обов'язково потрібно мати електронну поштову скриньку Google (@gmail.com) або створити електронну поштову скриньку Google (@gmail.com) в разі її відсутності.

Після відкриття поштової скриньки на gmail.com, не закриваючи її, відкрити нову вкладку і знайти «Google Академія» - <https://scholar.google.com.ua/> і натиснути кнопку зверху «Мій профіль».

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>1. Яку кількість міжнародних стилів ви знаєте?</p>	
<p>2. Що характерно для MLA Style (Стиль Асоціації Сучасної Мови)?</p>	
<p>3. У яких сферах при складанні бібліографії в наукових працях частіше використовують Harvard Referencing Style (Гарвардський стиль)?</p>	
<p>4. Скільки систем цитування забезпечує Chicago Style (Чикаго стиль) при складанні бібліографії в наукових працях?</p>	
<p>5. Як ви розумієте значення «бібліографічний пошук»?</p>	

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

6. Які джерела бібліографічного пошуку вам відомі?

7. За допомогою яких сервісів Google здійснюється пошук інформації в Інтернеті?

8. Що індексується у Google Академії?

9. Які позитивні можливості Google Scholar?

10. Охарактеризуйте поняття «псевдовидавництво».

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ	ВІДПОВІДЬ
1. Яку кількість міжнародних стилів ви знаєте?	одинадцять
2. Що характерно для MLA Style (Стиль Асоціації Сучасної Мови)?	<ul style="list-style-type: none">- Передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли цитується джерело.- Внутрішньо текстове посилання містить інформацію про: - автора праці, - сторінковий інтервал.- Парафраз не береться в лапки
3. У яких сферах при складанні бібліографії в наукових працях частіше використовують Harvard Referencing Style (Гарвардський стиль)?	<ul style="list-style-type: none">- Гуманітарні науки- Суспільні науки
4. Скільки систем цитування забезпечує Chicago Style (Чикаго стиль) при складанні бібліографії в наукових працях?	- дві: гуманітарній стиль та науковий стиль
5. Як ви розумієте значення «бібліографічний пошук»?	Бібліографічний пошук – це пошук бібліографічної інформації або пошук документів за джерелами бібліографічної інформації згідно із запитом здобувача вищої освіти.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ	ВІДПОВІДЬ
6. Які джерела бібліографічного пошуку вам відомі?	<ul style="list-style-type: none">- Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського- Віртуальна довідкова служба бібліотек України
7. За допомогою яких сервісів Google здійснюється пошук інформації в Інтернеті?	<ul style="list-style-type: none">- Google Scholar- Google Books
8. Що індексується у Google Академії?	<ul style="list-style-type: none">- Статті; - Препринти; - Книги та розділи книг; - Тези доповідей;- Технічні звіти; - Матеріали конференцій ...та багато іншого, що система вважає «науковим»
9. Які позитивні можливості Google Scholar?	<ul style="list-style-type: none">• Вільнодоступний пошук по документах з різноманітних джерел з усіх галузей знань<ul style="list-style-type: none">• Посилання на повні тексти документів• Широкий масив ресурсів порівняно з передпалатними базами даних<ul style="list-style-type: none">• Потужний інструмент підрахунку цитованості
10. Охарактеризуйте поняття «псевдовидавництво».	<ul style="list-style-type: none">- Мають сумнівні видання- Складають схеми шахрайства та використовують маніпуляції з наукометричними показниками- Дискредитують наукову діяльність- Негативно впливають на якість наукових досліджень- Псують наукову кар'єру окремих дослідників та професійну репутацію установ, де вони працюють

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Автоматичне оформлення джерел по ВАК України. vak.in.ua: веб-сайт. URL:<http://vak.in.ua> (дата звернення 15.03.2023).
2. Академічне письмо та бібліографія. Бібліосинергія: підтримка наукових досліджень : веб-сайт. URL:<http://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1> (дата звернення 15.03.2023).
3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [01.07.2016]. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
4. Рекомендації з оформлення посилань у наукових роботах : електронний архів КПІ ім. Сікорського : URL : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/16051> (дата звернення 15.03.2023).
5. Тихонкова І. О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). Наука України у світовому інформаційному просторі : зб. наук. пр. НАН України. Київ, 2015. Вип. 11. С. 100-106.
6. Сошинська В. Є. Аналітико-синтетичне опрацювання і каталогізація документів : навч.-метод. матер. Київ, 2018. 26 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24762/1/V_Soshynska_ASOD.pdf (дата звернення 15.03.2023).
7. Академічне письмо та публікаційна стратегія. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету : веб-сайт. <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/akademichne-pismo-ta-publikatsijna-strategiya> (дата звернення 15.03.2023).
8. Five Pillars of Academic Integrity. Office of Graduate Studies: веб-сайт. URL: <https://www.unl.edu/gradstudies/connections/five-pillars-academic-integrity>.

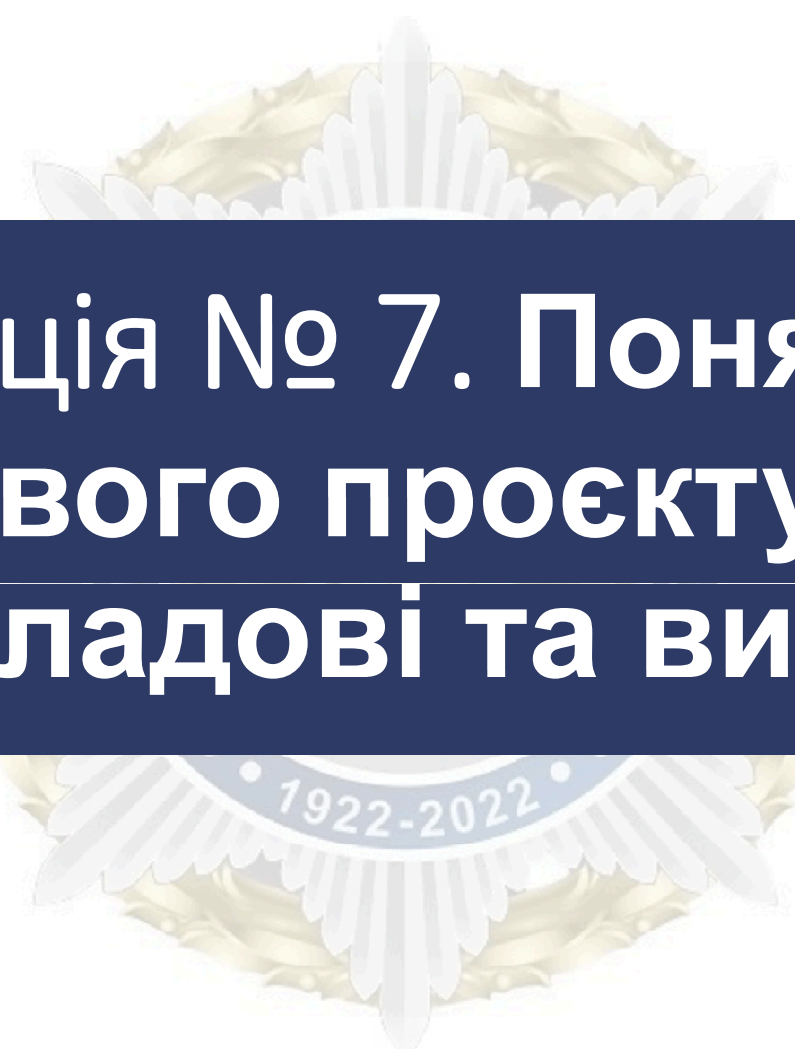
СПИСОК ДЖЕРЕЛ

9. Шкіцька І. Ю. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч.-метод. посібник вид. 2-ге, доп. Тернопіль : ТОВ «Новий колір», 2009. 152 с.
10. Шкіцька І. Ю. Сучасна мовна комунікація в публічному управлінні : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. С. 254-255. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29700>.
11. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету : Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»/ за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с.
12. Борисюк І. Структуралізм і деконструкція: до проблеми методологічних стратегій // Синопис: текст, контекст, медіа. 2013. – № 1.
13. Романова І. В. Явище плагіату : історія та сьогодення // Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси. 2012. № 3. – С. 267-272.
14. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 320 с.
15. Academic integrity – LibGuides at La Trobe University: URL:<https://latrobe.libguides.com/academic-integrity>.
16. Bauer Academic Honesty What is academic integrity and why is it important?: URL:<https://www.bauer.uh.edu/current/academic-honesty.php>.

Дякуємо за увагу!

Лекція № 7. Поняття наукового проєкту, його складові та види

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №7

1.	Визначення «науковий проєкт» та його ознаки, які відрізняють проєкт від інших видів діяльності
2.	Класифікація проєктів
3.	Специфіка наукових проєктів
4.	Процес реалізації наукових проєктів
5.	Міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проєктної діяльності
6.	Основні цілі управління проєктами

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №7

7.	Процеси в управлінні проєктами
8.	Процес формування наукового проєкту
9.	Основні учасники наукового проєкту
10.	Життєвий цикл проєкту, його основні фази та стадії

Науковий проєкт – це обмежений в часі цілеспрямований процес отримання, теоретичної систематизації та застосування нового наукового знання із встановленими вимогами до якості результатів, витрат ресурсів і специфічною організацією [1, с.85].

Основні ознаки проєкту:

Обмежений час його виконання, є точка початку проєкту та точка кінця

Для його реалізації потрібні ресурси і вони обмежені

Проєкт – це тимчасова система, він не повторюється після завершення (але може початися новий проєкт)

Проєкт – це завжди керування змінами

Результат проєкту – непередбачуваний і завжди унікальний

Компоненти діяльності і характеристика наукових проєктів

Компоненти діяльності	Індивідуальна наукова діяльність	Колективна наукова діяльність (в тому числі наукова діяльність організації)
Потреба, мотив	<ul style="list-style-type: none"> – підвищення якості розв’язання задач в сфері професійної діяльності; – формування (розвиток) наукового заділу ; – підвищення рівня наукової кваліфікації; – самоствердження; – розвиток творчих здібностей. 	<ul style="list-style-type: none"> – замовлення надсистеми; – вдосконалення діяльності організації; – створення нових об’єктів; – формування наукового заділу для створення нових об’єктів; – пошук напрямів реалізації наукового заділу; – наукова потреба в комплексному вивченні об’єктів, процесів або явищ; – підвищення кваліфікації співробітників; – підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів; – вдосконалення дослідно-експериментальної бази; – замовлення зовнішньої організації; – комунікаційне середовище в науково-технічній сфері; – впровадження (апробація) результатів наукових досліджень; – інтеграція в науковий простір.

Тема 7. Поняття наукового проєкту, його складові та види наукового проєкту

Компоненти діяльності і характеристика наукових проєктів

Компоненти діяльності	Індивідуальна наукова діяльність	Колективна наукова діяльність (в тому числі наукова діяльність організації)
Мета	підціль в межах досягнення мети колективної наукової діяльності	– мета наукового проєкту; – підціль в межах досягнення мети наукової діяльності організації
Завдання	завдання з досягнення мети (підцілі) наукового проєкту (вузькоспрямовані)	завдання в межах наукової теми (програми), предметної галузі (комплексні)
Форми	дисертаційна робота; етап, розділ (підрозділ) НДДКР	програма, тема, НДДКР

Компоненти діяльності і характеристика наукових проєктів

Компоненти діяльності	Колективна наукова діяльність (в тому числі наукова діяльність організації)
Зміст (предмет дослідження)	<ul style="list-style-type: none"> — пріоритетні напрямки розвитку науки, технологій і техніки України; — критичні технології України
Методи	<p>Теоретичні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — методи – послідовні дії: виявлення і розв’язання протиріч, постановка проблеми, побудова гіпотез тощо; — методи – операції: аналіз, синтез, порівняння, абстрагування і конкретизація тощо. <p>Емпіричні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — методи – пізнавальні дії: обстеження, моніторинг, експеримент тощо; — методи – операції: спостереження, опитування, тестування тощо.
Засоби	<p>організаційне, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення</p>
Результат	<p>Результати фундаментальних наукових досліджень: теорія, метод, гіпотеза, тощо. Результати прикладних наукових досліджень: методика, алгоритм, технологія, пристрій, установка, прилад, механізм, речовина, матеріал, продукт, система (управління, регулювання, контролю, проектування, інформаційна), програмні засоби, бази даних тощо.</p>

Класифікація наукових проєктів

1. За зв'язком НДР з суспільним виробництвом

7. За ступенем важливості

2. За джерелом фінансування

8. За метою

3. За тривалістю (часом реалізації)

9. За досягнутим результатом

4. За характером спрямованості та відношенням до суспільної практики (за науковим рівнем)

10. За рівнем організації

5. За цільовим призначенням

11. За структурою розроблюваних проблем

6. За напрямом розвитку виробництва

12. За ефектом від впровадження

Специфіка наукових проєктів

Одним з основних завдань закладів вищої освіти (ЗВО) є організація і проведення фундаментальних і (або) прикладних наукових досліджень

Цілі наукової діяльності ЗВО поділяються за трьома основними групами:

- 1. Теоретичні** (наукові): проведення досліджень щодо перспективних напрямів розвитку науки і техніки в сфері діяльності надсистеми та вищого навчального закладу
- 2. Прикладні:** – розробка наукових (науково-технічних) проблем у сфері діяльності надсистеми і освітньому процесі ЗВО;
– вдосконалення та розвиток дослідної та дослідно-експериментальної бази наукової і освітньої діяльності
- 3. Освітні:** – підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів;
– підвищення наукової кваліфікації науково-педагогічного складу (професорсько-викладацький склад і наукові працівники);
– навчання студентів основам наукової і науково-технічної діяльності

Реалізація наукових проєктів у ЗВО

- специфічна ієрархічна структура системи управління науковою діяльністю ЗВО;
- пріоритетність в реалізації наукових проєктів на замовлення надсистеми (наприклад, Міносвіти або іншого відомства в разі галузевих ЗВО);
- некомерційний характер і бюджетне фінансування більшості наукових проєктів;
 - значний ступінь зовнішньої невизначеності у формулюванні цілей реалізації довгострокових і середньострокових наукових проєктів, а також у змісті вимог надсистеми до структури і змісту підготовки фахівців;
- розподіл більшої частини наукового потенціалу за навчально-науковими підрозділами (факультет і кафедра).

**Міжнародні асоціації та організації,
що займаються стандартизацією проєктної діяльності**

– *Міжнародна організація стандартизації ISO* опублікувала стандарт ISO 10006 "Системи менеджменту якості. Керівні вказівки з менеджменту якості проєктів"

– *Міжнародна асоціація проєктного менеджменту (International Project Management Association – IPMA)* об'єднує 45 національних асоціацій і є авторитетною професійною організацією в галузі управління проєктами. Україна в IPMA представлена Національною асоціацією управління проєктами УКРНЕТ (UPMA)

– *Інститут управління проєктами США (Project Management Institute – PMI)*. Членами PMI є фахівці в галузі управління проєктами з усього світу, у різних країнах функціонують відділення інституту. PMI здійснює активну розробку стандартів у сфері управління проєктами

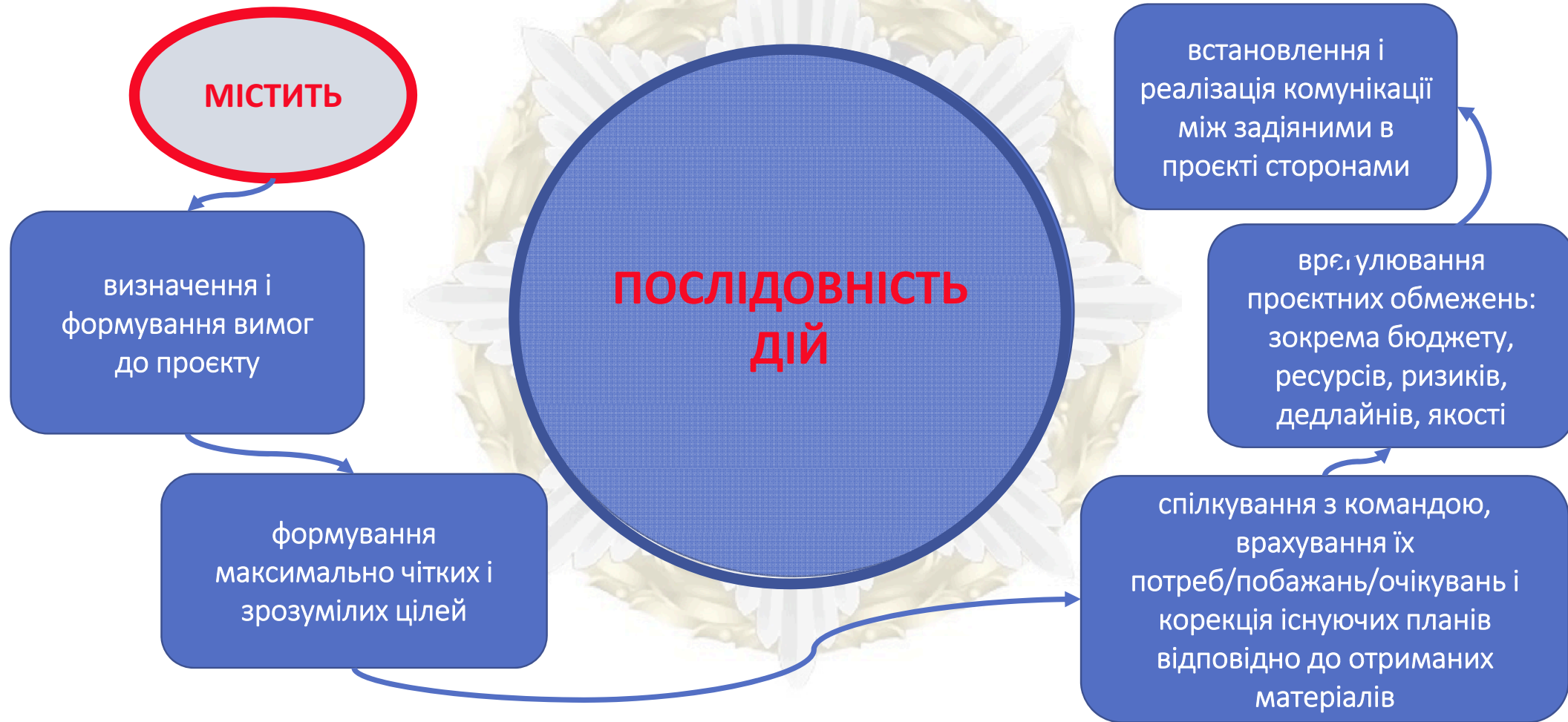
Міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проєктної діяльності

існує **низка національних стандартів**, що також можуть використовуватися для стандартизації процесів управління проєктами та програмами, **але не набули поширення**

- NASA Project Management (США);
- BSIBS 6079 (Великобританія);
- APM Body of Knowledge (Великобританія);
- OSCEng (Великобританія);
- DIN 69901 (Німеччина);
- V-Modell (Німеччина);
- VZPM (Швейцарія);
- AFITER (Франція);
- Hermes method (Швейцарія);
- ANCSPM (Австралія);
- CAN/CSA-ISO 10006-98 (Канада);
- C-PMBOK (Китай);
- South African NQF4 (ПАР);
- CEPМ (Індія);
- PROMAT (Південна Корея).

Управління науковими проєктами

Управління науковими проєктами

МІСТИТЬ

1. Ініціація
(тобто старт проєкту) є певним знайомством з проєктом. Визначається його суть і цілі, формується відповідна до цього команда.

2. Планування
— найважливіша частина в управлінні проєктом. Як стверджується в класичній методології по РМВОК, це повинно зайняти приблизно 50% всього часу в процесі реалізації проєкту.

окремі
етапи

3. Виконання і контроль
Цей етап слід чергувати з попереднім. В ідеальній системі управління проєктом все виглядає так: поставили завдання, зробили його, проконтролювали, внесли в план необхідні корективи, поставили нову задачу і так далі.

4. Завершення проєкту
На цьому етапі робиться контрольна перевірка виконаної роботи і обов'язково зберігаються вихідні дані, задіяні інструкції і регламенти.

Тема 7. Поняття наукового проєкту, його складові та види наукового проєкту

**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

Основні цілі управління проєктами

Процес управління проєктами

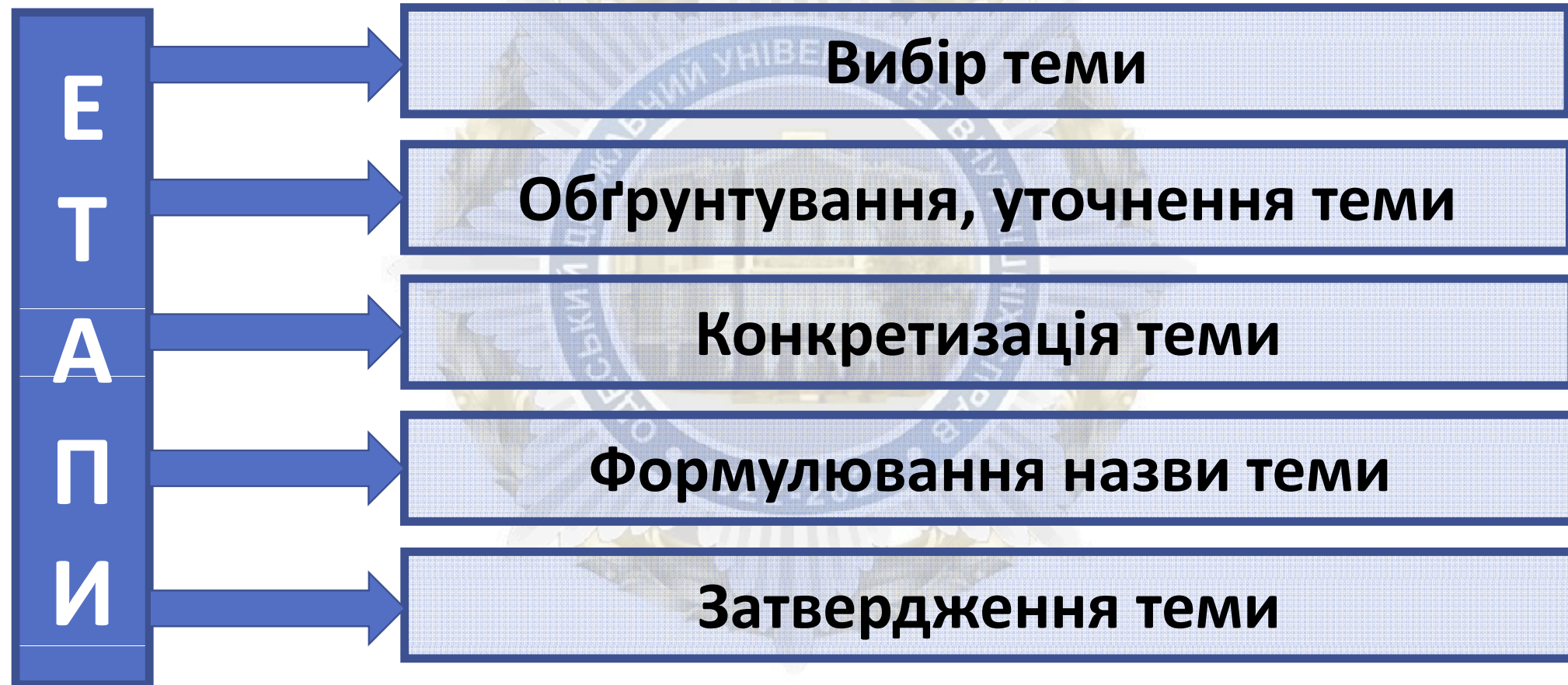
Тема 7. Поняття наукового проєкту, його складові та види наукового проєкту

Процес управління проєктами

Характеристика моделі управління проєктом

ЦІЛІ Інструмент – контракт	Визначаються вимоги до проєкту з огляду на обсяги, витрати, час і якість, а також наголошується, який з них домінує
ЩО (обсяг) Інструмент – робоча структура проєкту	Визначаються обсяги робіт розробкою робочої структури проєкту
ХТО (команда) Інструмент – організаційна структура проєкту	Призначається керівник і формується команда за допомогою створення організаційної структури і порівняння вимог проєкту зі здібностями виконавців
ХТО ЩО РОБИТЬ (відповідальність) Інструмент – матриця відповідальності	Створюється матриця відповідальності, в якій робота закріплюється за виконавцями із визначенням міри відповідальності
ЯК (плани) Інструменти – сіткові графіки, діаграми Гантта, ресурсні гістограми	Узгоджуються плани виконання проєкту щодо встановлених цілей і взаємовідношень робочих елементів
КОЛИ і СКІЛЬКИ (контроль) Інструмент – інформаційні та аналітичні звіти, метод скоригованого бюджету	Визначаються документи, які містять інформацію для контролю щодо термінів, обсягів, бюджету шляхом визначення відхилень від плану

Процес формування наукового проєкту

Основні учасники наукового проекту

Ініціатор проекту – фізична особа або організація, що виступає з ініціативою створення проекту, формує основну ідею, готує попереднє обґрунтування і пропозиції з реалізації.

Замовник – головний учасник (фізична або юридична особа), зацікавлений у здійсненні проекту і досягненні його результатів, майбутній власник і користувач результатів проекту, визначає основні вимоги і масштаби проекту, забезпечує фінансування проекту за рахунок своїх коштів або коштів інвесторів, що залучаються до виконання проекту, укладає контракти з основними виконавцями проекту, несе відповідальність за цими контрактами та в цілому за проект, управляє процесом взаємодії між усіма учасниками проекту.

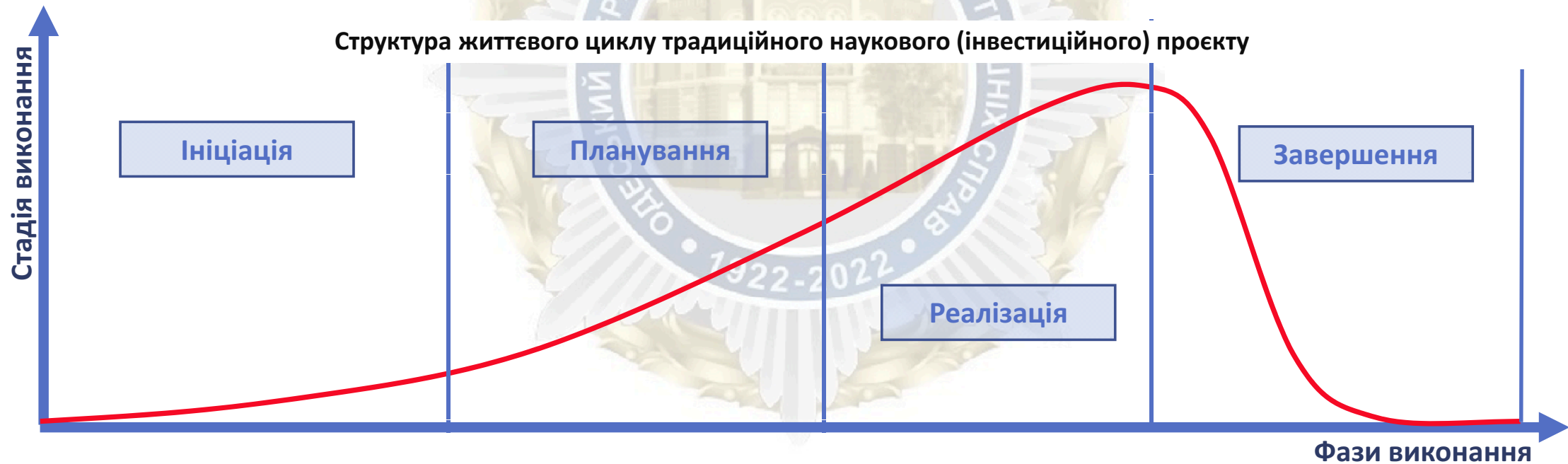
Інвестор проекту – це особа або організація, яка здійснює фінансування проекту за рахунок своїх або залучених засобів. Інвестори є повноцінними партнерами проекту й власниками всього майна, придбаного за рахунок інвестицій до того часу, поки не будуть виплачені всі кошти по контракту (кредитному договору) із замовником.

Основні учасники наукового проєкту

- **Клієнт** – індивідуум або організація, яка буде використовувати продукти проєкту. Це можуть бути також групи клієнтів.
- **Спонсор** – індивідуум або група, яка забезпечує фінансові, матеріальні, людські та інші ресурси для здійснення проєкту.
- **Керівник (менеджер) проєкту** – фізична особа, якій замовник делегує повноваження з управління проєктом, усіма роботами із здійснення проєкту, а саме: планування, контролю та координації робіт всіх учасників проєкту. Він є персонально відповідальним за здійснення проєкту. Під керівництвом менеджера проєкту працює команда проєкту.
- **Команда проєкту** – специфічна організаційна структура, сукупність окремих осіб, груп і/або організацій, залучених до виконання робіт проєкту і відповідальних перед керівником проєкту за їх виконання. Вона створюється цільовим чином на період здійснення проєкту.

Життєвий цикл проєкту, його основні фази та стадії

Життєвий цикл проєкту (або проєктний цикл) – це час від моменту його задуму до моменту завершення (ліквідації). Поняття життєвого циклу проєкту є одним з найважливіших для вирішення проблем фінансування робіт за проєктом і прийняття відповідних рішень, оскільки визначення саме поточної стадії впровадження проєкту формує завдання і види діяльності керівника проєкту, методики й інструментальні засоби, що ним мають бути використані.

Життєвий цикл проєкту, його основні фази та стадії

Стадія проєкту – це одна з послідовно виконуваних частин створення проєкту, встановлена нормативними документами, що закінчується заданим результатом.

- ✓ Стадії проєкту складаються з етапів.
- ✓ Етапи проєкту включають певні види робіт (роботи).
- ✓ Повна структуризація **«Фаза – стадія – етап – робота»**.
- ✓ Усе визначається специфікою проєкту.
- ✓ Головне – забезпечення найкращої керованості.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Як Ви вважаєте, що таке «науковий проєкт»?

2. За якими критеріями можливо класифікувати наукові проєкти?

3. Назвіть основні групи, за якими поділяються цілі наукової діяльності ЗВО.

4. З чого складається процес реалізації наукових проєктів у ЗВО?

5. Які Вам відомі міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проєктної діяльності?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>6. Що включає в себе управління науковими проєктами?</p>	
<p>7. Які Ви знаєте етапи виконання наукового проєкту?</p>	
<p>8. Назвіть етапи процесу формування наукового проєкту.</p>	
<p>9. Назвіть основних учасників наукового проєкту.</p>	
<p>10. Що входить до структури життєвого циклу традиційного наукового (інвестиційного) проєкту?</p>	

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Як Ви вважаєте, що таке «науковий проєкт»?	Науковий проєкт – це обмежений в часі цілеспрямований процес отримання, теоретичної систематизації та застосування нового наукового знання із встановленими вимогами до якості результатів, витрат ресурсів і специфічною організацією.
2. За якими критеріями можливо класифікувати наукові проєкти?	Класифікація наукових проєктів: за зв'язком НДР з суспільним виробництвом; за джерелом фінансування; за тривалістю (часом реалізації); за характером спрямованості та відношенням до суспільної практики (за науковим рівнем) ; за цільовим призначенням; за напрямом розвитку виробництва; за ступенем важливості; за метою; за досягнутим результатом; за рівнем організації; за структурою розроблюваних проблем; за ефектом від впровадження.
3. Назвіть основні групи, за якими поділяються цілі наукової діяльності ЗВО.	теоретичні (наукові); прикладні; освітні.
4. З чого складається процес реалізації наукових проєктів у ЗВО?	<ul style="list-style-type: none">- специфічна ієрархічна структура системи управління науковою діяльністю ЗВО;- пріоритетність в реалізації наукових проєктів на замовлення надсистеми;- некомерційний характер і бюджетне фінансування більшості наукових проєктів;- значний ступінь зовнішньої невизначеності у формулюванні цілей реалізації довгострокових і середньострокових наукових проєктів, а також у змісті вимог надсистеми до структури і змісту підготовки фахівців;- розподіл більшої частини наукового потенціалу за навчально-науковими підрозділами.
5. Які Вам відомі міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проєктної діяльності?	NASA Project Management (США); BSIBS 6079 (Великобританія); APM Body of Knowledge (Великобританія); OSCEng (Великобританія); DIN 69901 (Німеччина); V-Modell (Німеччина); VZPM (Швейцарія); AFITEP (Франція); Hermes method (Швейцарія); ANCSPPM (Австралія); CAN/CSA-ISO 10006-98 (Канада); C-PMBOK (Китай); South African NQF4 (ПАР); CEPМ (Індія); PROMAT (Південна Корея).

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

6. Що включає в себе управління науковими проєктами?	Послідовність дій: 1) визначення і формування вимог до проєкту; 2) формування максимально чітких і зрозумілих цілей; 3) спілкування з командою, врахування їх потреб/побажань/очікувань і корекція існуючих планів відповідно до отриманих матеріалів; 4) врегулювання проєктних обмежень: зокрема бюджету, ресурсів, ризиків, дедлайнів, якості; 5) встановлення і реалізація комунікації між задіяними в проєкті сторонами.
7. Які Ви знаєте етапи виконання наукового проєкту?	Етапи: 1. Ініціація (тобто старт проєкту) ; 2. Планування; 3. Виконання і контроль; 4. Завершення проєкту.
8. Назвіть етапи процесу формування наукового проєкту.	<ol style="list-style-type: none">1. Вибір теми.2. Обґрунтування, уточнення теми.3. Конкретизація теми.4. Формулювання назви теми.5. Затвердження теми.
9. Назвіть основних учасників наукового проєкту.	- ініціатор проєкту; замовник; інвестор; клієнт; спонсор; керівник (менеджер); команда проєкту.
10. Що входить до структури життєвого циклу традиційного наукового (інвестиційного) проєкту?	Структуру життєвого циклу традиційного наукового (інвестиційного) проєкту: <ul style="list-style-type: none">- ініціація;- планування;- реалізація;- завершення.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. **Управління науковими проєктами : навч. посіб.** Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
2. Бірта Г. О., Бургу Ю.Г. **Методологія і організація наукових досліджень. : навч. посіб.** Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
3. Бондар В. І. **Проблеми становлення і розвитку методології наукового пізнання в педагогіці.** Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 161 с.
4. Габович О., Кузнецов В., Семенова Н. **Українська фундаментальна наука і європейські цінності.** Київ : Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2016. 284 с.
5. Білуха М.Т. **Основи наукових досліджень : підручник.** Київ : Вища школа, 1997. 271 с.
6. Важинський С. Е., Щербак Т. І. **Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб.** Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
7. Мальська М., Паньків Н. **Основи наукових досліджень : навч. посіб.** Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
8. **Академічна доброчесність : бюлетень. Випуск №1-29.** URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-all-issues.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

9. **Основи наукових досліджень : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.**
10. **Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.**
11. **Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.**
12. **Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Київ : Кондор, 2003. 192 с.**
13. **П'ятницька - Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посібник. Київ : 2003. 116 с.**
14. **Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента : навч. посібник / Я. Я. Чорненький, Н. В. Чорненька, С. Б. Рибак та ін. Київ : ВД «Професіонал», 2006. 208 с.**

Дякуємо за увагу!

Лекція №8. Планування наукового проєкту

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ №8

- 1. Планування реалізації проєкту**
- 2. Цілі, призначення і види планів**
- 3. Фінансове планування проєкту**

Тема 8. Планування наукового проєкту

1. Планування реалізації проєкту

Планування наукового проєкту — це механізм, який дає змогу розподіляти обсяги робіт, ресурси, витрати в заданих термінах і між окремими виконавцями для вчасного й ефективного здійснення проєкту.

Тема 8. Планування наукового проєкту

1. Планування реалізації проєкту

Навички 4-К

REHI (Rhythmic Emergent Hybrid Irreversible)

Ритмічний Спонтанний / Синергетичний Гібридний Незворотний

Тема 8. Планування науково проєкту

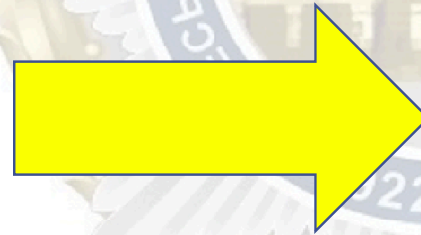
1. Планування реалізації проєкту

Процес розробки планів охоплює
всі етапи проєктного циклу

**створення
концепції
проєкту**

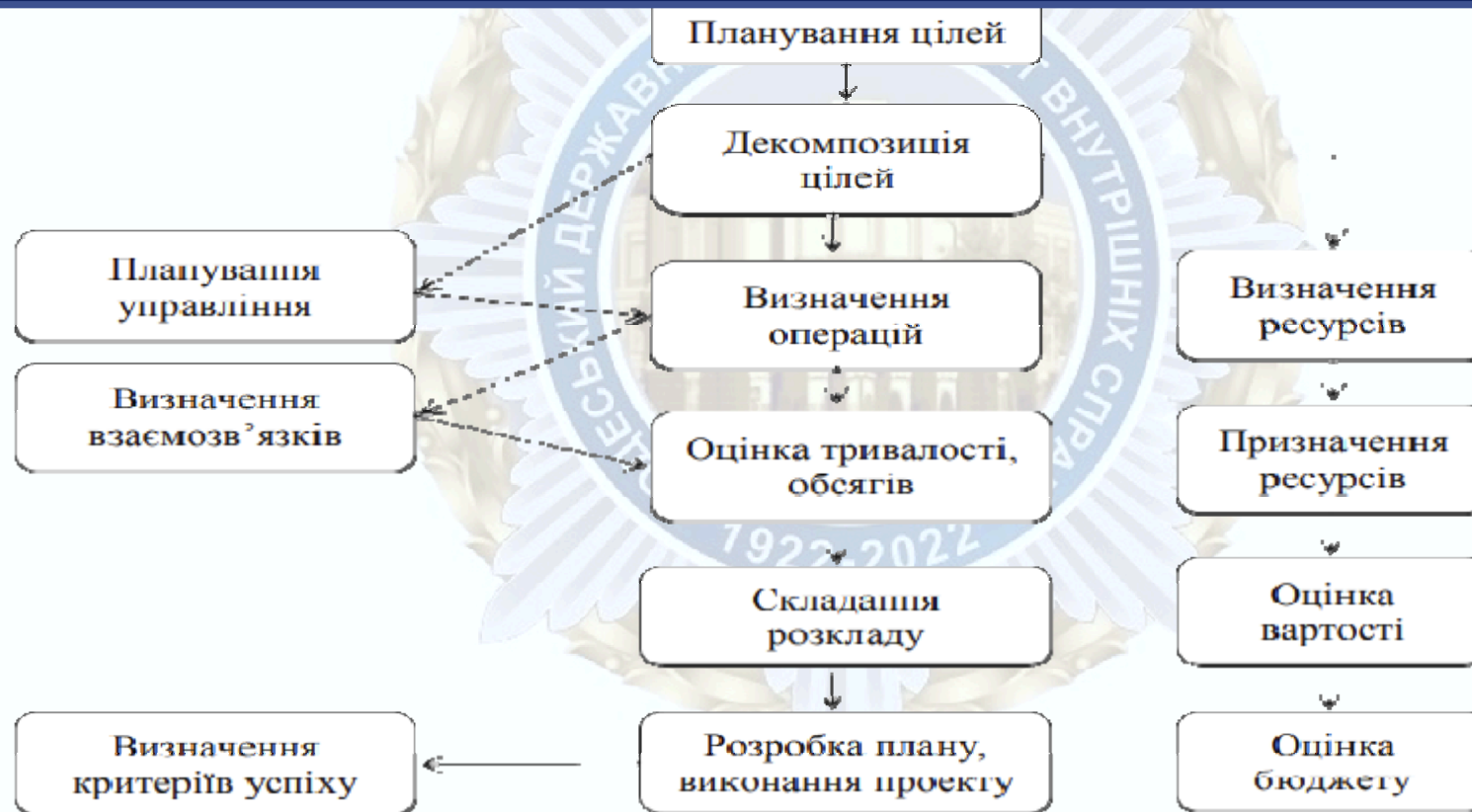

**вибір стратегічного рішення щодо
виконання проєкту і розробка деталей
проєкту, зокрема впорядкування
контрактних пропозицій, укладення
контрактів,
виконання робіт, завершення проєкту**

Тема 8. Планування реалізації проєкту

1. Планування реалізації проєкту

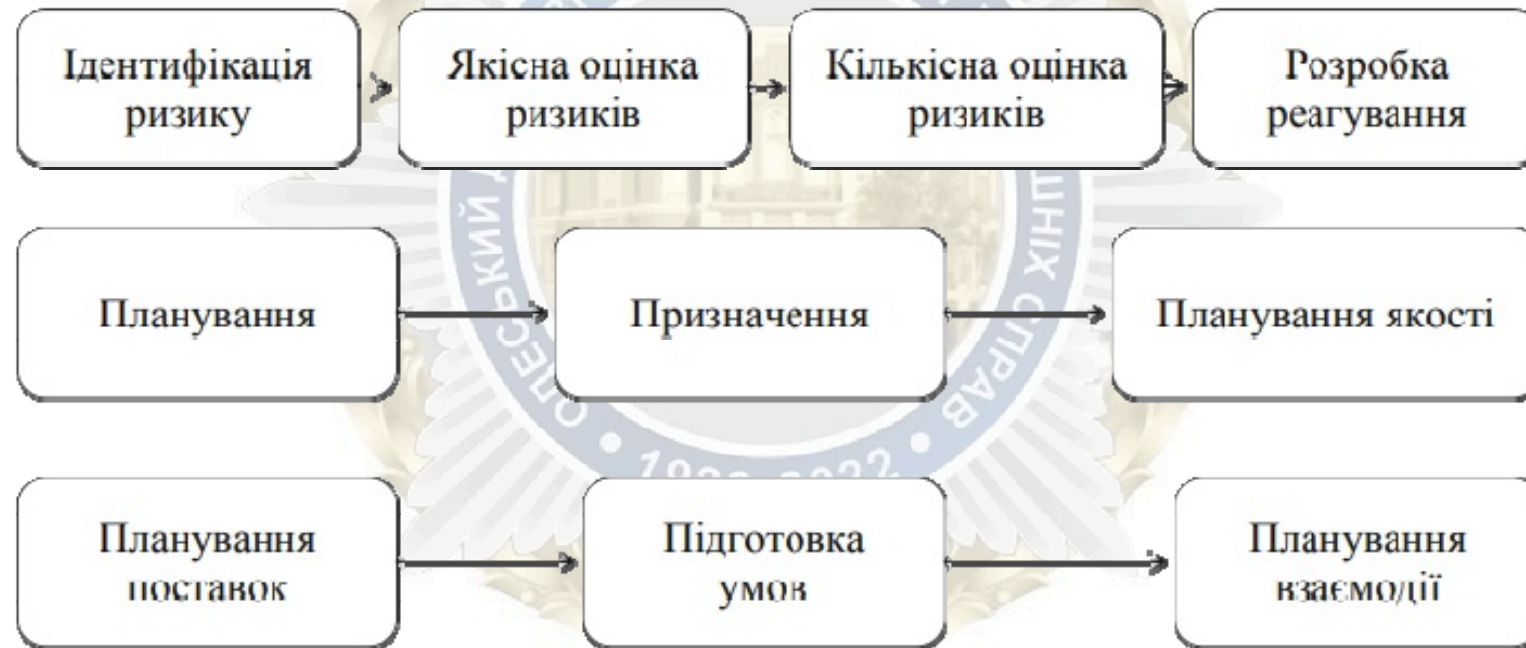
ОСНОВНІ ПРОЦЕСИ ПЛАНУВАННЯ

Тема 8. Планування наукового проєкту

1. Планування реалізації проєкту

ДОДАТКОВІ ПРОЦЕСИ ПЛАНУВАННЯ

Тема 8. Планування наукового проєкту

1. Планування реалізації проєкту

Розробка плану проєкту це:

- оформлення результатів процесів планування в єдиний структурований документ;
- процес, який майже завжди повторюється декілька разів. Це формальний та затверджений документ, який використовується для управління виконанням проєкту. Він повинен бути розповсюджений серед учасників проєкту відповідно до плану взаємодії. Не можна ототожнювати план проєкту та базовий план.

Тема 8. Планування науково проєкту

1. Планування реалізації проєкту

План проєкту – це документ або набір документів, який змінюється при надходженні додаткової інформації, в той час як базовий план необхідний для контролю виконання та змінюється тільки в результаті затвердження запитів на зміни.

Тема 8. Планування наукового проєкту

1. Планування реалізації проєкту

Основна мета планування проєкту –
**забезпечити виконання робіт і
досягнення кінцевих результатів
проєкту.**

Планування передбачає визначення
цілей і параметрів взаємодії робіт і
організацій-учасниць, розподіл
ресурсів і прийняття інших
організаційних, технологічних і
економічних рішень, що
забезпечують досягнення
поставлених у проєкті цілей.

Система планів

1) на **доінвестиційній** стадії у складі концепції проєкту, бізнес-плану, попереднього техніко-економічного обґрунтування – попередній план реалізації проєкту з урахуванням потреб в основних видах ресурсів і обґрунтуванням інвестицій;

2) на стадії **розробки проєктно-технологічної документації** у складі проєкту організації реалізації проєкту:

- уточнений план проєкту загалом;
- календарний план сфери матеріалізації проєкту;
- календарний план підготовчого періоду;
- укрупнений сітковий графік (для складних проєктів);
- будівельний генеральний план (для проєктів, пов'язаних з будівництвом);
- організаційно-технологічні схеми матеріалізації проєкту;
- відомість основних робіт;
- потреба в матеріально-технічних ресурсах;
- потреба в машинах, механізмах і устаткуванні для реалізації проєкту;

3) на стадії **матеріалізації** у складі проєкту виконання робіт і організаційно-технологічних заходів:

- календарний план виконання робіт;
- комплексний сітковий графік;
- будівельний генеральний план об'єкта (для проєктів, пов'язаних з будівництвом);
- графіки надходження матеріалів і комплектуючих виробів;
- графіки потреба в кадрах;
- технологічні карти з погодинними графіками;
- заходи щодо виконання різних видів робіт;
- пропозиції з оперативно-диспетчерського управління.

Тема 8. Планування наукового проекту

2. Цілі, призначення і види планів

Матриця майбутнього наукового проекту

I розділ	1.1	1.2	1.3	Висновки з I розділу
ТЕОРІЯ "ЩО?"	Визначення місця предмету в об'єкті дослідження як "цілого у цілому"	Конкретизація сутності предмету, його визначення	Пояснення специфічних характеристик предмета, їх класифікація	
II розділ	2.1	2.2	2.3	Висновки з II розділу
МЕТОДИКА "ЯК?"	Огляд наявних методів / методик дослідження предмета в об'єкті	Обґрунтування методик, які обрав автор з урахуванням сутності предмету	Інструкції щодо специфіки застосування методик	
III розділ	3.1	3.2	3.3	Висновки з III розділу
ПРАКТИКА	Констатація наявного стану предмету (констатувальний експеримент)	Рекомендації щодо покращення стану предмету (формульвальний експеримент)	Трактування та аналіз результатів експерименту (перспективи подальших розвідок чи рекомендації)	
Загальні висновки у відповідності до завдань	Висновок до 1 завдання*	Висновок до 1+ ... завдання*	Висновок до N завдання*	•Загалом прийнято формулювати 5-7 завдань дослідження

Рівні управління:

І Концептуальний. На концептуальному рівні управління визначають:

- цілі та завдання проекту;
- розглядають альтернативні варіанти дій для досягнення намічених результатів з оцінкою негативних і позитивних аспектів кожного варіанта;
- Визначають концептуальні напрямки реалізації проекту, зокрема опис предметної області, укрупненої структури робіт і логіки їх виконання;
- попередньо оцінюють тривалість і вартість проекту, а також потреба в ресурсах.

II Стратегічний. На стратегічному рівні управління визначають:

- етапи проєкту, що характеризуються термінами завершення комплектації об'єктів і виробничих потужностей, обсягами випуску продукції;
- цільові етапи й основні напрямки роботи, що характеризуються термінами матеріалізації об'єктів і виробничих потужностей, обсягами випуску продукції;
- етапи проєкту, що характеризуються термінами завершення комплексів робіт, постачання продукції (устаткування), підготовки фронту робіт;
- планують кооперацію організацій-виконавців;
- виявляють потреби в матеріальних, технічних і фінансових ресурсах з розподілом за роками та кварталами.

Основне **призначення стратегічного плану**
– показати, наскільки проміжні етапи реалізації
відповідають кінцевим цілям проєкту.

III Тактичний. На тактичному рівні управління розробляють поточні та оперативні плани.

- **поточні** плани уточнюють терміни виконання комплексів робіт за роками та кварталами і потреби в ресурсах, визначають чіткі межі між етапами робіт, за виконання яких відповідають: різні організації-виконавці;
- **оперативні** плани деталізують завдання на місяць, тиждень або добу за комплексами робіт.

Тема 8. Планування наукового проєкту

2. Цілі, призначення і види планів

Плани можна деталізувати за **функціями управління** та ступенем охоплення робіт.

Функціональний план розробляють на кожний комплекс робіт. Підготовчі роботи, проєктування, постачання матеріалів і устаткування, будівництво, пусковий період і освоєння виробничих потужностей або на комплекс робіт, які виконує одна організація.

За ступенем **охоплення** робіт плани поділяють на:

зведені

(комплексні) – на всі
роботи проєкту

детальні

– за організаціями-
учасниками та видами робіт

Етапи процесу планування

1. окреслення цілей, завдань проєкту;
2. визначення основних техніко-економічних показників проєкту, його тривалості та потрібних ресурсів;
3. специфікація виконуваних робіт, етапів і напрямків проєкту;
4. структуризація проєкту;
5. прийняття організаційно-технологічних рішень;
6. побудова сіткових моделей, оцінка можливості реалізації проєкту;

Етапи процесу планування

7. оптимізація використання ресурсів за термінами, критеріями якості тощо;
8. визначення потреби в ресурсах;
9. складання документів за етапами планів;
10. затвердження планів і бюджету;
11. доведення планових завдань до виконавців;
12. підготовка і затвердження звітної документації для контролю планів.

**Центральне місце у плануванні проєкту
посідають завдання**

календарного планування

– складання й коригування розкладу виконання робіт, згідно з яким роботи, які виконуватимуть різні організації, взаємоузгоджуються в часі з урахуванням можливостей їх забезпечення матеріально-технічними та трудовими ресурсами.

Таке узгодження має гарантувати дотримання заданих обмежень (щодо термінів робіт, лімітів ресурсів, фіксування цін тощо) і оптимальний розподіл ресурсів.

**ЩО ВАМ СТАЛО
ЗРОЗУМІЛО З
ВИКЛАДЕНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ЩО ВАМ БУЛО
ВІДОМИМ З
ЛЕКЦІЙНОГО
МАТЕРІАЛУ?**

**ПРО ЩО ВИ
ДІЗНАЛИСЯ З ДАНОГО
ЗАНЯТТЯ ВПЕРШЕ?**

Заповніть рефлексивну таблицю та обговоріть у групі

Тема 8. Планування наукового проєкту

3. Фінансове планування за проєктом

Фінансування проєкту має забезпечити розв'язання двох основних завдань:

забезпечити таку динаміку інвестицій, яка б уможливила виконання проєкту відповідно до часових і фінансових (грошових) обмежень

зменшити витрати фінансових ресурсів і проєктні ризики за рахунок оптимізації структури інвестицій та максимізації податкових пільг

Тема 8. Планування наукового проєкту

3. Фінансове планування за проєктом

Фінансування проєкту передбачає чотири етапи:

1. попереднє вивчення життєздатності проєкту;

2. розробка плану його реалізації;

3. організація фінансування;

4. контроль за виконанням плану і дотриманням умов фінансування.

Засоби фінансування проєкту

- ❖ акціонерні інвестиції (внески коштів, устаткування, технологій);
- ❖ фінансування з державних джерел (безпосередньо за рахунок інвестиційних програм через пряме субсидування на платних або безоплатних умовах);
- ❖ лізингове фінансування (на основі довгострокової оренди майна зі зберіганням права власності за орендодавцем);
- ❖ іпотека (застава нерухомого майна з метою одержання грошової позички);
- ❖ боргове фінансування (за рахунок кредитів банків і боргових зобов'язань юридичних або фізичних осіб).

Джерела фінансування проєктів:

1. власні фінансові кошти (прибуток, амортизаційні відрахування, кошти, які виплачують страхові органи як відшкодування), а також інші види активів (основні фонди, земельні ділянки тощо) і залучених коштів (кошти від продажу акцій, добродійні чи інші внески, кошти, які виділяють вищі за рівнем холдингові чи акціонерні компанії, промислово-фінансові групи на безоплатній або пільговій основі);

2. асигнування з державного, регіональних і місцевих бюджетів, фонду підтримки підприємництва, надані на безоплатній основі;

Тема 8. Планування наукового проєкту

3. Фінансове планування за проєктом

3. іноземні інвестиції, надані у формі фінансової чи іншої участі у статутному капіталі спільних підприємств, а також у формі прямих грошових внесків міжнародних організацій і фінансових установ, держав, підприємств та організацій різних форм власності;

4. різні форми позикових коштів, зокрема кредити, надані державою на зворотній основі;

5. облігаційні позики;

6. кредити банків, інвестиційних фондів і компаній, страхових товариств, пенсійних фондів;

7. кредити іноземних інвесторів, векселі тощо.

Матриця завдань

Успіх

**Сім кроків
до
сходження
на
вершину
успіху**

Поділитися владою, повноваженнями та відповідальністю.

Організувати спільну діяльність

Приймати ефективні рішення

Навчитись успішному спілкуванню

Навчитися розуміти інших.

Навчитися розуміти себе.

ЯК ЕФЕКТИВНО ОРГАНІЗУВАТИ ЧАС

- **Визначайте пріоритети.**
- **Починайте з найскладніших справ, їх не можна відкласти на кінець робочого дня, тижня чи місяця.**
 - **Зосереджуйтеся на найважливіших справах.**
 - **Намагайтеся робити справи, які повторюються, у визначений час.**
 - **Обговорюйте термін виконання роботи.**
 - **Поєднуйте схожі справи в блоки.**
- **Переключайтеся з одного виду діяльності на інший, змінюйте її способи.**
- **Контролюйте свої витрати часу. Ставте запитання: «Що я зараз роблю?».**

ЯК ЕФЕКТИВНО ОРГАНІЗУВАТИ ЧАС

- Плануйте перерви.
 - Залишайте резервний час для відпочинку, непередбачених справ.
- Використовуйте з максимальною користю час очікування, час в транспорті, тощо.
 - Плануйте ті справи, що можуть бути виконані, і виконуйте ті, що заплановані.
- Фіксуйте важливі речі у будь-якому зручному для Вас вигляді, чи просто пишіть на папері та розміщуйте перед очима.
 - Говоріть «ні» тим, хто забирає у Вас час.
- Підтримуйте порядок та чистоту робочого місця.
 - Відмовляйтеся від недосяжної досконалості.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

1. Дайте визначення поняттю «планування наукового проєкту»

2. Які процеси планування Вам відомі? Складіть у хронологічному порядку таблицю основних та додаткових процеси планування

3. Для чого використовується план проєкту?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

4. Якою є основна мета планування наукового проєкту?

5. Скільки існує стадій проєкту? Зазначте, які завдання реалізуються на кожній стадії.

6. Зазначте рівні управління. Які задачі постають на кожному рівні?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

7. За ступенем охоплення робіт плани поділяють на ...

**8. Скільки основних етапів фінансування проєкту?
Систематизуйте їх у хронологічному порядку .**

**9. Які основні джерела використовуються при
фінансуванні проєктів?**

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>1. Сформулюйте визначення поняттю «планування наукового проекту»</p>	<p>Планування наукового проекту — це механізм, який дає змогу розподіляти обсяги робіт, ресурси, витрати в заданих термінах і між окремими виконавцями для вчасного й ефективного здійснення проекту.</p>
<p>2. Які процеси планування Вам відомі? Складіть у хронологічному порядку таблицю основних та додаткових процеси планування</p>	<p>Планування цілей, декомпозиція цілей, визначення операцій, оцінка тривалості обсягів, складання розкладу, розробка плану виконання</p>
<p>3. Для чого використовується план проекту?</p>	<p>Оформлення результатів процесів планування в єдиний структурований документ.</p>

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>4. Якою є основна мета планування наукового проєкту?</p>	<p>забезпечити виконання робіт і досягнення кінцевих результатів проєкту. Планування передбачає визначення цілей і параметрів взаємодії робіт і організацій-учасниць, розподіл ресурсів і прийняття інших організаційних, технологічних і економічних рішень, що забезпечують досягнення поставлених у проєкті цілей.</p>
<p>5. Скільки існує стадій проєкту? Зазначте, які завдання реалізуються на кожній стадії.</p>	<p>Доінвестиційна стадія у складі концепції проєкту, бізнес-плану, попереднього техніко-економічного обґрунтування – попередній план реалізації проєкту з урахуванням потреб в основних видах ресурсів і обґрунтуванням інвестицій; Стадія розробки проєктно-технологічної документації у складі проєкту організації реалізації проєкту; Стадія матеріалізації у складі проєкту виконання робіт і організаційно-технологічних заходів.</p>
<p>6. Зазначте рівні управління. Які задачі постають на кожному рівні?</p>	<p>I Концептуальний II Стратегічний III Тактичний</p>

ПЕРЕВІР СЕБЕ

ПИТАННЯ

ВІДПОВІДЬ

<p>7. За ступенем охоплення робіт плани поділяють на ...</p>	<p>зведені (комплексні) – на всі роботи проєкту та детальні – за організаціями-учасниками та видами робіт.</p>
<p>8. Скільки основних етапів фінансування проєкту? Систематизуйте їх у хронологічному порядку .</p>	<p>1. попереднє вивчення життєздатності проєкту; 2. розробка плану його реалізації; 3. організація фінансування; 4. контроль за виконанням плану і дотриманням умов фінансування.</p>
<p>9. Які основні джерела використовуються при фінансуванні проєктів?</p>	<p>1. власні фінансові кошти, а також інші види активів і залучених коштів; 2. асигнування з державного, регіональних і місцевих бюджетів, надані на безоплатній основі; 3. іноземні інвестиції, надані у формі фінансової чи іншої участі у статутному капіталі спільних підприємств, а також у формі прямих грошових внесків міжнародних організацій і фінансових установ, держав, підприємств та організацій; 4. різні форми позикових коштів, зокрема кредити, надані державою на зворотній основі; 5. облігаційні позики; 6. кредити банків, інвестиційних фондів і компаній, страхових товариств, пенсійних фондів; 6. кредити банків, інвестиційних фондів і компаній, страхових товариств, пенсійних фондів; 7. кредити іноземних інвесторів, векселі тощо.</p>

РЕЗЮМЕ

Віра

- **Філософія життя: ми робимо простий вибір - бути щасливими або нещасними, але одне і друге вимагає однакових зусиль.**

Мета

- **Будьте щасливими з тим, що Ви маєте, продовжуючи досягати того, чого Ви хочете.**

Гармонія

- **Живіть в гармонії зі світом, а головне з собою!**

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Сазонець І.Л., Ковшун Н.Е. Управління науковими проектами: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
2. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Управління науковими проектами: навч. посіб. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. 432 с.
3. Управління науковими проектами : конспект лекцій / Шибаніна О.В. та ін. Миколаїв, 2019. 147 с.
URL:
<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7568/3/Upravlinnia%20naukovymy%20proektamy.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).
4. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
5. Дейниченко Г. В., Постнов Г. М. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2014. 115 с.
6. Управління проектами : процеси планування проектних дій : підручник / Чумаченко І.В., Морозов В.В., Доценко Н.В., Чередниченко А.М. Київ : КРОК, 2014. 673 с.
7. Управління проектами : навч. посіб. / за ред. Ю.І. Буріменко. Одеса : ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
8. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.

Дякуємо за увагу!

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

ПРИКЛАДИ ТЕСТІВ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Варіант № 1

№	Запитання	Відповідь	Бал
1.	Пряме регулювання академічної доброчесності здійснює Закон України «Про освіту» від 05.09. 2017 № 2145-VIII	А) так; Б) ні	1
2.	Формами обману є: хабарництво, саботаж, необ'єктивне оцінювання	А) так; Б) ні	1
3.	Метою освіти є отримання дипломів та грамот як свідоцтво закінчення навчання.	А) так; Б) ні	1
4.	Серед сучасних видів інформаційних технологій є інформаційна технологія опрацювання	А) так; Б) ні	1
5.	Наукова публікація – це доведення інформації до громадськості за допомогою преси, радіомовлення, телебачення, розміщення в різних виданнях, газетах, книгах, підручниках?	А) так; Б) ні	1
6.	Якого класифікатора наукових проєктів не існує?	а) за джерелом фінансування; б) за ступенем важливості; в) за цільовим призначенням; г) за тривалістю фінансування	2
7.	Що з цього є принципом управління проєкту?	а) Відвертість; б) Системність; в) Масштабність; г) Дієвість.	2
8.	Що серед цього не є рівнем управління:	а) Концептуальний; б) Стратегічний; в) Методологічний; г) Тактичний.	2
9.	Оберіть один із видів контролю проєкту:	а) Попередній; б) Вчасний; в) Сучасний; г) Дієвий.	2
10.	Що з цього не є зовнішнім джерелом змін проєкту:	а) політичний ризик; б) економічний ризик; в) екологічний ризик; г) майбутній ризик.	2
11.	Згідно ч.2 ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає		3
12.	Конкретизуйте найбільш типові помилки цитування.		3
Загалом максимум балів			21

Варіант № 2

№	Запитання	Відповідь	Бал
1.	Згідно ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017, за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути позбавлені академічної стипендії	А) так; Б) ні	1
2.	Фальсифікацією є застосування непридатних для цілей дослідження алгоритмів та програмного забезпечення	А) так; Б) ні	1
3.	Основним принципом академічної доброчесності є досягнення домінування власних поглядів серед інших науковців	А) так; Б) ні	1
4.	До порушень академічної доброчесності належить внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці прізвищ осіб, які безпосередньо не брали участі в одержанні результатів	А) так; Б) ні	1
5.	Не є функцією публікації свідчення про особистий внесок дослідника в розробку наукової проблеми	А) так; Б) ні	1
6.	Якою з наведених характеристик НЕ володіє «авторитетне» джерело?	а) достовірність; б) офіційність; в) мають вказівку тільки на видання.	2
7.	Що з цього є основними функціями управління проектами?	а) організація роботи; б) активізацію і стимулювання праці виконавців; в) облік, контроль і аналіз ходу розробки і реалізації проекту; г) всі відповіді вірні.	2
8.	Що серед цього не є етапом фінансування проекту:	а) вивчення життєздатності проекту; б) розробка плану реалізації; в) організація фінансування; г) організація окремого плану у разі дефіциту бюджету.	2
9.	Формування програми виконання проекту визначають такі основні вимоги:	а) опис мети; б) логічна послідовність всіх елементів програми; в) прямолінійне формування програми; г) немає вірної відповіді;	2
10.	Для чого не використовується план проекту?	а) управління виконанням проекту; б) регламентування взаємодії учасників проекту; в) пізнавальної діяльності; г) документування прийнятих рішень щодо вибору варіантів.	2
11.	Які підходи управління проектами Вам відомі? Який з підходів Ви вважаєте найбільш ефективним?		3
12.	Що визначають на концептуальному рівні управління при плануванні реалізації проекту?		3
Загалом максимум балів			21

Варіант № 3

№	Запитання	Відповідь	Бал
1.	Чи є формами обману є (фабрикація та самоплагіат)?	А) так; Б) ні	1
2.	Чи є тотожними поняття академічний плагіат та порушення авторського права?	А) так; Б) ні	1
3.	Чи є типовими прикладами самоплагіату дублювання наукових результатів?	А) так; Б) ні	1
4.	Стиль Американської Психологічної Асоціації передбачає використання посилань у тексті роботи, коли цитується джерело?	А) так; Б) ні	1
5.	Chicago Style: Author-Date (Чикаго стиль: Автор-Дата) передбачає, що Внутрішньо текстове посилання має складатися з 2-х елементів: автора (редактора/укладача) та року видання.	А) так; Б) ні	1
6.	Основними видами публікацій є	а) наукова доповідь; б) стаття; в) тези; г) всі відповіді вірні	2
7.	Джерелами фінансування наукових проектів є:	а) облігаційні позики; б) бінарні кошти; в) будь-які кошти; г) немає жодної правильної відповіді	2
8.	APA Style (Стиль Американської Психологічної Асоціації) Сферами застосування є	а) кібернетика, політологія, психологія; б) право, психологія, соціологія, історія; в) психологія, соціологія, педагогіка; г) психіатрія, психологія, кримінологія	2
9.	Види сучасних інформаційних технологій це:	а) Інформаційна технологія опрацювання; б) Інформаційна технологія керування; в) Інформаційна технологія підтримки прийняття рішень; г) всі відповіді вірні.	2
10.	Комп'ютерні засоби навчання називають	а) методичними; б) методологічними; в) інтерактивними; г) теоретичними;	2
11.	Як ви розумієте поняття «Академічна культура»?		3
12.	За якими критеріями можливо класифікувати наукові проекти?		3
Загалом максимум балів			21

Приклад " Анкета рецензента "

**Technology
Center**

(* приклад "Анкети" наведено з дозволу редакції)

Анкета рецензента

Ми раді співпрацювати з Вами!
Просимо вказати інформацію про рецензента, відповісти на питання в розділі «Оцінювання поданого рукопису» та надати висновок щодо можливості опублікування рукопису.

Інформація про рецензента

▪ Прізвище, ім'я, по-батькові	
▪ Науковий ступінь	
▪ Вчене звання	
▪ Місце роботи	
▪ Адреса установи	
▪ Посада	
▪ E-mail	
▪ Контактний телефон	
▪ ID ORCID	
▪ Посилання на профіль (за наявності)	Scopus
	Publons

в Підписуючи Анкету рецензента, я гарантую конфіденційність та відсутність конфлікту інтересів, який міг виникнути в результаті конкурентних, спільних чи інших відносин із автором.

Будь ласка, прийміть одне із наступних рішень щодо рукопису:

☐ Рецензент рекомендує рукопис без змістовного доопрацювання
☐ Рецензент НЕ рекомендує рукопис без змістовного доопрацювання
☐ Рецензент категорично відхиляє рукопис.
☐ Він не може бути опублікований у будь-якому випадку.

Оцінювання поданого рукопису

Назва рукопису	Місце для написання тексту ▼
1.	Чи відповідає назва рукопису змісту? Так
2.	Чи є текст рукопису оригінальним? Так
3.	Чи відповідає рукопис темі видання? Частково
4.	Актуальність роботи розкрита в достатньому обсязі? Ні
5.	Чи містить рукопис елементи наукової новизни? Так
6.	Структура рукопису логічна та відповідає змісту? Так
7.	Чи обґрунтований зв'язок проблеми, з важливими науковими чи практичними завданнями? Частково
8.	Чи відповідають цілі рукопису проблемі, яку розглядає автор? Ні
9.	Чи є посилання на більш ранні дослідження? Так
10.	Чи зрозуміла методологія дослідження? Так
11.	Чи достатньо переконливо та достовірно описаний експеримент? Частково
12.	Чи у достатній мірі здійснено обґрунтування отриманих наукових результатів? Ні
13.	Наведені висновки відповідають змісту рукопису? Так
14.	Наведені висновки засновані на теоретичному аналізі? Так
15.	Наведені висновки засновані на експериментальних результатах? Частково
16.	Наведені висновки засновані на теоретичному аналізі та експериментальних результатах? Ні
17.	Ключові слова відповідають змісту рукопису? Так
18.	Чи є наведені таблиці та рисунки доречними? Так
19.	Чи є список використаних джерел достатнім, актуальним та відповідним тематиці? Частково
20.	Чи існує потреба зміни обсягу рукопису? Ні
21.	Мова рукопису відзначається науковим стилем? Так

Висновки

Література

Рисунки

Місце для написання тексту ▼

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

Методичні пояснення

Бенджамін Блум
(1913 – 1999)
Фото: веб-джерело

Поняття **таксономія** означає класифікацію, категоризацію або систематизацію.

Таксономія описує, як, спираючись на попереднє навчання, можливо розвивати більш складні рівні розуміння.

Найбільш поширеним підходом, що визначає цілі навчання, є таксономія Бенджаміна Блума (Benjamin Bloom), яка була розроблена і вперше опублікована в 1956 р. американським педагогом-дослідником.

Б. Блум досліджував можливість створення класифікації **рівнів мислення в процесі навчання** й уважав, що навчання – це процес, при організації якого, викладачі зобов'язані розробляти такі заняття і завдання, які сприяли б досягненню тими, кого вони навчають, поставлених цілей.

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

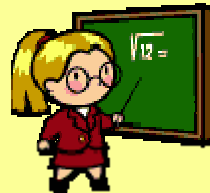

Методичні пояснення

Більшість **предметних результатів навчання** описують наявність навченості в таких галузях як: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез і оцінка – це **когнітивна** сфера. Дві інші найважливіші сфери – **афективна** (відносини, почуття, цінності) і **психомоторна** (фізичні навички).

АФЕКТИВНА
відносини,
почуття,
цінності

КОГНІТИВНА
навченість :
знання, розуміння,
застосування, аналіз,
синтез, оцінка

ПСИХОМОТОРНА
практичні, фізичні
навички

СФЕРИ ТАКСОНОМІЇ Б. БЛУМА

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

Методичні пояснення

Важливим внеском Б. Блума в освіту стали **рівні розумової поведінки** – від простого відтворення фактів на нижчому рівні до процесу аналізу і оцінки на вищому. **Таксономія Блума** – це модель організації різних розумових процесів за певною ієрархією. Кожен рівень якої залежить від здатності того, кого навчають працювати на цьому рівні або на нижчих рівнях.

РІВНІ СКЛАДНОСТІ В КОГНІТИВНІЙ СФЕРІ

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

ПРИКЛАДИ ЗАПИТАНЬ ВИСОКИХ РІВНІВ ТАКСОНОМІЇ

1. Серед принципів академічної доброчесності сформульованих Бухарестською декларацією є довіра, прямота, повага, відповідальність і підзвітність. Який би власний принцип Ви додали б до цього переліку і чому?
2. Чи правильно, на Вашу думку, карати людей за порушення академічної доброчесності? Чи все ж таки потрібно проводити відповідну навчально-виховну роботу? Обґрунтуйте відповідь.
3. Як Ви вважаєте, чому поняття «академічна доброчесність» з'явилося в нормативно-правових актах України саме в 2000 роках, а не раніше?
4. Чи потрібно збільшити комплекс дій, який передбачено для дотримання здобувачами щодо академічної доброчесності згідно Закону України «Про Освіту»? Відповідь обґрунтуйте.
5. На Вашу думку, чи потребує регулювання академічної доброчесності спеціалізованого закону чи регулювання академічної доброчесності Законом України «Про освіту» є цілком достатнім?
6. За порушення академічної доброчесності згідно Закону України «Про освіту» здобувач може бути відрахований із закладу освіти. Чи вважаєте Ви даний вид академічної відповідальності правильним? Обґрунтуйте відповідь.
7. Чи вважаєте Ви етичні кодекси в ЗВО дієвим засобом щодо дотримання принципів академічної доброчесності? Обґрунтуйте відповідь.
8. На Вашу думку чи сприяють дотриманню академічної доброчесності сучасні системи штучного інтелекту? Відповідь обґрунтуйте.
9. Чому на Вашу думку академічна відповідальність не є різновидом юридичної відповідальності?
10. Надайте Ваше власне пояснення щодо проявів видів академічної доброчесності конкретизованих у Законі України «Про освіту» 05.09.2017 № 2145-VIII?

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

ПРИКЛАДИ ЗАПИТАНЬ ВИСОКИХ РІВНІВ ТАКСОНОМІЇ

11. Як Ви вважаєте, який із видів порушень академічної доброчесності най розповсюджений та чому? Відповідь обґрунтуйте.
12. Серед форм обману є академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування, чи вважаєте Ви, що їх в освітній галузі більше чи даний перелік відповідає реаліям? Відповідь обґрунтуйте.
13. На Вашу думку, чи є визначення самоплагіату в Законі України «Про освіту» юридично коректним? Як би Ви уточнили це поняття?
14. При здійсненні дослідження здобувач освіти округлив числові результати з сотих до десятих, чи назвали би Ви це фабрикацією даних? Чи все ж таки кожна цифра має значення в наукових дослідженнях?
15. Під час написання дисертаційного дослідження здобувач здійснив переклад зарубіжної наукової статті, але деякі визначення переклав неправильно. Чи вважаєте Ви це фальсифікацією наукового дослідження? Відповідь обґрунтуйте.
16. На Вашу точку зору чи є списування порушенням науково-етичних норм? Чи завжди здобувач освіти відчуває моральний самодокір за цей вчинок?
17. Ваш друг допоміг Вам відредагувати текст наукової статті, але виконав це без укладення договору на виконання послуг. Чи є це на Вашу думку порушенням академічної доброчесності?
18. Чи буде порушенням академічної доброчесності недотримання етичних норм у спілкуванні між керівником і його здобувачем?
19. Поясніть сутність поняття «управління проєктами»? Які додаткові елементи воно може містити на Вашу думку?
20. Вирішення якого завдання під час управління проєктом для Вас є найскладнішим? Застосування яких методів могло його спростити?

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

ПРИКЛАДИ ЗАПИТАНЬ ВИСОКИХ РІВНІВ ТАКСОНОМІЇ

21. На Вашу думку які методи під час реалізації бізнес-процесів можна запозичити для управління проектами з урахуванням специфіки наукової діяльності?
22. Поясніть які практичні складнощі виникають при виконанні практичних завдань згідно ієрархії та як їх можливо подолати під час управління проектами? Яке додаткове завдання Ви сформулюєте для себе?
23. Який з існуючих підходів управління проектами на Вашу думку є найбільш доцільним у сучасних реаліях при виконанні наукового дослідження?
24. Який з основних принципів управління проектами на Вашу думку є найголовнішим? Якщо такий серед перелічених відсутній сформулюйте власний. Відповідь обґрунтуйте.
25. Одною з основних функцій управління проектами є «активізація і стимулювання праці виконавців». Як на Вашу думку можна реалізувати цю функцію під час нестачі фінансування?
26. Якого методу управління проектом на Вашу думку не вистачає для його більш ефективної реалізації при здійсненні наукової діяльності?
27. Відповідно до узагальненої моделі наукових досліджень одним із її елементів є застосування одержаних знань. Чи можна додати до цього методу такий елемент, як «аналіз помилок, що виникли під час управління проектом»?
28. Аналізуючи поняття «планування наукового проекту» наведіть власні приклади, де можна застосувати аналогічні методи під час здійснення діяльності, що не пов'язана з наукою.

ОЦІНЮВАННЯ СУДЖЕНЬ І СТАВЛЕННЯ

ПРИКЛАДИ ЗАПИТАНЬ ВИСОКИХ РІВНІВ ТАКСОНОМІЇ

29. На основі зазначених в теоретичних матеріалах схем основних та додаткових процесів планування розробіть власну «універсальну» схему процесу планування. Відповідь обґрунтуйте.
30. Для чого на Вашу думку ще може використовуватися план проєкту в майбутньому? Наведіть власні приклади.
31. Чи може метою планування наукового проєкту бути аналіз наявних помилок задля запобігання аналогічного результату у майбутньому у разі відсутності досягнення поставлених у проєкті цілей?
32. Як Ви вважаєте, чи можна на доінвестиційній стадії у складі концепції проєкту під час формування попереднього плану реалізації проєкту з урахуванням потреб, зазначити необхідну кількість вчених окремої наукової галузі, що будуть працювати над ним? Чи можна розглядати інтелектуальний ресурс, як основний вид ресурсів?
33. Під час виконання самостійної підготовки з даної теми на якому рівні управління Ви знаходитеся відносно курсу навчання? Відповідь обґрунтуйте.
34. Як Ви вважаєте, якщо строк виконання завдання передбачає термін в один тиждень, то чи може воно бути реалізоване тільки за оперативним планом?
35. Аналізуючи основні етапи фінансування проєкту, чи можуть бути створені додаткові етапи під час виникнення непередбачуваних умов? Наведіть власні приклади.
36. Чи вважаєте Ви, що інтелектуальний внесок є джерелом інвестування у проєкт? Відповідь обґрунтуйте.

ДОДАТКИ*

* По матеріалах **“Bridging Integrity in Higher Education, Business and Society”** :
Ніколаєв Євген. **Як допомогти студентам й аспірантам досліджувати доброчесно?** /
Бюлетень « Академічна доброчесність». Випуск № 27. Листопад 2022 року. www.skeptic.in.ua

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для наукового керівника

Допоможіть Вашим студентам і аспірантам писати й публікуватися доброчесно!

- ✓ Використовуйте цей чекліст, аби допомогли студентам і аспірантам написати їхню дипломну чи дисертаційну роботу і опублікувати її результати, дотримуючись етичних вимог, норм та цінностей академічної доброчесності та уникаючи порушень стандартів професії.
- ✓ Чекліст має допомогти студентам та аспірантам підготувати їхню роботу й публікації з дотриманням найкращих дослідницьких практик, уникнути ризиків порушення академічної доброчесності та сумнівних дослідницьких практик.
- ✓ Чекліст варто використовувати від початку наукового керівництва й упродовж усієї роботи над підготовкою дослідження.
- ✓ Візьміть до уваги, що, можливо, нижченаведений перелік буде необхідно адаптувати до Ваших потреб залежно від галузі досліджень, вашого попереднього досвіду та інституційних політик і правил.
 - ✓ Залежно від поділу функцій на інституційному рівні, можливо, не Ви несете відповідальність за кожне з нижчеперелічених питань. Вашою відповідальністю, однак, є переконатися в тому, що студент (аспірант) одержує необхідну підтримку.
- ✓ Може бути доцільним розглянути частину з наведених далі питань у групах з двох або більше студентів (аспірантів).

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для наукового керівника

Загальні поради

- Пам'ятайте, що Ви – модель поведінки для ваших студентів й аспірантів.
- Залучайте здобувачів до культурних традицій вашої дисципліни, допоможіть їм подолати місток від учня до дослідника.
- Заохочуйте аспірантів й студентів до взаємодії із дослідницькою спільнотою та участі в академічних заходах.
- Заохочуйте студентів до саморефлексії і допоможіть їм розвинути критичне мислення.
- Намагайтесь мотивувати студентів, запитуйте їх про перебіг їхньої роботи.
- Покажіть студентам, що ви активні й зацікавлені їхньою роботою над дослідженням і публікаціями.
- Рекомендуйте студентам вести дослідницький щоденник як корисний спосіб зберігати всю необхідну інформацію разом.
- Якщо виникає проблема, прагніть розв'язати її без примусу й на користь здобувача освіти.

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для наукового керівника

Загальна підготовка мене як наукового керівника

- Я прочитав інституційні вимоги, що стосуються наукового керівництва, і, якщо це необхідно, пройшов відповідне навчання.
- Я знаю, якими є вимоги до дипломної роботи (дисертації) у моєму закладі вищої освіти (науковому інституті).
 - Я знаю, де в моєму закладі знайти інформацію про мої завдання як наукового керівника і організацію відповідних робочих процесів.
 - Я обізнаний із нормами академічної та дослідницької добросовісності, включно з такими аспектами як підготовка завдань (робіт) на замовлення, «фабрики академічних текстів», авторство у подарунок, плагіат, управління даними тощо.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для наукового керівника

Академічна доброчесність

- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили цінності академічної доброчесності і причини, чому важливо підтримувати відповідальні академічні й дослідницькі практики.
- Я переконався, що мій студент (аспірант) пройшов належне навчання з питань академічної доброчесності.
- Ми дійшли згоди, що робота студента (аспіранта) над дипломом (дисертацією) відбуватиметься із дотриманням академічної доброчесності.
 - Я пояснив студенту (аспіранту), до яких наслідків призводить нечесність у дослідженнях (плагіат, фабрикація та інші порушення академічної етики й процедур).
- Я підказав студентам (аспірантам), де знайти необхідні документи (етичний кодекс тощо).

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для наукового керівника

Підготовка до роботи зі студентом (аспірантом)

- Ми зі студентом (аспірантом) погодили періодичність регулярних індивідуальних або групових зустрічей і намагаємось дотримуватися графіка.
- Ми зі студентом (аспірантом) погодили поважати робочий час кожного і не турбувати один одного на вихідних й під час канікул (відпустки).
 - Ми зі студентом (аспірантом) уклали зручний графік роботи.
 - Я порекомендував студенту (аспіранту) вести дослідницький щоденник, щоб уся необхідна інформація була зручно доступна в одному місці.
- Я доступний для своїх студентів (аспірантів) і вони знають, що я докладу всіх зусиль, щоб їм допомогти; вони також знають, як і коли можна зі мною зв'язатися.
 - Перед початком збору даних для дослідження я перевіряв, чи потрібен для дослідження мого студента (аспіранта) дозвіл етичної комісії, і допоміг йому пройти відповідну процедуру.

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для наукового керівника

Формулювання дослідницьких питань і дизайн дослідження

- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили питання роботи з літературою й пошуку необхідних джерел.
- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили, яким буде характер внеску його дипломної роботи (дисертації) до наявного доробку в обраній галузі досліджень.
- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили і погодили дослідницькі питання, дизайн дослідження, методологію дослідження та те, в які способи буде моніторитися його перебіг.
- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили і погодили обсяг досліджуваних питань і необхідні для реалізації плану дослідження знання та навички. За потреби я порекомендував студенту (аспіранту) релевантні ресурси, тренінги чи шляхи отримання консультації.
- За потреби я порекомендував студенту (аспіранту) ще одного (зовнішнього) консультанта за тематикою дослідження.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для наукового керівника

Збір та аналіз даних

- Ми зі студентом (аспірантом) погодили методи обробки й аналізу даних, що їх планується застосовувати.
- Я обговорив зі студентом (аспірантом) фактори, що можуть вплинути на об'єктивність аналізу даних, такі як різні форми викривлення даних чи конфлікти інтересів.
 - Я роз'яснив студенту (аспіранту), що в його роботі слід чітко вказати на всі обмеження дослідження, форми можливого викривлення даних, потенційні конфлікти інтересів.
- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили вимоги до належного зберігання даних, зібраних під час дослідження, і погодили місце та способи зберігання цих даних.
- Я обговорив зі студентами (аспірантами) можливість появи статистичних викидів і пояснив, що з ними робити й чому їх не слід виключати з аналізованих даних.
 - Я обговорив зі студентами (аспірантами) необхідність анонімізувати учасників дослідження (якщо це релевантно).

Досліджуємо доброзечно!

Чек-лист для наукового керівника

Зворотний зв'язок

- Я проводжу регулярні консультації зі своїми студентами (аспірантами) та слідкую за перебігом їхніх досліджень.
- Я завжди спілкуюсь у зрозумілий спосіб та з повагою.
- Я завжди намагаюсь надавати конструктивний зворотний зв'язок й звертати увагу на позитивні аспекти виконаної роботи.
- Я перевіряю і переконався, що мій студент (аспірант) належним чином збирає й обробляє дані.

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для наукового керівника

Академічне письмо

- Я надав студенту (аспіранту) приклади гарного академічного письма у моїй дисципліні.
- Я заохочую студента (аспіранта) працювати з літературою з питань академічного письма.
- Я переглядаю дипломну (дисертаційну) роботу та переконуюсь, що студент (аспірант) вміє належним чином оформлювати посилання та цитати.
- Я роз'яснив студенту (аспіранту) необхідність послідовно використовувати один стиль бібліографічних посилань.
- Я порекомендував студенту (аспіранту) користуватися програмним забезпеченням для роботи з бібліографічною інформацією.
- Я роз'яснив студенту (аспіранту) необхідність перевірити оформлення усього ілюстративного матеріалу (включаючи рисунки, графіки, таблиці тощо) та наявність належних посилань на їхні джерела, перш ніж подавати роботу до розгляду.
- Я роз'яснив студенту (аспіранту) необхідність перевірити перелік використаних джерел та його відповідність посиланням по тексту роботи.

Досліджуємо добродісно!

Чек-лист для наукового керівника

Робота у команді

- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили і погодили питання внеску співавторів до спільної статті чи іншої публікації.
 - Якщо робота студента (аспіранта) є частиною більшого дослідницького проєкту, то ми обговорили, погодили і формалізували питання внеску студента (аспіранта) до проєкту з точки зору авторства.
 - Якщо робота студента (аспіранта) є частиною більшого дослідницького проєкту, то ми обговорили, погодили і формалізували питання внеску студента (аспіранта) до проєкту з точки зору використання даних.
 - Якщо робота студента (аспіранта) є частиною більшого дослідницького проєкту, то ми обговорили, погодили і формалізували питання внеску студента (аспіранта) до проєкту з точки зору прав інтелектуальної власності.

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для наукового керівника

Публікаційна етика

- Ми зі студентом (аспірантом) ознайомилися із вимогами потенційного видавця.
- Ми зі студентом (аспірантом) перевірили якість наукового журналу і обговорили питання публікацій у «хижацьких» виданнях. Я пояснив аспірантам, що публікація у «хижацькому» журналі не може вважатися апробацією дисертаційного дослідження.
- Ми зі студентом (аспірантом) обговорили важливість вказувати як авторів публікації тільки тих осіб, які зробили суттєвий внесок до роботи, як це визначено у рекомендаціях Міжнародного комітету редакторів журналів (ICMJE) та Комітету з питань публікаційної етики (COPE).
- Я переконався, що студенту (аспіранту) відомо про необхідність відкрито зазначити в публікації про конфлікти інтересів, якщо такі наявні.
- Я переконався, що студенту (аспіранту) відомо про необхідність зазначити в публікації тих, хто фінансував проведення дослідження.

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для наукового керівника

Фіналізація дослідження

- Ми зі студентом (аспірантом) ознайомилися із вимогами закладу вищої освіти (наукової установи) до подання та / або захисту дипломної (дисертаційної) роботи.
- Коли дипломна (дисертаційна) робота була готова, я перевіряв її за допомогою програмного забезпечення з пошуку текстових збігів на предмет можливих ознак академічного плагіату.
 - Я уважно прочитав і проаналізував усі розділи дипломної (дисертаційної) роботи здобувача перед фінальним захистом.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Досліджуйте й публікуйтесь доброчесно

- Метою цього чекліста є допомога студентам магістратури й аспірантам щодо написання дипломної чи дисертаційної роботи і опублікування її результатів з дотриманням норм та цінностей академічної доброчесності.
- Чекліст допоможе підготувати роботу відповідно до кращих дослідницьких практик, уникнути порушень академічної доброчесності й сумнівних дослідницьких практик.
- Чекліст варто використовувати на всіх етапах проведення дослідження, від початку підготовки роботи до її захисту.
- Візьміть до уваги, що, можливо, нижченаведений перелік буде необхідно адаптувати до Ваших потреб залежно від галузі досліджень, вашого попереднього досвіду та інституційних політик і правил.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Загальні поради

- Ведіть дослідницький щоденник із усією необхідною інформацією.
- Використовуйте зручні інструменти для роботи із джерелами. Користуйтесь програмою для роботи з бібліографічною інформацією.
 - Якщо це можливо, обирайте тему, яку Ви розумієте або в якій хочете розібратися.
- Взаємодійте із дослідницькою спільнотою, обмінюйтесь ідеями, беріть участь в академічних заходах.
 - Усвідомлюйте межі своїх можливостей і не вагайтесь про них казати, щоб не допустити емоційного вигорання.
- Обмінюйтесь досвідом із іншими аспірантами, як у своїй, так і в суміжних галузях досліджень.
 - Для Вас важливо долучитися до культурних традицій Вашої дисципліни.

Досліджуємо добродісно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Загальна підготовка мене як студента (аспіранта)

- Якщо щось із наведеного в цьому розділі не виконано, слід звернутися по консультацію до кафедри, наукового відділу тощо.
- Я ознайомився із формальними вимогами мого закладу освіти (наукової установи) до мого дослідження і, якщо це необхідно, пройшов відповідне навчання.
- Я обізнаний із вимогами до якості дипломної (дисертаційної) роботи у моєму закладі освіти (науковій установі). Однією з ідей є ознайомитися із роботами, виконаними у попередні роки.
- Я знаю, де в моєму закладі знайти інформацію про мої завдання у процесі написання роботи і до кого звернутися із запитаннями (наприклад, до наукового керівника, бібліотеки тощо).

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Академічна доброчесність

- Я обізнаний із нормами академічної доброчесності, включно з такими аспектами як підготовка завдань (робіт) на замовлення, «фабрики академічних текстів», авторство у подарунок, плагіат, управління даними тощо. Я знаю про наслідки нечесності в дослідженні й інших порушень встановлених правил.
 - Я пройшов належне навчання з питань академічної доброчесності; в іншому випадку я звернувся до закладу освіти (наукової установи) із запитом про проходження подібного курсу.
 - Я знаю, де знайти документи, якими встановлено правила проведення дослідження (такі як етичний кодекс, методичні рекомендації тощо).
- Я несу особисту відповідальність за те, що моє дослідження та публікації буде підготовлено із дотриманням норм академічної доброчесності.

Досліджуємо добродісно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Підготовка до мого дослідження

- Ми з моїм науковим керівником погодили періодичність регулярних індивідуальних або групових зустрічей і намагаємось дотримуватися графіка.
- Ми з науковим керівником домовились про те, як і коли будемо зв'язуватись один з одним та погодились поважати робочий час кожного і не турбувати один одного на вихідних й під час канікул (відпустки).
 - Я дізнався, чи потрібно для мого дослідження отримати дозвіл етичної комісії.
 - Я дізнався, які дозволи мені необхідно отримати для проведення дослідження (наприклад, дозвіл користуватися вимірювальними приладами; доступ до даних; проведення дослідження у певній організації та ін.).
- Я дізнався про вимоги до захисту даних і роботи з персональними даними, що стосуються мого дослідження (наприклад, відповідно до Закону України «Про захист персональних даних», GDPR — Загального регламенту про захист даних ЄС тощо).

Досліджуємо добродісно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Формулювання дослідницьких питань і дизайн дослідження

- Тему мого дослідження погоджено науковим керівником і затверджено у встановленому порядку.
- Я знаю, в який спосіб моя дипломна робота (дисертація) зробить внесок до обраної галузі досліджень й чим вона відрізнятиметься від попередніх праць.
 - Я добре розумію завдання, я знаю мету дослідження і як її досягти.
- Ми з науковим керівником обговорили і погодили обсяг досліджуваних питань і необхідні для реалізації плану дослідження знання та навички.
 - Я впевнений, що в мене є навички, необхідні для реалізації плану дослідження.
 - Ми з науковим керівником обговорили можливі конфлікти інтересів.
- Я розробив чітку методологію дослідження, що відповідає моїм дослідницьким питанням, і обговорив її з науковим керівником до початку роботи.

Досліджуємо добросовісно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Збір даних

- Ми з науковим керівником обговорили належні способи збору, збереження і управління дослідницькими даними і погодили відповідні алгоритми для мого дослідження.
- Ми з науковим керівником обговорили важливість ведення належних дослідницьких протоколів (нотаток) і погодили їх форму.
- Ми з науковим керівником обговорили етичні аспекти проведення мого дослідження, такі як необхідність одержання інформованої згоди респондентів, і погодили, як у моєму дослідженні буде забезпечено дотримання цих принципів.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Аналіз даних

- Ми з науковим керівником погодили методи обробки й аналізу даних, що будуть застосовуватися під час дослідження.
- Я знаю про фактори, що можуть вплинути на об'єктивність аналізу даних, такі як різні форми статистичних викидів та конфлікти інтересів.
- Я знаю, що в своїй роботі маю чітко вказати на всі обмеження дослідження, форми можливого викривлення даних, потенційні конфлікти інтересів.
- Я знаю про нормативні вимоги до належного зберігання даних, одержаних під час дослідження, і погодив місце та способи зберігання даних в рамках свого дослідження.
- Я обізнаний із можливістю появи статистичних викидів, знаю, що з ними робити й чому їх не слід виключати з аналізованих даних.
 - Якщо необхідно анонімізувати зібрані дані, я присвоюю їм коди перед початком аналізу.
- Як правило, необхідно анонімізувати учасників дослідження. Я зберігаю відповідні коди у належний спосіб.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Робота з академічними джерелами

- Я знаю, як шукати необхідну літературу; якщо ні, я знаю, де отримати допомогу (наприклад, в університетській бібліотеці).
- Я здебільшого шукаю літературу в бібліотеці та в реферативних і бібліографічних онлайн-системах.
 - Я використовую в дослідженні тільки релевантні й надійні джерела.
 - Я створив список джерел для читання в рамках свого дослідження.
- Якщо це можливо, я використовуватиму первинні, а не вторинні джерела інформації. Якщо я послуговувався вторинними джерелами, я намагатимусь перевірити факти на основі первинних джерел під час написання тексту дослідження.
 - Коли я читаю, я роблю нотатки із повними бібліографічними посиланнями на джерела.
- Коли я читаю тексти зі своєї академічної дисципліни, я звертаю увагу на форму і стиль тексту, щоб покращувати власні навички академічного письма.
- Я ознайомився із інформацією свого закладу вищої освіти (наукової установи) і літературою про те, як писати академічні тексти.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Етика роботи з джерелами

- Я добре обізнаний із правилами цитування (такими як представлення цитат у тексті й присторінкові примітки) та способами оформлення посилань на джерела.
 - Я дізнався, який стиль бібліографічних посилань прийнято використовувати у моїй установі.
- Коли я пишу академічний текст, я чітко відділяю текст з джерел (цитати і перефразований мною текст) від моїх власних міркувань.
- Я навів посилання на всі використані мною джерела, а також зазначив про особисту комунікацію в рамках дослідження.
 - Я позначив початок і кінець кожної дослівної цитати лапками і навів посилання на її джерело.
 - Я роблю посилання на джерела тексту, який я перефrazовую чи підсумовую.
 - Коли я перефразовую, я описую ідею власними словами, а не просто замінюю окремі слова на синоніми.
- Я належним чином навів посилання на джерела усього ілюстративного матеріалу (включаючи рисунки, графіки, таблиці тощо), я переконався, що маю право їх використовувати, або одержав відповідний дозвіл. Якщо ілюстрації змінено, я про це зазначаю в роботі.
- Я пронумерував й навів назви до всього ілюстративного матеріалу (включаючи рисунки, графіки, таблиці тощо), а також склав переліки таблиць і рисунків.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Структура, форма і мова

- Я знаю, якою має бути структура моєї роботи (наприклад, IMRaD – вступ, методи, результати і обговорення), і погодив це питання із науковим керівником.
 - В анотації я чітко окреслив тему своєї роботи, методологію і важливі результати.
 - Мету мого дослідження й дослідницькі питання чітко наведено у вступі моєї роботи.
- Моя робота має чіткий фокус і послідовну аргументацію, включаючи належний зв'язок між метою дослідження, ключовими питаннями (частинами) й загальними висновками.
 - Найявна відповідність між вступом і висновками.
 - Мої висновки викладено чітко й зрозуміло.
 - Я не включаю до своєї роботи не релевантну інформацію.
 - Я послідовно використовую прийнятну термінологію.
 - Моя мова граматично правильна, чітка й лаконічна.
- Я належним чином відформатував текст усіх частин своєї роботи (титульна сторінка, анотація, зміст, нумерація сторінок, перелік умовних скорочень, основний текст, перелік використаних джерел, перелік таблиць і рисунків тощо).

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Робота у команді

- Я обговорив, погодив і формалізував власні й спільні завдання та сферу відповідальності з усіма членами команди, завдяки чому командна робота є справедливою і прозорою.
- Я обговорив, погодив і формалізував зв'язок між проектом і моєю роботою в аспекті авторства.
- Я обговорив, погодив і формалізував зв'язок між проектом і моєю роботою в аспекті використання даних.
- Я обговорив, погодив і формалізував зв'язок між проектом і моєю роботою в аспекті прав інтелектуальної власності.
- Я одержав усі необхідні етичні дозволи перед початком дослідження.

Досліджуємо доброчесно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Публікаційна етика

- Я перевіряю якість наукового журналу і обговорюю питання публікацій у «хижацьких» виданнях з науковим керівником. Я розумію, що публікація у «хижацькому» журналі не може вважатися апробацією дисертаційного дослідження.
 - Я знаю, що таке співавторство, і я впевнений, що всі названі у моїй публікації співавтори здійснили внесок до її підготовки.
- Мені відомо про важливість вказувати як авторів публікації тільки тих осіб, які зробили суттєвий внесок до роботи, як це визначено у рекомендаціях Міжнародного комітету редакторів журналів (ICMJE) та Комітету з питань публікаційної етики (COPE).
 - Мені відомо, що співавторів публікації слід вказувати у порядку рівня їхнього внеску до роботи.
- Мені відомо про необхідність належним чином відзначити внесок у роботу осіб, які не задовольняють критеріям для їх зазначення як співавторів.
 - Ми з науковим керівником обговорили і погодили внесок співавторів до підготовки спільної публікації.
 - Я ставлюсь до співавторів із повагою і роблю достатній внесок до нашої спільної роботи.
- Мені відомо про необхідність відкрито зазначити в публікації про конфлікти інтересів, якщо такі наявні.
 - Мені відомо про необхідність зазначити в публікації тих, хто фінансував проведення дослідження.

Досліджуємо добродісно!

Чек-лист для магістранта й аспіранта

Фінальна перевірка

- Я належним чином навів у тексті посилання на всі джерела інформації.
- Я наскрізне використовував один стиль бібліографічних посилань.
- Я відформатував роботу згідно вимог.
- Я перевіряв перелік використаних джерел і переконався, що він включає тільки ті джерела, що згадуються в моїй роботі.
- Моя робота вчитана з точки зору граматики й мови.

Чи я плагіював?

Різновиди і серйозність порушень правил цитування

Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю*

Список літератури має бути організований в алфавітному порядку без нумерації.

Посилання мають бути відформатовані відповідно до стандарту АРА

(<http://www.apastyle.org/>).

Онлайн - конвертер АРА: <https://www.scribbr.com/apa-citation-generator/> або <http://reffor.us/>

Більшість джерел у списку мають бути джерелами за останні 5 років (бажано, статті в авторитетних журналах, проіндексованих у Web of Science та/або Scopus).

Не рекомендовано цитувати підручники, посібники, навчальні посібники, якщо аналіз дидактичних матеріалів не був метою дослідження. Необхідно звести до мінімуму посилання на тези конференції та інші матеріали, які не були рецензовані до публікації.

Рекомендовано замінювати дисертації статтями того самого автора у авторитетних журналах.

Самоцитування слід використовувати лише у разі потреби та не перевищувати 20%.

Транслітерацію українських джерел бажано робити за посиланням

<http://ukrlit.org/transliteratsiia>

*Матеріали наведено з дозволу редакції журналу “ Education: Modern Discourses ” ("Освіта: сучасні дискурси")

http://emdnaes.org.ua/index.php/Educ_Mod_discourse/Official_Information

Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю

Основні правила цитування

Автор	Деталі	Цитування у тексті
1 автор	<p>Цитування у дужках Наративне цитування</p> <p>Якщо необхідно послатися на кілька джерел, необхідно впорядкувати ці джерела в алфавітному порядку та розділити їх крапкою з комою. При цитуванні кількох праць одного автора вкажіть роки видання через кому.</p>	<p>(Mathews, 2010, p.¹ 14) або (Mathews, 2010, pp. 14–15). Mathews (2010, p. 14) states that...</p> <p>(Brown, 2009; Porter, 2004; Smith, 2015, 2017).</p> <hr/> <p>¹ p. – одна сторінка; pp. – діапазон сторінок</p>
2 автори	<p>Цитування у дужках Наративне цитування</p>	<p>(Smith & Miller, 2009). Smith and Miller (2009) states that...</p>
3 або більше авторів	<p>Цитування у дужках Наративне цитування</p>	<p>(Smith et al., 2009). Smith et al. (2009) states that...</p>

Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю

Основні правила цитування

Автор	Деталі	Цитування у тексті
Колектив авторів	Якщо автором є організація, компанія або група, укажіть повне ім'я цієї групи. Якщо організація має загальну аббревіатуру, ви можете ввести її при першому згадуванні, а потім використовувати аббревіатуру у всіх наступних цитатах:	(Santa Fe College, 2019). (American Library Association [ALA], 2010). (ALA, 2010).
Без автора	Якщо немає автора для посилання, використовуйте назву або перші кілька слів назви. Зауважте, що заголовок/назву слід писати з великої літери. Помістіть у лапки, якщо це назва статті або розділу книги. Виділіть <i>курсивом</i> , якщо це книга, веб-сторінка тощо.	("How To Find," 2019). (<i>Oxford English Dictionary</i> , 2010).
Без дати/року	Якщо немає дати, використовуйте аббревіатуру n.d. (no date). Якщо в обох однакових джерелах використовується n.d. замість року, додайте дефіс перед літерою розрізнення:	(Santa Fe College, n.d.). Smits (n.d.) states that... (Santa Fe College, n.d.-a)

Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю

Основні правила цитування

Автор	Деталі	Цитування у тексті
Без сторінок	Якщо джерело не містить сторінок, по можливості вкажіть будь-який локалізатор, або зазначте просто прізвище автора та рік (Mathews, 2010).	(Liu, 2020, 03:26) час відео/аудіо (Johnson, 2019, Chapter 3) розділ (McCombes, 2016, para. 4) параграф (Davis, 2016, Slide 15) слайд (Flores, 2020, Table 5) таблиця (English Standard Version Bible, 2001, Josh. 2:7) (Streefkerk, 2020, “No page number” section) розділ без сторінок
Один автор кілька робіт в одному році	Якщо Ви посилаетесь на два (або більше) джерела одного автора, опубліковані в одному році, необхідно після року додати літери в алфавітному порядку (як їх виставлено по алфавіту у списку літератури).	(Cooper, 2018a) (Cooper, 2018b)
Різні автори з однаковим прізвищем	Додайте ініціали	(H. Taylor, 2019) (B. J. Taylor, 2016)
Кілька творів із 3+ однаковими авторами і роком	Включіть стільки авторів, скільки потрібно, щоб розрізнити цитати.	(Cooper, Lee, et al., 2015) (Cooper, Ross, et al., 2015)

Оформлення літератури відповідно до вимог APA стилю

Приклади оформлення Reference

Книга	Шаблон	Прізвище автора, Ініціали. (Рік публікації). Назва книги: <i>Велика літера також для підзаголовка</i> . Видавець.
	Приклад	Smith, T. (2020). <i>The citation manual for students: A quick guide</i> . Wiley.
	Цитування у тексті	(Smith, 2020, p. 23).
Стаття у журналі	Шаблон	Прізвище автора, Ініціали. (Рік публікації). Назва статті. Назва журналу, Том(Випуск), діапазон сторінок. https://doi.org/DOI
	Приклад	Andreff, W. (2000). The evolving European model of professional sports finance. <i>Journal of Sports Economics</i> , 1(3), 257–276. https://doi.org/10.1177/152700250000100304
	Цитування у тексті	(Andreff, 2000, p. 259).
Стаття в газеті	Шаблон	Прізвище автора, Ініціали. (Рік публікації). Назва книги: <i>Велика літера також для підзаголовка</i> (Ініціали Прізвище редактора/перекладача, Ред. або Перекл.) (№ Вид.). Видавець.
	Приклад	Anderson, B. (1983). <i>Imagined communities: Reflections on the origins and spread of nationalism</i> (A. Burns, Ed.) (2 nd ed.). Verso.
	Цитування у тексті	(Anderson, 1983, p. 23).

Оформлення літератури відповідно до вимог APA стилю

Приклади оформлення Reference

Книга у перекладі або з редактором та номером видання	Шаблон	Прізвище автора, Ініціали. (Рік публікації). Назва книги: <i>Велика літера також для підзаголовка</i> (Ініціали Прізвище редактора/перекладача, Ред. або Перекл.) (№ Вид.). Видавець.
	Приклад	Anderson, B. (1983). <i>Imagined communities: Reflections on the origins and spread of nationalism</i> (A. Burns, Ed.) (2nd ed.). Verso.
	Цитування у тексті	(Anderson, 1983, p. 23).
Книга з вказаним номером видання	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). Назва книги: <i>Велика літера також для підзаголовка</i> (№ вид.). Видавець. DOI або URL якщо є
	Приклад	Smith, T. (2020). <i>The citation manual for students: A quick guide</i> (2nd ed.). Wiley. https://doi.org/10.1000/182
	Цитування у тексті	(Smith, 2020, p. 55).
Книга у PDF форматі	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). Назва книги. Видавець. DOI або URL
	Приклад	Sedgwick, E. K. (2003). <i>Touching feeling: Affect, pedagogy, performativity</i> . Duke University Press. http://www.bu.edu/honoringeve/files/2009/09/paranoid-reading-and-reparative-reading.pdf
	Цитування у тексті	(Sedgwick, 2003) або (Sedgwick, 2003, para. 15).

Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю

Приклади оформлення Reference

Розділ, частина книги	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). Назва розділу. У Ініціали Прізвище редактора/-ів (Ред.), <i>Назва книги</i> (сс. діапазон сторінок). Видавець. DOI якщо є.
	Приклад	Belsey, C. (2006). Poststructuralism. In S. Malpas & P. Wake (Eds.), <i>The Routledge companion to critical theory</i> (pp. 51–61). Routledge.
	Цитування у тексті	(Belsey, 2006, p. 55).
	Якщо том має назву	Eliot, T. S. (2015). <i>The poems of T. S. Eliot: Vol. 1. Collected and uncollected poems</i> (C. Ricks & J. McCue, Eds.). Faber & Faber.
Книга: багатотомне видання	Приклад	Dylan, B. (2005). <i>Chronicles (Vol. 1)</i> . Simon & Schuster.
	Цитування багатотомника в цілому:	Eliot, T. S. (2015). <i>The poems of T. S. Eliot (Vols. 1-2)</i> (C. Ricks & J. McCue, Eds.). Faber & Faber.
Друкований словник	Шаблон	Видавець. (Рік публікації). Назва. У <i>Назва словника</i> (№ вид., с.).
	Приклад	HarperCollins. (2019). Rehabilitate. In <i>Collins English dictionary</i> (8th ed., p. 672).
	Цитування у тексті	(HarperCollins, 2019).

Оформлення літератури відповідно до вимог APA стилю

Приклади оформлення Reference

Онлайн словник	Шаблон	Прізвище, Ініціали., & Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). Назва. У Ініціали Прізвище редактора (Ред.), Назва словника. Видавець. https://URL
	Приклад	Brown, J., Collins, A., & Harper, S. (2020). Perseverance. In E. M. Sanchez (Ed.), <i>Merriam-Webster</i> . Merriam-Webster. https://www.merriam-webster.com/dictionary/perseverance
	Цитування у тексті	Brown et al. (2020) або (Brown et al., 2020). Примітка: Словник без автора і дати Merriam-Webster. (n.d.). Perseverance. In E. M. Sanchez & B. Nelson (Eds.), <i>Merriam-Webster</i> . Retrieved August 15, 2020, from https://www.merriam-webster.com/dictionary/perseverance Цитування у тексті: (Merriam-Webster, n.d.) або Merriam-Webster (n.d.)
Друкована енциклопедія	Шаблон	Видавець. (Рік публікації). Назва. У Ініціали Прізвище редактора (Ред.), Назва енциклопедії (№ вид., с.).
	Приклад	Cambridge University Press. (2020). Aria. In R. M. Marvin (Ed.), <i>The Cambridge Verdi</i> (2 nd ed., p. 15).
	Цитування у тексті	(Cambridge University Press, 2020).
Онлайн енциклопедія	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік видання). Назва. У Ініціали Прізвище редактора (Ed.), Назва енциклопедії (№ видання). Видавець. URL
	Приклад	Wheeler, G. (2020). Bounded rationality. In E. N. Zalta (Ed.), <i>Stanford encyclopedia of philosophy</i> (Fall 2020 ed.). Stanford University. https://plato.stanford.edu/entries/bounded-rationality/
	Цитування у тексті	(Wheeler, 2020). Примітка: Енциклопедія без автора і дати <i>Animalia</i> (n.d.). Yellow-headed blackbird. In <i>Animalia</i> . Retrieved November 12, 2020, from http://animalia.bio/yellow-headed-blackbird

Оформлення літератури відповідно до вимог APA стилю

Приклади оформлення Reference

Вікіпедія	Шаблон	Назва статті. (Рік, Місяць День публікації). In <i>Wikipedia</i> . URL
	Приклад	Evolutionary history of life. (2020, October 16). In <i>Wikipedia</i> . https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Evolutionary_history_of_life&oldid=983806
	Цитування у тексті	("Evolutionary history," 2020).
Вебсайт	Шаблон	Прізвище автора, Ініціали. (Рік, Місяць День публікації). <i>Назва статті</i> . Вебсайт. URL
	Приклад	Slat, B. (2019, April 10). <i>Whales likely impacted by Great Pacific garbage patch</i> . The Ocean Cleanup. https://www.theoceancleanup.com/updates/whales-likely-impacted-by-great-pacific-garbage-patch/
	Цитування у тексті	(Slat, 2019).
Вебсайт без автора та дати	Шаблон	Вебсайт. (n.d.). <i>Назва веб сторінки</i> . Retrieved Місяць День, Рік, from URL
	Приклад	Scribbr. (n.d.). <i>Academic proofreading & editing service</i> . Retrieved October 19, 2020, from https://www.scribbr.com/proofreading-editing/
	Цитування у тексті	(Scribbr, n.d.)
Презентація PowerPoint	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік, Місяць День публікації). <i>PowerPoint title</i> [PowerPoint slides]. Назва відділу, Назва закладу. URL
	Приклад	Simonton, D. K. (2013). <i>The mad-genius controversy</i> [PowerPoint slides]. College of Education, University of Iowa. https://simonton.faculty.ucdavis.edu/wp-content/uploads/sites/243/2015/08/IowaDeltaMadGenius.pdf
	Цитування у тексті	(Simonton, 2013).

Оформлення літератури відповідно до вимог APA стилю

Приклади оформлення Reference

Тези/стаття конференції	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). Назва статті/тез. Назва журналу, том (випуск), діапазон сторінок. DOI або URL.
	Приклад	Elgafy, A., & Lafdi, K. (2010). Nanoparticles and fiber walls interactions during nanocomposites fabrication. <i>Journal of Scientific Conference Proceedings</i> , 2(1), 15–23. https://doi.org/10.1166/jcp.2010.1003
	Цитування у тексті	(Elgafy & Lafdi, 2010)
Тези/стаття конференції у форматі книги	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). Назва статті/тез. У Ініціали Прізвище редактора (Ред.), Назва книги (сс. діапазон сторінок). Видавець. DOI або URL
	Приклад	Shareef, M., Ojo, A., & Janowski, T. (2010). Exploring digital divide in the Maldives. In J. Berleur, M. D. Hercheui, & L. M. Hilty (Eds.), <i>What kind of information society? Governance, virtuality, surveillance, sustainability, resilience</i> (pp. 51–63). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-642-15479-9_5 Lokshyna, O. (2021). Ievropeiskyi osvittii prostir: Onovleni oriientyry. In O. Lokshyna (Ed.), <i>Pedahohichna komparatyvistyka i mizhnarodna osvita – 2021: innovatsii v osviti v konteksti yevropeizatsii ta hlobalizatsii</i> (pp.172–173). Krok. https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-172-173
	Цитування у тексті	(Shareef et al., 2010).
Дисертація / Автореферат	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). Назва дисертації [Тип дисертації/тез, Назва закладу]. Архів. URL
	Приклад	Behrens, B. (2020). <i>Linguistic markers of maternal focus within emotional conversations: The role of depressive symptoms and maltreatment</i> [Doctoral dissertation, Pepperdine University]. CurateND. https://curate.nd.edu/show/9k41zc80w8w
	Цитування у тексті	(Behrens, 2020).

Оформлення літератури відповідно до вимог APA стилю

Приклади оформлення Reference

Звіт / доповідь	Шаблон	Прізвище, Ініціали. (Рік публікації). <i>Назва доповіді</i> (Звіт No. номер). Видавець. URL
	Приклад	Bedford, D. A. (2017). <i>Enterprise information architecture: An overview</i> (Report No. WA-RD 896.4). Washington State Department of Transportation. https://www.wsdot.wa.gov/research/reports/fullreports/896-4.pdf
	Цитування у тексті	(Bedford, 2017, p. 12). Примітка: У звіті може бути зазначено до 20 авторів. Якщо у звіті 21 або більше авторів , укажіть перші 19, потім три крапки, а потім останнього автора: Brian, B., Caulfield, J., Hanes, R., Hunter, C., Hughes, C., Mann, M., Newes, E., Douglas, A., Baldwin, S., Baker, E., Clarke, L., Gabriel, S., Henrion, M., Klemun, M., Marangoni, G., Nemet, G., Newman, A., Paich, M., Popper, S., Way, R., . . . Zhang, F. (2020). . . <u>Цитування у тексті:</u> (Bedford & Caulfield, 2012). 3+ authors (Davis et al., 2015).
Організація як автор:	Приклад	Europeana Task Force on Metadata Quality. (2015). <i>Report and recommendations from the Task Force on Metadata Quality</i> . Europeana. https://pro.europeana.eu/files/Europeana_Professional/Europeana_Network/metadata-quality_report.pdf
	Цитування у тексті	(Europeana Task Force on Metadata Quality, 2015)

Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю

Приклади оформлення Reference

Закони	Шаблон	Name of Law, Title number Source § Section number (Year). URL
	Приклад	Community Action Act, Va. Code Ann. § 2.2-5400 (2020). https://law.lis.virginia.gov/vacodepopularnames/community-action-act/
	Цитування у тексті	(Community Action Act, 2020)

ЛІТЕРАТУРА

ЛІТЕРАТУРА

1. Автоматичне оформлення джерел по ВАК України : портал. URL: vak.in.ua/ (дата звернення: 15.03.2023).
2. Академічна доброчесність : інформ. бюлетень. 2019. Вип. №1-4. <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-all-issues.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).
3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
4. Академічне письмо та бібліографія. URL: <https://lib.nure.ua/storage/app/media/bbz/bbz2.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).
5. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
6. Бабенко А. М., Борисова О. О. Юридична деонтологія: навч. посіб. – Одеса: ОДУВС, 2022. – 176 с. (дата звернення: 15.03.2023) URL: <http://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/1947>
7. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень. : навчальний посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
8. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
9. Бойко М. Зарубіжний досвід управління якістю вищої педагогічної освіти. Adaptive Management: Theory and Practice. Series Pedagogics, Том 11 (21) Випуск 21. Харків, 2021. С. 32-38.
10. Бойко М. М. Академічна доброчесність в освітньому процесі: управлінський аспект. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка № 2 (2020). С. 172-180.
11. Бойко М. М. Студентоцентроване навчання в процесі управління якістю професійної підготовки майбутнього вчителя //Науковий журнал «ScienceRise: Pedagogical Education». – 2019. - № 4(31) – с. 42-46.
12. Бойко М. М. Управління якістю підготовки майбутнього фахівця в контексті європейського виміру вищої освіти //Наукові записки: збірник наукових статей /Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ: вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. – Випуск СХХХVII (137) – С.23-32.
13. Бондар В. І. Проблеми становлення і розвитку методології наукового пізнання в педагогіці. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 161 с.
14. Борисюк І. Структуралізм і деконструкція: до проблеми методологічних стратегій. Синопис: текст, контекст, медіа. 2013. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stkm_2013 (дата звернення: 15.03.2023).
15. Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі. *Інфопедія для поглиблення знань* : веб-сайт. URL: <https://infopedia.su/18x1e73.html> (дата звернення: 15.03.2023).

ЛІТЕРАТУРА

16. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
17. Витяганець О. Академічна доброчесність: основи і принципи. Загальна бібліотека Одеського державного університету внутрішніх справ, 2023. URL:<https://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/5306>
18. Витяганець О. І. Стиль Оксфордського університету для цитування юридичних документів (Oscola style). Одеса: ОДУВС, 2023. <https://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/5378>_(дата звернення 10.06.2023).
19. Габович О., Кузнецов В., Семенова Н. Українська фундаментальна наука і європейські цінності. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 284 с.
20. Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. 108 с.
21. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
22. Дворжакова В., Спрчка І., Видлакова М. Рекомендації для покращення якості вищої освіти в Україні. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-2> (дата звернення: 15.03.2023)
23. Дейниченко Г. В., Постнов Г. М. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник. Харків: ХДУХТ, 2014. 115 с.
24. Денежкін, М., Закусило, П., Козачук В. Науковий самоплагіат: поняття, форми, наповнення. *Interdisciplinary Studies of Complex Systems*. 2019. № 15. С.145-152.
25. До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : Лист МОН України від 20.05.2020 № 1/9-263. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti> (дата звернення: 30.03.2023).
26. Доброчесність: поняття, складові та історія: *Офіс доброчесності НАЗК* : веб-сайт. URL: <https://prosvita.nazk.gov.ua/blog/dobrochesnist-ponyattya-skladovi-ta-istoriya> (дата звернення: 15.03.2023) .
27. Домброван Н. В., Витяганець. О. І. Навчання здобувачів вищої освіти академічній доброчесності : метод. реком. Одеса : ОДУВС, 2019. 32 с.
28. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
29. Кодекс академічної доброчесності Одеського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://oduvs.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-ODUVS-.pdf>
30. Корнієнко М. В., Семенова А. В. Інноваційність маркерів оцінювання якості освітньої та науково-дослідної діяльності здобувачів у ЗВО з особливими умовами навчання. *Параметри якості вищої освіти офіцерів національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика)* : монографія. Розд.11. Одеса : Юридика, 2023. С. 397-435. URI <http://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/4924> (дата звернення: 15.05.2023)

ЛІТЕРАТУРА

31. Крикун В. В., Семенова А. В., Корнієнко М. В. Психолого-педагогічний контент реалізації міжнародних стандартів етичної поведінки у підготовці поліцейських в Україні. *Параметри якості вищої освіти офіцерів національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика)* : монографія. Розд. 8. Одеса : Юридика, 2023. С. 278-314. URL <http://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/4921> (дата звернення: 15.05.2023).
32. Крушельницька О.В. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
33. Лотиш І. І. Академічна доброчесність як морально-етична і педагогічна проблема. *Дидаскал*. 2020. № 20. С. 251-253. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/13848> (дата звернення: 15.03.2023).
34. Мальська М., Паньків Н. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
35. Ніжинська Т. APA style - Стиль Американської Психологічної Асоціації. Київ, 2021. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/40597> (дата звернення 15.03.2023).
36. Ніколаєв Є. Українські матеріали та ресурси із академічної доброчесності. Анти-плагіат : веб- сайт. URL: <https://www.skeptic.in.ua/integrity>
37. Ніколаєв Є. Як допомогти студентам й аспірантам досліджувати доброчесно? *Академічна доброчесність* : бюлетень. 2022. Вип. 27. URL: www.skeptic.in.ua (дата звернення: 15.03.2023).
38. Омельчук С. Бути чесним в навчанні й науці : експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти. Херсон : Олді+, 2021. 80 с.
39. *Основи академічного письма : методичні рекомендації та програма курсу*. https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Academic_Writing_Course.pdf (дата звернення: 15.03.2023).
40. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
41. *Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента* : навч. посібник / Я. Я. Чорненький та ін. Київ : ВД «Професіонал», 2006. 208 с.
42. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у київському національному університеті культури і мистецтв. URL: http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/norm_documents/poloshenya_aspirant/poloszhennya_zapobigannya_plagiaty.pdf (дата звернення: 15.03.2023).
43. Полякова О.С. Доброчесність як морально-етичний принцип діяльності державних установ: теоретичний та правовий аспекти. *Наукові перспективи*. 2022. №2(20). DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-2\(20\)-181-193](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-2(20)-181-193) (дата звернення: 16.13.2023).
44. Принципи академічної доброчесності. *Полтавський державний аграрний університет* : веб-сайт. URL: <https://www.pdau.edu.ua/content/pryncypy-akademichnoyi-dobrochesnosti> (дата звернення: 15.03.2023).
45. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2811-20> (дата звернення: 15.03.2023).

ЛІТЕРАТУРА

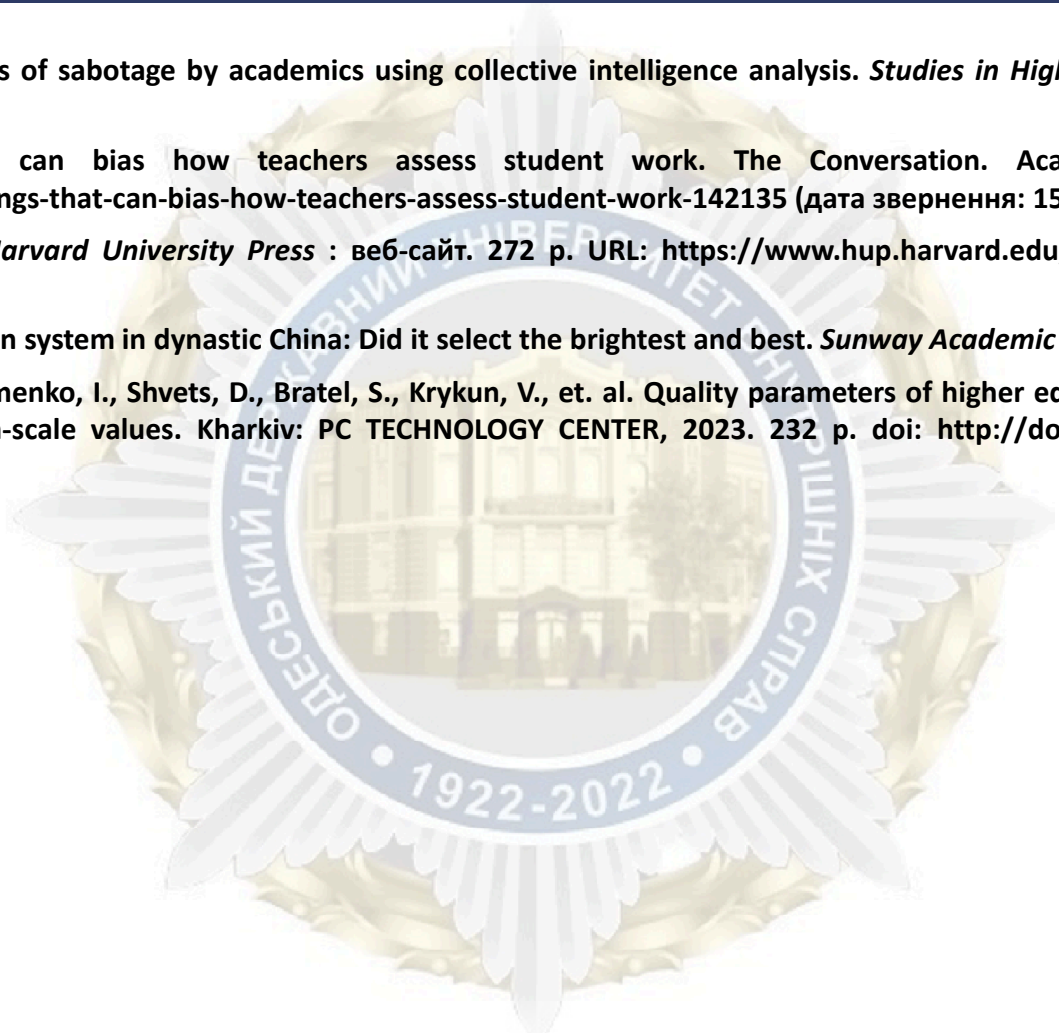
46. Про академічну доброчесність : Презентація проекту Закону України. URL: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/news/5215-prezentatsiia-proiektu-zakonu-ukrainy-pro-akademichnu-dobrochesnist> (дата звернення: 15.03.2023).
47. Про академічну доброчесність: проект Закону України. URL: <https://u.to/LoByHw> (дата звернення: 15.03.2023).
48. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18> (дата звернення: 15.03.2023).
49. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04 лют. 1998 р. № 74/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/74/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 15.03.2023).
50. Про освіту : Закон України від 05 вер. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 15.03.2023).
51. Професійна педагогіка : Підручник. / Грабовський О.В. та ін.; за заг.ред. А.В. Семенової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 575 с. <https://dspace.oduvs.edu.ua/items/1e3ee95c-98de-4c49-9a26-9780dbd060ca> (дата звернення: 15.03.2023).
52. П'ятницька - Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посібник. Київ : 2003. 116 с.
53. Рекомендації з оформлення посилань у наукових роботах. URL: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051 (дата звернення: 15.03.2023).
54. Романова І.В. Явище плагіату: історія та сьогодення. *Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси*. 2012. № 3. С. 267-272.
55. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
56. Семенова А.В., Костюк А.В. Психопедагогічний супровід і розвиток педагогічної майстерності викладачів закладів вищої освіти з особливими умовами навчання. *Параметри якості вищої освіти офіцерів національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика)* : монографія. Розд.10. Одеса: Юридика, 2023, С. 363-396. URL <http://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/4923> (дата звернення: 15.03.2023).
57. Стилi оформлення бібліографічних посилань для міжнародних публікацій. Ч. 1. URL: www.library.ukma.edu.ua/ (дата звернення: 15.03.2023).
58. Сусліков Л. М., Студеняк І. П. Управління науковими проектами: навч. посіб. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. 432 с.
59. Терехова Л. Путівник з академічної доброчесності для позашкільця. Американські Ради з міжнародної освіти за підтримки Посольства США в Україні. Київ, 2022. 86 с.
60. Тихонкова І. О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). *Наука України у світовому інформаційному просторі* : зб. наук. пр. НАН України. К., 2015. Вип. 11. С. 100-106.

ЛІТЕРАТУРА

61. Тюріна В. О. Засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності курсантів як майбутніх офіцерів поліції //EDITORIAL BOARD. – 2022. – С. 418.
62. Тюріна В. О., Данченко І. О. Структурні складники сучасної підготовки майбутніх офіцерів поліції до професійної діяльності у сучасних умовах // Scientific method: reality and future trends of researching: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference, March 24, 2023. Zagreb, Republic of Croatia: European Scientific Platform. 24March, 2023. – С. 208. DOI 10.36074/scientia-24.03.2023
63. Управління проектами : процеси планування проектних дій : підручник / Чумаченко І.В., Морозов В.В., Доценко Н.В., Чередниченко А.М. Київ : КРОК, 2014. 673 с.
64. Фундаментальні цінності з академічної доброчесності / пер. з англ. «The Fundamental Values of Academic Integrity». URL: https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Fundam.czinnosti-Akad.dobroch_.pdf
65. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.
66. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. 3-тє Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. 3-тє вид., випр. та доп. Рівне, 2011. 231 с.
67. Шкіцька І. Ю. Сучасна мовна комунікація в публічному управлінні : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. С. 254-255. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29700> (дата звернення: 15.03.2023).
68. Шкіцька І.Ю. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч.-метод. посіб. 2-ге вид., доп. Тернопіль : ТОВ «Новий колір», 2009. 152 с.
69. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти : Лист МОН України від 23 жовт. 2018 р. № 1/9-650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v-650729-18> (дата звернення: 15.03.2023).
70. Яригіна Н. М. Історичний дискурс академічної доброчесності. *Наука та освіта в дослідженнях молодих учених* : зб. матеріалів доп. учасн. II Всеукр. наук.-практ. конф., 13 трав. 2021 р. Харків : Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2021. С. 163–165.
71. Academic integrity. *La Trobe University* : веб-сайт. URL: <https://latrobe.libguides.com/academic-integrity> (дата звернення: 15.03.2023).
72. Bauer Academic Honesty What is academic integrity and why is it important? *University Houston* : веб-сайт. URL: <https://www.bauer.uh.edu/current/academic-honesty.php> (дата звернення: 15.03.2023).
73. Bloom B. S. Taxonomy of educational objectives. URL: <https://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/PPP242/Benjamin%20S.%20Bloom%20-%20> (дата звернення: 15.03.2023).
74. Fishman T. The Fundamental Values of Academic Integrity (2nd edition). International Center for Academic Integrity, Clemson University. 2012. URL: http://www.academicintegrity.org/icai/assets/AUD_Integrity_Quotes.pdf (дата звернення: 15.03.2023).
75. Five Pillars of Academic Integrity. URL: <https://www.unl.edu/gradstudies/connections/five-pillars-academic-integrity> (дата звернення: 15.03.2023).

ЛІТЕРАТУРА

76. Investigating components and causes of sabotage by academics using collective intelligence analysis. *Studies in Higher Education*. 2019. Issue 12. Vol. 44. P. 2113–2131.
77. Keaveny Paul. Four things that can bias how teachers assess student work. *The Conversation*. Academic rigour, journalistic flair. URL: <https://theconversation.com/four-things-that-can-bias-how-teachers-assess-student-work-142135> (дата звернення: 15.03.2023).
78. Lang James M. *Cheating Lessons*. *Harvard University Press* : веб-сайт. 272 p. URL: <https://www.hup.harvard.edu/catalog.php?isbn=9780674724631> (дата звернення: 15.03.2023).
79. McMullen D. The Chinese examination system in dynastic China: Did it select the brightest and best. *Sunway Academic Journal*. 2011. № 8. P. 1-11.
80. Semenyshyn, M., Semenova, A., Klymenko, I., Shvets, D., Bratel, S., Krykun, V., et. al. Quality parameters of higher education officers of the National Police in the conditions of imperative human-scale values. Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2023. 232 p. doi: <http://doi.org/10.15587/978-617-7319-67-1> (дата звернення: 15.05.2023).

ПІСЛЯМОВА

В умовах повномасштабного вторгнення РФ на територію нашої країни, автори, обмірковуючи концепцію видання що пропонується, спирались з одного боку, на науковий фонд, котрий утворений доробком і вітчизняних дослідників і вчених зарубіжжя, а з іншого – на результат набутої особистісно-професійної саморефлексії здобувачів третього рівня вищої освіти в опануванні менеджментом наукових проєктів. Зазначене склало теоретико-прикладні основи посібника як орієнтир. Саме останнє є на часі вкрай необхідним і важливим не тільки в особливий період воєнного стану та набуватиме все більшої актуальності у довготривалій перспективі й у період після повного відновлення українського соціуму.

Сучасна світова і вітчизняна наукова спільнота наразі стоїть перед різноманітними викликами та завданнями, які потребують не лише глибоких знань і професійної компетентності, але й здатності ефективно управляти проєктами, дотримуючись етичних норм і принципів академічної доброчесності. Штучний інтелект і автоматизація вже роблять революцію в багатьох галузях. Згідно даних Всесвітнього економічного форуму [1] у 2030 році більше половини робіт, які необхідно буде виконувати, вимагатимуть нових підходів і технологій.

«Органи правопорядку в ході збройної агресії російської федерації проти України зіштовхнулись із безпрецедентними викликами у своїй діяльності, насамперед безпековими, на які довелося оперативно реагувати. Серед них – організаційні та інші проблеми, що вплинули на здатність органів правопорядку ефективно виконувати свої функції із забезпечення національної безпеки України в низці аспектів. Водночас у суспільства зберігся чіткий запит на рішучі та позитивні зміни в усіх сферах життя, у тому числі правоохоронній, після перемоги України» [2] – тобто підвищувати ефективність і результативність щодо виявлення і розв'язання проблемних питань і прогалин як у короткостроковій так й у довгостроковій перспективі. Серед яких одним з важливіших є збереження і підвищення рівня довіри до органів державної влади, системи МВС загалом і Національної поліції зокрема.

На виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, затвердженого Указом Президента України № 273 від 11 травня 2023 року, міститься заувага такого змісту, що *«...зміни в системі органів правопорядку мають бути комплексними і стосуватися всіх аспектів їх функціонування: від підготовки та добору високопрофесійних співробітників на службу до забезпечення ефективності функціонування системи з урахуванням міжнародних стандартів» [3]* питання підготовки сучасних, конкурентоспроможних кадрів у ЗВО системи МВС з особливими умовами навчання в аспекті менеджменту наукових проєктів і політики академічної доброчесності набувають особливо важливого значення. Адже *«Стратегічна й оперативна здатність органів правопорядку та прокуратури служити людям, захищати порядок, громадську та державну безпеку з дотриманням прав людини і стандартів підзвітності, що інтегрує Україну в загальноєвропейський простір свободи, безпеки та справедливості» [4]* втілюється у життя людьми, які присягнули на вірність народу, людьми які мають можливість і зобов'язані бути прикладом чесності, професіоналізму і самовідданості.

[1] Future of Jobs Report. 2023. World Economic Forum. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2023.pdf (дата звернення: 30.06.2023)

[2] Про затвердження Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки: Указ Президента України від 11 трав. 2023 р. № 273. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text> (дата звернення: 30.06.2023)

[3] Там само.

¹

[4] Там само.

ПІСЛЯМОВА

Вищеокреслене, власне, представлене у Загальних принципах Міжнародного кодексу поведінки державних посадових осіб, який було схвалено Резолюцією 51/59 від 23 липня 1996 року: «Державна посада, як вона визначається у національному законодавстві, це посада, наділена довірою, яка передбачає зобов'язання діяти в інтересах держави. Тому державні посадові особи виявляють абсолютну відданість державним інтересам своєї країни, які представлені демократичними інститутами влади» [5], з цих позицій, «...знаючи, що корупція становить серйозну загрозу основним принципам і цінностям Ради Європи, підриває віру громадян у демократію, руйнує правління закону, порушує права людини перешкоджає соціально-економічному розвитку...»; а цілісність механізму мінімізації корупційних ризиків обґрунтовано у «Резолюції ради Європи (97) 24 про двадцять принципів боротьби з корупцією» [6].

Саме у такому ракурсі «будучи переконаними, що корупція є серйозною загрозою для верховенства права, демократії, прав людини, рівності та соціальної справедливості, що перешкоджає економічному розвитку і створює небезпеку для стабільності демократичних інституцій та моральних основ суспільства» й було розроблено Рекомендації Ради Європи (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців, прийнятої Кабінетом міністрів Ради Європи на 106 сесії 11 травня 2000 року та Модельний кодекс поведінки для державних службовців, який є додатком до Рекомендацій. У документі зазначено, зокрема, таке: «щоб уряди держав-учасниць заохочували, відповідно до національного законодавства та принципів державного управління, прийняття національних кодексів поведінки державних службовців, базуючись на модельному кодексі поведінки для державних службовців, який є додатком до цієї Рекомендації; і уповноважує Групу держав проти корупції (ГРЕКО) контролювати виконання цієї Рекомендації» [7].

З метою «сприяння співробітництву в справі більш ефективного попередження транснаціональної організованої злочинності та боротьби з нею» Законом України від 04 лютого 2004 року № 1433-IV було ратифіковано Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року [8]. «Враховуючи, що метою Ради Європи є досягнення більшого єднання між її членами, усвідомлюючи важливість зміцнення міжнародного співробітництва у галузі боротьби із корупцією, наголошуючи, що корупція є однією із найнебезпечніших загроз правопорядку, демократії, правам людини, чесності та соціальній справедливості і що вона перешкоджає економічному розвитку та загрожує належному і справедливому функціонуванню країн із ринковою економікою, визнаючи, що корупція має негативні фінансові наслідки для громадян, компанії і держав, а також для міжнародних установ...» ратифіковано Законом України від 16 березня 2005 року № 2476-IV Цивільну конвенцію про боротьбу з корупцією [9].

[5] Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб : схвалений Резолюцією від 23 лип. 1996 р. № 995_788. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_788#Text (дата звернення: 30.06.2023)

[6] Резолюція ради Європи (97) 24 про двадцять принципів боротьби з корупцією : прийнята Комітетом міністрів 6 лист. 1997 р. на 101-й сесії. URL: <http://nkkspk.com.ua/UK/rezolyuciya-97-24-komiteta-ministrov-soveta-evropy-o-dvadcati-principax-borby-s-korrupciej/> (дата звернення: 30.06.2023)

[7] Рекомендація № R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців : прийнятої Кабінетом міністрів Ради Європи на 106 сесії 11 трав. 2000 р. URL: https://archives.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/Rekomend_poved_DS.pdf (дата звернення: 30.06.2023)

[8] Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 лист. 2000 року : рат. Законом України від 04 лют. 2004 р. № 1433-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text (дата звернення: 30.06.2023)

[9] Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією : рат. Законом України від 16 бер. 2005 р. № 2476-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text

ПІСЛЯМОВА

Ставлячи за мету: « а) сприяння вжиттю й посиленню заходів, спрямованих на більш ефективне й дієве запобігання корупції та боротьбу з нею; б) заохочення, сприяння та підтримку міжнародного співробітництва й технічну допомогу в запобіганні корупції та в боротьбі з нею, зокрема в поверненні активів; с) заохочення чесності, відповідальності й належного управління громадськими справами й державним майном» Законом України від 18 жовтня 2006 року № 251-V було ратифіковано Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти корупції [10]. У результаті проробленої нами аналітичної роботи, є підстави додати: окрім означеного документу, «наголошуючи, що корупція загрожує правопорядку, демократії та правам людини, руйнує належне управління, чесність та соціальну справедливість, перешкоджає конкуренції та економічному розвитку і загрожує стабільності демократичних інститутів і моральним засадам суспільства, вважаючи, що ефективна боротьба із корупцією вимагає розширення, активізації та поліпшення міжнародного співробітництва у кримінальних справах...» 18 жовтня 2006 року було ратифіковано ще й із заявою Законом України № 252- V Конвенцію Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію [11]. З метою мінімізації корупційних ризиків в структурних підрозділах Національної поліції України, відповідно до Статті 37 Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про Національну поліцію», з метою формування в поліцейських почуття відповідальності стосовно дотримання професійно-етичних норм поведінки під час виконання службових обов'язків, а також сприяння посиленню авторитету та довіри громадян до Національної поліції України Наказом МВС від 09 листопада 2016 року № 1179 було затверджено «Правила етичної поведінки поліцейських» – «Ці Правила є узагальненим зібранням професійно-етичних вимог щодо правил поведінки поліцейських та спрямовані на забезпечення служіння поліції суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку на засадах етики та загальнолюдських цінностей» [12].

Зауважуючи, на те, що «політика Міністерства внутрішніх справ України щодо запобігання і протидії корупції в апараті МВС та територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, закладах, установах і на підприємствах, що належать до сфери управління МВС, а також у Національній гвардії України, Національній поліції, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Державній міграційній службі України, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ», засади відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у МВС конкретизовано в Антикоруційній програмі Міністерства внутрішніх справ України на 2020 – 2022 роки, яку було затверджено Наказом МВС України від 31 січня 2020 року № 84 [13].

Антикорупційну програму було розроблено відповідно до статті 19 Закону України «Про запобігання корупції» з урахуванням розпоряджень Кабінету Міністрів України від 05 жовтня 2016 р. № 803-р «Деякі питання запобігання корупції в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади», від 23 серпня 2017 р. № 576-р, а також положень Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 грудня 2016 р. № 126, зареєстрованим у Мін'юсті 28 грудня 2016 р. за № 1718/29848, Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19 січня 2017 року № 31, та Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08 грудня 2017 р. № 1379, зареєстрованим у Мін'юсті 22 січня 2018 р. за № 87/31539.

[10] Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції : ратифікована Законом України від 18 жовт. 2006 р. № 251-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text

[11] Конвенція Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію : ратифікована із заявою Законом України від 18 жовт. 2006 р. № 252-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text (дата звернення: 30.06.2023)

[12] [Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських : Наказ МВС від 09 лист. 2016 р. № 1179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text> .

[13] Антикоруційна програма Міністерства внутрішніх справ України на 2020-2022 роки. Портал МВС : веб-сайт. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/prevention-corruption/onovlena-antikorupciina-programa-mvs-ukrayini-na-2020-2022-roki/antikorupciina-programa-ministerstva-vnutrisnix-sprav-ukrayini-na-2020-2022-roki-stanom-na-10052022> (дата звернення: 30.06.2023)

ПІСЛЯМОВА

В основу підготовленого посібника закладено ідею відносно, з одного боку, важливості для подальшого впровадження механізмів прозорості, доброчесності, зниження корупційних ризиків у системі МВС та підвищення рівня довіри громадян до діяльності правоохоронних органів, а також того, що наразі велика кількість випускників ЗВО системи МВС працюють у державних правоохоронних антикорупційних органах, усі ЗВО з особливими умовами навчання, «...усвідомлюючи відповідальність за утвердження цінностей верховенства права та доброчесності, прагнучи забезпечувати свій сталий розвиток, дбаючи про власну ділову репутацію, а також в інтересах держави та народу України...»; з іншого – самоцінності розробки і затвердження наказом ректора власних антикорупційних програм. Адже саме тут мають місце орієнтири, котрі «...проголошують, що всі учасники освітнього процесу, керівництво та працівники університету у своїй діяльності, а також у правовідносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами керуються принципами нульової толерантності до корупції у будь-яких формах та проявах і вживають (вживатимуть) всіх заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, передбачених законодавством та цією Програмою...» [14].

Навчально-методичне видання, що пропонується віддзеркалює ще один важливий аспект. Як уже зазначалось, у документі «Аналітична записка. Академічна доброчесність. Аналітичний звіт та рекомендації» проєкту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія!» (2018), метою якого була допомога Україні у зменшенні рівня корупції та підвищенні підзвітності та прозорості управління, визнання повноважень ключових урядових інституцій у боротьбі з корупцією, побудову громадської підтримки та участі в антикорупційних зусиллях та зменшенні толерантності громадян до корупції, так, тут зазначено, що «У розвинених країнах академічна доброчесність визначається як критично важлива для забезпечення довіри до наукових результатів та до підтвердження результатів освіти випускників навчальних закладів. В світі можна спостерігати три типи реакцій на проблему академічної недоброчесності. Це:

- 1) повне замовчування проблеми та декларування її відсутності;
- 2) теоретичні розмови про академічну доброчесність на фоні замовчування та відмови розбирати конкретні випадки, аж до оголошення викриттів академічної недоброчесності порушенням «академічної етики»;
- 3) відкрите та доброчесне ставлення до проблеми, моніторинг та розгляд виявлених випадків недоброчесності та розробка заходів для попередження академічної недоброчесності.

У посібнику констатовано, що «увага до проблематики академічної доброчесності виникла в Україні, з одного боку, з декларованого бажання долучитись до світових та європейських стандартів, а з іншого – внаслідок публічного викриття численних прикладів академічної недоброчесності (в основному, це були випадки академічного плагіату). Поки що в Україні переважно має місце реакція на проблему академічної недоброчесності в основному за типом 2 – тобто проголошуються декларації, вносяться положення до законів та нормативних документів щодо вимог дотримання принципів академічної доброчесності. Проте, реальне забезпечення академічної доброчесності в науці та освіті далеко не завжди здійснюється: значна кількість виявлених випадків недоброчесності не розглядаються; органи виконавчої влади, відповідальні за державний нагляд в галузі освіти, йдуть на порушення власних нормативних документів для збереження статусу осіб, які порушили стандарти академічної доброчесності, в свідомості учнів та студентів панує думка про прийнятність списування та академічного плагіату». Чим умотивований акцент у посібнику саме вище окресленим аспектом?

«По-перше, намаганням підкреслити, що «політика толерантності до академічної недоброчесності, особливо щодо посадових осіб та членів їхньої сімей, та вибраних «наукових спільнот», які мають значний адміністративний та політичний вплив, існує одночасно з формальним застосуванням «перевірки на плагіат» для студентів та здобувачів наукових ступенів, яке може мати значні ризики несправедливих звинувачень та корупції».

[14] Антикорупційна програма Одеського державного університету внутрішніх справ на 2023-2025 роки : веб-сайт. URL: https://oduvs.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/%d0%90%d0%bd%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%be%d1%80%d1%83%d0%bf%d1%86%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%b0_%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%0%b0%d0%bc%d0%b0_%d0%9e%d0%94%d0%a3%d0%92%d0%a1_%d0%bd%d0%b0_2023_2025_%d1%80%d0%be%d0%ba%d0%b8_.pdf (дата звернення: 30.06.2023)

ПІСЛЯМОВА

До того ж додаткову проблему становить недовіра репутаційних механізмів впливу на порушників стандартів академічної доброчесності;

По-друге, конкретизацією того факту, що «метою проекту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія!» є виявлення можливих корупційних ризиків та підготовка рекомендацій щодо їх мінімізації та щодо підтримки стандартів академічної доброчесності в освітній та науковій системі України саме для державних органів, наукових та освітніх установ та учасників дослідницького та освітнього процесу з подальшим внесенням змін до стратегічних документів та нормативно-правових актів, що регламентують дотримання стандартів академічної доброчесності та порядок дій, у разі їх порушення»;

По-третє, акцентуалізацією положень про те, що «стратегічні документи та політики в галузі забезпечення якості вищої освіти, розвитку науки та інновацій, мають передбачати перехід до відкритих та прозорих процедур забезпечення дотримання стандартів академічної доброчесності та академічної етики, яке має включати моніторинг та дотримання процедур розгляду конкретних порушень, без приховування таких порушень, а також покарання практики академічної недоброчесності...» [15].

Відтак, саме у такому ракурсі, Одеський державний університет внутрішніх справ (власне як і всі ЗВО системи МВС) також має «свій» етичний кодекс – Кодекс академічної доброчесності, який був схвалений Рішенням Вченої Ради Протоколом № 2 від 08 жовтня 2021 року та затверджений Наказом ОДУВС №425 [16].

У такій перцепції, видання є результатом спільних зусиль авторського колективу ОДУВС, які були спрямовані на розробку та покращення дидактико-методичних засад управління науковими проєктами та забезпечення високого рівня академічної доброчесності, практичну керівну та фасилітаційну допомогу у написанні й оформленні дисертаційної роботи як кваліфікаційної наукової праці, наукових статей та підготовці презентацій для конференцій, наукових зборів, тощо.

Резюмуючи зазначене, наголосимо, що запропонований читачу навчально-методичний посібник розроблено у відповідності до вимог нормативно-правових документів, що обумовлюють саме підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня. Адже його основне призначення полягає в наступному:

– сформувати в здобувачів цілісну систему знань про методологію, методи і етапи менеджменту наукових проєктів, що ґрунтується на принципах академічної доброчесності, навчитися концептуально аналізувати, узагальнювати та пояснювати наукові факти, будувати релевантну модель наукового дослідження, оволодіти методикою підготовки наукових доповідей, статей, тез;

– сприяти формуванню і розвитку вмій здійснювати науково-пошукову діяльність, розвивати науковий світогляд, критичне мислення, творчий потенціал; планувати та втілювати ефективні наукові проєкти, удосконалювати дослідницькі й управлінські здібності, дотримуючись найвищих стандартів культури академічної доброчесності та науково-педагогічної етики.

Змістове наповнення посібника вирізняється лаконічною унаочненою формою; йдеться про необхідний і достатній обсяг представлених схем і таблиць, що дозволяє читачу не лише швидко і легко опрацювати інформацію, а й зосередитися на головних аспектах менеджменту наукових проєктів та академічної доброчесності.

[15] Аналітична записка. Академічна доброчесність. Аналітичний звіт та рекомендації (2018) Проект «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія!» USAID. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/Analitichna-zapyska-akademichna-dobrochesnist.pdf>.

[16] Кодекс академічної доброчесності Одеського державного університету внутрішніх справ : веб-сайт. URL: <https://oduvs.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-ODUVS-.pdf> (дата звернення: 30.06.2023)

ПІСЛЯМОВА

У посібнику пояснено мету та механізм оцінювання програмних результатів навчання освітньої компоненти, що сприяє умотивованому їх досягненню здобувачами. Тематичний план, програма та її окремі модулі, тісно пов'язані з професійною галуззю здобувачів. Також уточнено мету кожної оцінюваної активності та причини вибору тієї чи іншої технології для вивчення елементів курсу. У виданні представлено різні види тестових, контрольних письмових та мультимедіа-завдань і запитань, виконуючи які, здобувач має можливість перевірити рівень засвоєння матеріалу та попрактикуватися у розвитку практичних навичок. А найголовніше – після виконання роботи (тобто після зовнішнього оцінювання за відповідними критеріями) самостійно поміркувати та оцінити власну роботу і роботу колег.

Посібник містить матеріали з практики, які в ідеалі, за задумом авторів, не тільки відповідають інтересам здобувачів PhD програм та їхніх керівників, а є автентичними – тобто такими, що не були вигадані з навчальною метою, а взяті безпосередньо з практики. Адже саме такий підхід сприяє розвитку здобувачів як майбутніх професіоналів, здатних вирішувати реальні проблеми у своїй сфері, а не залишатися пасивними слухачами-читачами лекцій із гіпотетичними прикладами.

Автори намагалися максимально урізноманітнити дидактично-організаційну та інформаційну складові видання. Це стало можливим завдяки організації злагодженої командної роботи всього авторського колективу. Оскільки пошук інформаційних кейсів і подальша їх презентація відбувалась як в оригінальному вигляді першоджерел, так й у різних трансформаційних форматах онлайн-курсу власного авторського контенту. Автори не обмежувались інтерактивними лекціями чи текстовими інструкціями. Крім них у посібнику є схематичні зображення, таблиці, творчі завдання, тощо. Як засвідчує викладацький досвід, саме така різноманітність презентації матеріалу допомагає підтримувати увагу до теми та інтерес здобувачів до подальшого наукового пошуку та саморозвитку.

Авторський колектив у процесі написання і підготовки видання до друку намагалась методично і системно застосувати найкращі університетські практики та методики змішаного, дистанційного і очного форматів навчання; розробивши власний дизайн онлайн-курсу та викладання офлайн з уточненням того, які саме елементи курсів відрізняють викладача-новачка від експерта з онлайн-навчання та наукового керівника-майстра.

Зауважимо ще на одному аспекті видання, що пропонується – врахуванні загальноновизнаного факту про те, що експерта з онлайн-навчання від новачка відрізняє, насамперед, досвід, адже він знає, що зазвичай «спрацьовує» в онлайн-курсах з його дисципліни, а що ні. Натомість важливіше, що експерт «не тримається» за неефективні методики та технології. Наприклад, якщо в університетській системі управління навчальним контентом недостатньо можливостей, щоб зробити курс різноманітним, корисним та стимулюючим, експерт може залучати інші дидактичні ресурси. Якщо якась освітня технологія не допомагає досягти ключових для курсу результатів, педагог-майстер готовий відмовитись від неї. У новачка, швидше за все, бракує системи фахових знань, досвіду та часу, щоб вчасно виявити проблеми, побачити, що якийсь прийом «не працює»: він буде зайнятий адаптацією «свого» курсу до освітнього середовища. Тому на ранніх етапах новачки-викладачі потребують підтримки: глибока експертиза навчально-методичного комплексу освітньої компоненти і поради щодо його оновлення не означають, що викладач легко перетворить навчальні матеріали в «інноваційний цифровий контент».

Саме колективне створення з подальшим комплексним обговоренням матеріалів посібника дозволило авторам органічно «пов'язати» матеріал освітньої компоненти із реальним життям та інтересами учасників освітнього процесу. Адже важливо не лише споживати запропонований контент, а й створювати та постійно оновлювати навчальні матеріали. Відтак, типи завдань у книзі різні: із заданим форматом або на вибір, індивідуальні та групові, із синхронною командною роботою або без неї. Так, на глибоке переконання авторів, найефективнішими видами робіт для навчання здобувачів PhD у сучасних умовах є:

ПІСЛЯМОВА

- створення «унаочнення історії питання» у цифрових форматах (наприклад, презентації) на теми, пов'язані одночасно з програмою курсу та з особистим досвідом, тематикою власного дослідження;
- візуальні презентації, які комбінують навчальний матеріал та самостійно проведені інтерв'ю з експертами-практиками, науковцями та викладачами;
- розробка дизайну для презентації ключових ідей електронного навчального посібника на тему курсу у вигляді веб-сторінки;
- підкаст на дві-три хвилини із презентацією рецензії на прочитану наукову статтю;
- регулярне написання та публікація у вигляді постів самостійних оцінно-рефлексивних суджень на тему курсу в відповідних групах соціальних мереж – інформаційні повідомлення, оприлюднення власного ставлення з посиланнями на нові матеріали та участь в онлайн-дискусіях.

Так, ефективність впровадження у процес навчання нових форматів – «підкастів» підтверджувалась вже у процесі роботи над виданням як авторами-здобувачами освіти, так й авторами-викладачами, експертами, практиками. Принагідно зауважимо, що один із викладачів-авторів посібника розповідав колегам, що отримав «неймовірні» відгуки, саме коли почав записувати і аналізувати свої лекції у новому на той момент форматі разом зі здобувачами.

Загальноновизнаним сучасним освітнім трендом є так звані «живі курси» – тобто динамічні освітні компоненти, які постійно вдосконалюється, збагачуються новою інформацією, завданнями, методиками. Автори посібника у процесі роботи над виданням намагалися безупинно організовувати зворотний зв'язок із здобувачами, колегами-викладачами, експертами-практиками, науковцями з метою дізнатися «що?» і «як?» можливо ще покращити, організовуючи збір і аналіз інформації з різних джерел:

- здобувачі PhD заповнювали обов'язкові опитувальники «рефлексивні таблиці» за результатами занять. Вони допомогли з'ясувати їх ставлення до різних сторін особистісно-професійного науково-педагогічного становлення та розвитку;
- автори посібника – викладачі регулярно пропонували іншим колегам оцінити курси та окреслити напрями їх подальшого вдосконалення. Автори-здобувачі відправляти створені ними навчальні матеріали на зовнішню оцінку своїм одногрупникам із подальшим обговоренням у колі авторів. Такий експертний підхід забезпечив методично-професійний розвиток як викладачів, так й здобувачів PhD програм.

Автори мають надію, що посібник буде корисний аспірантам і ад'юнктам усіх форм навчання, науково-педагогічним працівникам і всім тим освітянам, хто зацікавлений у розвитку саме культури академічної доброчесності. Логіка викладу фактичного матеріалу, яка обрана авторами, мабуть буде зрозумілою не тільки фахівцям, а також цікава всім, кому не байдужа освіта України – наше майбутнє і майбутнє наших дітей. Переконані, що професійно-рефлексивний опис у Післямові самого шляху створення цього видання буде дороговказом для підвищення викладацької майстерності та ефективності науково-педагогічної діяльності загалом.

Автори сподіваються, що це видання буде надійним помічником усім тим, хто дбає про гідне майбутнє українського соціуму, його національну ідентичність, конкурентоспроможність в єдиній європейській родині, хто намагається зробити свій освітянський внесок у відбудову нашої країни. Відтак, гідно тримає освітянський стрій.

З повагою – автори.

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ на навчально-методичний посібник в схемах і таблицях

«Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності»

(авторський колектив: *Витяганець О. І., Домброван Н. В., Іванов О. О., Корженко О. М., Корнієнко М. В., Мерденов Ю. В., Михайленко Є. О., Нестерчук В. В., Остроглядова О. Г., Семенишин М. О., Семенова А. В., Сіфоров О. І., Швець М. О.:*

за загальною редакцією М. В. Корнієнка, А. В. Семенової)

Сучасна наукова спільнота стикається з різноманітними викликами та завданнями, які потребують не лише глибоких знань у наукових галузях, але й ефективного управління проєктами та дотримання етичних норм і принципів академічної доброчесності. З таких позицій, актуальність рецензованого видання не викликає жодних сумнівів. Адже зміст навчально-методичного посібника у схемах і таблицях «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності» спрямований на покращення управління науковими проєктами та забезпечення високого рівня академічної доброчесності. Більш того, відразу слід підкреслити, що перед нами навчально-методичне видання, яке базується на значній джерельній базі і глибокій аналітичній роботі, що була проведена авторами.

Так, питання практичного зростання рівня академічної культури дослідника розглядаються у посібнику, шляхом реалізації процесу пошуку, обробки, систематизації наукової інформації, з окресленням питань політики академічної доброчесності при складанні бібліографічного опису в наукових роботах, що сприятиме не лише розумінню важливості дотримання етичних норм у науковій сфері, але й набуттю необхідних навичок для публікацій та проведення досліджень. У посібнику надається систематизована та доступна інформація, яка допоможе учасникам освітнього процесу ефективно керувати науковими проєктами та дотримуватися високих стандартів з академічної доброчесності.

На наш погляд, автори обрали найбільш оптимальну й саму структуру видання. Вона складається з опису актуальності курсу; місця дисципліни в освітньо - науковій програмі: тематичного плану, опису предметних результатів навчання та критеріїв оцінювання предметних результатів навчання. Пропонований авторами детальний тематичний план охоплює широкий спектр аспектів менеджменту наукових проєктів та політики академічної доброчесності. Тут слід підкреслити, що у «Теоретичній частині» кожна лекція представлена у формі змістовних схем і таблиць, що допомагатиме здобувачам освіти засвоїти матеріал.

Практична частина посібника містить приклади тестів для модульного контролю, що дозволить перевірити сформовані компетентності здобувачів, а також підготуватися до іспитів або поточного оцінювання. Окрім того автори наводять приклад шаблону «Анкета рецензента», надають методичні роз'яснення щодо «оцінювання суджень і ставлення» з позицій методології Таксономії Б. Блума, а також пропонують читачу надати відповіді на запитання високих рівнів таксономії у відповідності до тематики курсу «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності».

У додатках посібника «Досліджуємо доброчесно!» приділено увагу питанням-порадам у вигляді чек-листів для наукових керівників та аспірантів, що стануть корисними інструментами під час проведення досліджень та написання наукових робіт. Пояснення щодо оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю, яке наведено в додатку, має важливе значення для наукових публікацій та дослідницької роботи, а методичні рекомендації та приклади, допоможуть правильно оформити посилання на літературні джерела.

РЕЦЕНЗІЇ

Треба відзначити, що всі матеріали представлені у лаконічній та систематизованій формі, яка дозволяє легко організувати інформацію та зосередитися на головних аспектах менеджменту наукових проєктів і академічній доброчесності.

Наголошуючи, що цей посібник створено у відповідності до освітньо-наукової програми PhD «Право» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти для аспірантів і ад'юнктів всіх форм навчання, вважаємо за необхідне підкреслити, що дане видання, безсумнівно, може бути корисним не тільки для здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня, а й стане у нагоді при розробці, оновленні і модернізації інших курсів освітніх компонент викладачами ЗВО та може бути незамінним джерелом знань для учасників освітнього процесу й всіх зацікавлених осіб, які прагнуть покращити свої навички у менеджменті наукових проєктів та дотриманні академічної доброчесності, а також надійним помічником у досягненні високої якості наукових розвідок та успіху в академічній сфері.

Отже, наприкінці відзначимо, що навчально-методичний посібник в схемах і таблицях «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності» (авторський колектив: Витяганець О. І., Домброван Н. В., Іванов О. О., Корженко О. М., Корнієнко М. В., Мерденов Ю. В., Михайленко Є. О., Нестерчук В. В., Остроглядова О. Г., Семенишин М. О., Семенова А. В., Сіфоров О. І., Швець М. О.; за загальною редакцією М. В. Корнієнка, А. В. Семенової) відрізняє ґрунтовність, наочність, системність і переконливість викладу, в ньому містяться важливі науково-методичні висновки, лише частина яких була відзначена у рецензії.

Враховуючи зазначене вище, рецензований посібник, безперечно, може бути рекомендованим до друку.

Рецензент,

доктор юридичних наук, професор,
директор інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ

Андрій Миколайович Бабенко

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ на навчально-методичний посібник в схемах і таблицях

«Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності»

(авторський колектив: *Витяганець О. І., Домброван Н. В., Іванов О. О., Корженко О. М., Корнієнко М. В., Мерденов Ю. В., Михайленко Є. О., Нестерчук В. В., Остроглядова О. Г., Семенишин М. О., Семенова А. В., Сіфоров О. І., Швець М. О.:*

за загальною редакцією М. В. Корнієнка, А. В. Семенової)

Якісна зміна української системи вищої освіти вимагає розроблення нових підходів до навчання і викладання, утвердження чесності та етичних цінностей в академічному середовищі сучасного університету, створення нових механізмів побудови комунікації між усіма учасниками освітнього процесу, що сприяє формуванню високої академічної культури, забезпеченню довіри до результатів навчання.

Рецензований навчально-методичний посібник актуалізує проблему академічної доброчесності, яка є невід'ємною складовою забезпечення якості освіти та впливає не лише на якість професійної підготовки, а й на формування засадничих цінностей майбутніх фахівців. Запропоновані авторами підходи щодо формування доброчесного академічного середовища в сучасному ЗВО спонукають до розуміння усіма його учасниками необхідності дотримання принципів академічної доброчесності, на яких базується довіра між університетом та роботодавцями, замовниками освітніх і наукових послуг, зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами.

У посібнику наведено досвід реалізації принципів академічної доброчесності в процесі викладання освітнього компонента «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності», який сприяє кращому розумінню й опануванню здобувачами освітньо-наукової програми PhD «Право» стратегії та тактики дотримання академічної доброчесності та її актуальності у власному науковому пошуку. Завдяки ґрунтовному аналізу, посиланням на законодавчо-нормативну базу, практичним прикладам, які наведені в посібнику, авторам вдалося популяризувати академічну доброчесність, яка спрямована на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до вимог освітньо наукового рівня вищої освіти.

Автори посібника чітко структурували змістову складову освітньої компоненти, де передбачено реалізацію всіх стратегічних напрямів щодо управління науковим проєктами та реалізацію політики академічної доброчесності в сучасному закладі вищої освіти. Цілі освітньої компоненти реалізовані через досягнення загальних та спеціальних компетентностей та досягнення здобувачами PhD рівня таких прикладних результатів навчання, як здатність самостійно виконувати наукові дослідження, оцінювати результати та нести відповідальність за них, здатність розробляти та реалізовувати наукові проєкти, проводити власні дослідження, досягати наукових результатів та вміти презентувати їх.

Безсумнівною перевагою рецензованої праці, що вирізняє її з-поміж інших навчально-методичних посібників такого типу, є розроблення критеріїв оцінювання предметних результатів навчання, питань для рефлексії та для встановлення зворотного зв'язку зі здобувачами освіти. Окрім цього, зауважимо, що навчальний контент змістовно наповнений на високому рівні як теоретично, так і практично.

Інноваційним, на нашу думку, є другий модуль «Менеджмент наукових проєктів», у якому розкрито усі актуальні питання щодо організації якісної проєктної діяльності. Автори навели основні цілі управління проєктами, розкрили їх специфіку, описали процес реалізації та управління ними.

РЕЦЕНЗІЇ

Крім цього, у рецензованій праці окреслено життєвий цикл проєкту, його основні фази та стадії. Також авторами конкретизовано рівні управління проєктом: концептуальний, стратегічний, тактичний, – які допоможуть майбутнім фахівцям чітко структурувати свою роботу над проєктами. Варто відмітити детально розроблену матрицю майбутнього наукового проєкту, яка стане дорожньою картою для здобувачів вищої освіти у процесі роботи над проєктом.

У посібнику представлено також й огляд міжнародних асоціацій та організацій, що займаються стандартизацією проєктної діяльності. Без сумніву, ця інформація є професійно важливою для майбутніх науковців та фахівців системи МВС.

Заслуговує на особливу увагу розділ «Оцінювання суджень і ставлення», де авторами надано методичні пояснення таксономії цілей Б. Блума, наведено приклади запитань до кожного з рівнів мислительної діяльності, що допоможе здобувачам на практиці побачити дієвість цієї класифікації цілей та усвідомити її вплив на якість засвоєння знань. Оригінальністю вирізняється розділ «Досліджуємо добросовісно», у якому розроблено чек-лист для наукового керівника та чек-лист для магістранта й аспіранта; подано цінні поради, рекомендації, що допоможуть як науковим керівникам, так і майбутнім фахівцям якісно готувати і правильно оформити свої наукові доробки.

Відмітимо представлення у посібнику зразків оформлення джерел до наукових праць здобувачів відповідно до вимог АРА стилю, що є чинним у всіх міжнародних наукових періодичних виданнях. У такий спосіб молоді науковці практикуються в бібліографічному описі літератури міжнародного стандарту. Перевагою посібника є чітка структура, логічна послідовність викладу матеріалу, широкий спектр інформаційно-аналітичного матеріалу, переконлива аргументація актуальності запропонованих тем і їх прикладна значущість у процесі підготовки майбутніх фахівців системи МВС. Вважаємо, що презентована праця буде сприяти модернізації їх підготовки у закладах вищої освіти, підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці.

Рецензоване видання може бути корисним для організації самостійної роботи здобувачів освіти, адже теоретичний матеріал подано у формі інтерактивних лекцій із рефлексивними запитаннями і відповідями для перевірки, практична частина збагачена прикладами тестових завдань, методичними поясненнями і запитаннями щодо оцінювання суджень і ставлення відповідно до таксономії Б. Блума, а також додатками чек-листів для наукових керівників та аспірантів. Зміст, структура, форми комунікації між здобувачами та викладачами створюють умови для самоосвіти майбутніх фахівців, що відповідає сучасним тенденціям організації освітнього процесу, сприяє формуванню компетентності «навчання упродовж життя».

Навчально-методичний посібник «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної добросовісності», підготовлений колективом авторів за загальною редакцією проф. М.В. Корнієнка та проф. А.В. Семенової, є якісним, інноваційним, завершеним та цілісним елементом забезпечення освітньої наукової програми «Право», ґрунтується на значному теоретичному і методичному доробку авторів, є результатом глибокого осмислення проблеми якості підготовки здобувачів освіти різних рівнів вищої освіти.

Рецензована праця є цінною для викладачів закладів вищої освіти, оскільки у ній розкрито сучасні підходи до процесу підготовки фахівців у фокусі менеджменту, зокрема якості викладання освітніх компонентів у вищій школі. Зауважимо, що широке професійно спрямоване коло співавторів (доктори та кандидати наук, аспіранти, ад'юнкти, директор бібліотеки) є промовистим свідченням глибокого розгляду представлених тем посібника.

З огляду на детальний аналіз навчально-методичного посібника в схемах і таблицях «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної добросовісності» рекомендуємо рецензовану працю до друку та практичного застосування у закладах вищої освіти.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
голова комісії з внутрішнього забезпечення якості освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Марія Миколаївна Бойко

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ

на навчально-методичний посібник
в схемах і таблицях

«Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності»

(авторський колектив: *Витяганець О. І., Домброван Н. В., Іванов О. О., Корженко О. М., Корнієнко М. В., Мерденов Ю. В., Михайленко Є. О., Нестерчук В. В., Остроглядова О. Г., Семенишин М. О., Семенова А. В., Сіфоров О. І., Швець М. О.*

за загальною редакцією М. В. Корнієнка, А. В. Семенової)

Актуальність поданого видання та своєчасність його підготовки не викликають жодних сумнівів. Адже на часі осучаснення і збагачення змісту книги, в якій викладаються основи знань з того освітнього компоненту що є системоутворювальним у якісній підготовці нового покоління здобувачів освіти які мають намір працювати у науковій та науково-педагогічній сферах системи МВС, усіх тих, хто незалежно від фаху, у процесі реалізації професійних функцій здатний, насамперед, бачити Людину як «міру всіх речей». Оскільки вже сутність самих понять «добро» і «чесність», свідчать, що це високі моральні цінності, які є надважливими для формування у людини позитивних якостей характеру.

Саме вони сприяють моральному розвитку особистості, її раціональному мисленню й об'єктивності суджень про оточуючий світ. Утім, сучасні умови існування людства у цілому і Української науково-освітньої спільноти зокрема, мають наповнювати поняття «добро» новим змістом – прагненням особистості та суспільства до створення образу довершеності, ідеалу моральної досконалості, людяності.

З огляду і на виклики сьогодення щодо важливості становлення у вищій школі конкурентоздатних фахівців і зростаючі соціальні потреби в гуманітарному знанні спеціалістів, котрі мають набути і розвинути у ЗВО високих рівнів компетентностей у напрямі реалізації ключових аспектів менеджменту наукових проєктів, і виключно особисто-професійне призначення наукового керівника, значно підвищують роль не тільки сутності концепції академічної доброчесності, а також її науково-методичного збагачення у своєрідності теоретико-практичної структури змісту навчально-методичного посібника «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності». Рукопис що рецензується й віддзеркалює, на наше переконання, усі вище окреслені очікування соціуму та суб'єктів науково-освітнього процесу закладів вищої освіти з особливими умовами навчання системи МВС.

На схвалення заслугує обрана авторами структура посібника. Так, вже на початку книги у розділі «**Актуальність курсу**» автори не тільки анонсують інформацію про те, що «*Посібник створено у відповідності до освітньо-наукової програми PhD «Право» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти для аспірантів і ад'юнктів всіх форм навчання; видання може бути корисним також при самопідготовці, адже теоретичний матеріал подано у формі інтерактивних лекцій із рефлексивними запитаннями і відповідями для перевірки, практична частина збагачена прикладами тестових завдань, методичними поясненнями і запитаннями щодо оцінювання суджень і ставлень згідно Таксономії Б.Блума, додатками чек листів для керівників і аспірантів*» (стор. 5), а також й цілком умотивовано аргументують читача про практичну важливість вивчення курсу «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності». Особливо показовим у цьому плані, на наш погляд, слід уважати й наступний розділ посібника «**Дисципліна в освітньо - науковій програмі**» де системно подано місце освітньої компоненти в структурі програми підготовки PhD ОДУВС з аргументовано-практичною демонстрацією відповідних таблиць «Міжпредметні зв'язки ОК», «Склад і структура ОК», «Розподіл обсягу годин», «Загальні та спеціальні компетентності» тощо (стор. 6-16).

РЕЦЕНЗІЇ

Опис «Програмних результатів навчання» і «Тематичний план» (стор. 17-18) релевантно обґрунтовують «Предметні результати навчання», які виступають імперативом для подальшої стандартизації якісного і кількісного опису критеріїв їх оцінювання у межах змісту практичних занять (стор. 19-26). До того ж, контекстом тут виступають саме фахові вимоги (стор. 15):

«– розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, в юридичній сфері на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язування актуальних правових, соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем;
– проявляти навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкий науковій спільноті й громадськості наукові результати правозастосування державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі;
– вміти професійно презентувати власні результати досліджень в галузі права на міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, у наукових виданнях, практично використовувати іноземну мову в науковій та педагогічній діяльності».

Наприклад, особливо показовим у даному плані є оцінювання завдання про «складання бібліографії з різними видами джерел до власного дослідження двома стандартами: згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та «відповідно до вимог АРА стилю», що є найбільш поширеним в суспільних науках за кордоном загалом і у галузі Права, зокрема; «перевірка бібліографії на предмет помилок з аргументацією свого бачення» (стор. 24).

Сприятливою авторською «родзинкою» в аспекті збагачення професійно-ціннісного досвіду, вважаємо й всебічно продумане унаочнення навчальної інформації, котра має базове значення у розділі «Теоретичний матеріал» (стор. 27-284), де класичну структуру лекційного заняття поєднано з матеріалами, що носять рефлексивний емоційно-поведінковий і мотиваційно-оцінний характер та які ще недостатньо висвітлюються з позицій теорії і методики професійної освіти на рівні посібників у вітчизняних виданнях для вищої школи. Так, авторами пропонуються наступні навчальні блоки: «Рефлексивна таблиця», «Хвилинка іронії», «Перевір себе (питання і відповідь)». Водночас, вважаємо, що рельєфність тексту набула б ще більшої виразності як би внести уточнення у назви деяких рисунків, зробивши додаткові гіпертекстові посилання на першоджерела (стор. 174, 175), а також на рівні роз'яснення було б подано інструкцію роботи з Репозитарієм ОДУВС відкритого доступу (<http://dspace.oduvs.edu.ua>).

У розділі «Практична частина» всебічно та, водночас, лаконічно висвітлено з позицій сучасних вимог до дидактичних тестів контролю рівнів навчальних досягнень, «Приклади тестів модульного контролю» (стор. 286-289) з правильними відповідями і поясненнями. На наш погляд, у поданому рукописі вдало розкрито інформацію щодо процедури рецензування наукових видань, написання рецензій. Цікавим і дотичним до цільової проблематики є факт включення у посібник прикладу «Анкети рецензента» (стор. 290), якій наведено з ексклюзивного дозволу редакції видання «Technology Cent», що спеціалізується на наукових виданнях англійською мовою з індексацією світовими ресурсами (SCOPUS, EBSCOHOST, OPENAIRE, тощо) та життєстверджує політику відкритого доступу. Адже ж, як засвідчує практика, саме цей аспект становить проблемне поле наукової діяльності.

Рукопис вигідно вирізняється своєю скерованістю не лише на максимальне врахування фахової специфіки підготовки здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня PhD, а й практико-орієнтованою потужністю демонстрації можливостей процедури «Оцінювання суджень і ставлення» до проблемного поля менеджменту наукових проєктів і політики академічної доброчесності в науково-освітній спільноті загалом. Так, авторами у розділах «Методичні пояснення» та «Приклади запитань високих рівнів таксономії» на ґрунті пояснення специфіки створення класифікації шаблів мислення в процесі навчання у когнітивній сфері, сформульовано запитання найвищого рівня таксономії розумової поведінки (6 рівень – оцінювання – скласти судження про об'єкт або ідею на підставі обраних доказів або критеріїв), як моделі організації розбіжних розумових процесів за певною ієрархією – від простого відтворення фактів на нижчому рівні до процесу аналізу і оцінки на найвищому з урахуванням афективної (відносини, почуття, цінності) та психомоторної (поведінкові навички) сфер таксономії (стор. 291-298). Вагомою перевагою посібника є роз'яснення для читачів у «Післямові» специфіки та особливостей застосування тих численних методик, які дуже слушно застосували автори.

РЕЦЕНЗІЇ

Маємо усі підстави стверджувати, що праця яка рецензується відноситься до посібників нового покоління ще й за такими параметрами як: по-перше змістовним наповненням не тільки теоретико-інформаційного, а ще й рефлексивного, методичного і суто практичного блоків. Це додає посібнику ознак повноти навчально-методичного супроводу освітньої компоненти «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності». Так, наприклад це підтверджується ще й тим, що матеріали додатку **«Оформлення літератури відповідно до вимог АРА стилю»** (стор. 327-338) розміщено з дозволу редакції журналу «Education: Modern Discourses» (http://emdnaes.org.ua/index.php/Educ_Mod_discourse/Official_Information). А по-друге, важко переоцінити вдалу, на наш погляд, спробу авторів посібника надати книзі не тільки естетично-наочної цілісного подання у вигляді схем і таблиць, а ще й ресурсів для навчального діалогу, а також потенційних можливостей для прояву творчої і доброчесної дослідницької індивідуальності як здобувачів так і наукових керівників (**«Досліджуємо доброчесно!»** стор. 299-312), їхнього становлення і подальшого розвитку як науковців і освітян конкурентоспроможних на державному і міжнародному рівнях.

Загальна композиція і зміст посібника побудовано у такий вдалий спосіб, що орієнтує суб'єктів освітньо-наукового процесу сучасної вищої школи на умотивований вибір ними моделі науково-професійної принципово доброчесної діяльності в умовах невизначеності. Позитивно оцінюючи навчально-методичний посібник «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності», підготовлений колективом авторів за загальною редакцією проф. М.В. Корнієнка та проф. А.В. Семенової відзначаємо його актуальність, науково-навчальну цінність, практико-орієнтовану спрямованість. Вважаємо що, презентована праця сприятиме модернізації підготовки фахівців у закладах вищої освіти з особливими умовами навчання, підвищенню їх конкурентоздатності.

Посібник рекомендуємо до друку.

Рецензент:

кандидат юридичних наук, професор,
перший проректор Одеського державного університету внутрішніх справ

Сергій Григорович Братель

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ

на навчально-методичний посібник
в схемах і таблицях

«Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності»

(авторський колектив: *Витяганець О. І., Домброван Н. В., Іванов О. О., Корженко О. М., Корнієнко М. В., Мерденов Ю. В., Михайленко Є. О., Нестерчук В. В., Остроглядова О. Г., Семенишин М. О., Семенова А. В., Сіфоров О. І., Швець М. О.:*

за загальною редакцією М. В. Корнієнка, А. В. Семенової)

Актуальність видання перш за все зумовлена тим, що у важких умовах війни в Україні, спричиненою повномасштабним вторгненням РФ на територію нашої держави, найважливішим завданням для збереження, відновлення і модернізації вищої освіти в Україні особливе місце посідає формування покоління духовно та інтелектуально розвинених, конкурентоспроможних доброчесних науковців і освітян України. Саме від оновлення змісту, осучаснення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня PhD як нової генерації інтелектуальної еліти України залежить поступ такого процесу. Адже у процесі підготовки майбутній здобувач наукового ступеню має не тільки опанувати теоретичні знання, а також й сформувані практичні компетентності, які нададуть змоги щодо розвитку і прояву власної особистісно-професійної наукової творчості і, навіть, професійно-педагогічної майстерності. З таких позицій серед широкого кола підручників та посібників заслуговує на увагу розроблений колективом авторів навчально-методичний посібник в схемах і таблицях «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності».

Особливістю підручника є те, що матеріал викладено на засадах студентоцентрованої та компетентнісної парадигми освіти, де формуванню компетентностей здобувачів освіти сприятимуть діалогічний стиль інформаційно-теоретичного, рефлексивного та практичного блоків до кожного з підрозділів та відповідні додатки.

У підручнику викладено загальні теоретичні засади менеджменту наукових проєктів і академічної доброчесності: поняття політики академічної доброчесності та її правове регулювання; огляд видів можливих порушень академічної доброчесності; сутність та особливості академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності; окреслено можливості застосування сучасних інформаційних технологій задля попередження неумисного порушення академічної доброчесності; пояснено витоки й природу академічної культури; висвітлено шляхи й наведено поради щодо пошуку та опрацювання наукової інформації; надано рекомендації у напрямі реалізації політики академічної доброчесності при складанні бібліографії в наукових працях.

Серед позитивів посібника підкреслимо, що автори, усвідомлюючи необхідність ґрунтовного опанування теоретичних знань, поєднання теорії (*інформаційні* блоки підрозділів) із практикою науково-освітньої діяльності, підкріплювали навчальний матеріал не тільки контрольними запитаннями (*рефлексивні* блоки підрозділів), а також систематично складеними завданнями посібника відповідних рівнів складності (*практичні* блоки підрозділів): *рівень А*: репродукція/відтворення, *рівень Б*: аналіз/компіляція; *рівень В*: синтез/оцінювання, спираючись на методологію таксономії Б. Блума. Ураховуючи те, що система завдань і критеріїв оцінювання результатів навчання, яка пропонується у посібнику, має багатоваріантний характер, можемо стверджувати, що це дає змогу здійснювати індивідуальний підхід, ураховуючи фах і спеціалізацію підготовки здобувачів вищої освіти та забезпечити самостійність виконання завдань. Навіть конкретизація самого поняття наукового проєкту, його складових та видів, етапів планування та реалізації наукового проєкту подано в практичному аспекті цільової аудиторії і мети вивчення відповідного курсу.

РЕЦЕНЗІЇ

У додатках підручника містяться приклади тестових матеріалів і поради щодо оформлення списку джерел, чек-листи для наукових керівників і здобувачів. Підкреслимо, що рефлексивні запитання в аспекті формування і розвитку як викладацької, так і наукової компетентностей є важливим засобом активізації практичної як освітньої, так й наукової діяльності здобувачів освіти, оскільки дають їм можливість спробувати себе в ролі керівників, розвивають компетентності співробітництва. На наш погляд, такий вид організації освітнього процесу підвищує інтерес до науково-педагогічної діяльності взагалі й розвиває як управлінські, так і дослідницькі навички в аспекті опанування освітньої компоненти «Менеджмент наукових проєктів і політика академічної доброчесності» як обов'язкової навчальної дисципліни освітніх програм підготовки третього освітньо-наукового рівня PhD; сприяє формуванню дослідницької самостійності. Як побажання у такому ракурсі, вважаємо, що книга ще більше б розкрила відповідну специфіку, якщо читачеві було надано можливість проаналізувати всю цілісність міжпредметних зв'язків ОК.07, а не тільки їх фрагмент (див. табл. стор. 8). Адже усвідомлення значущості міжпредметних зв'язків освітніх компонент не тільки позитивно впливає на якість організації науково-освітнього процесу, а головне – «прокладає місток» між науково-освітньою і майбутньою професійною діяльністю.

Заслугує на увагу також і те, що до кожної теми авторами ретельно дібрані приклади-пояснення, аналіз яких сприятиме розвитку загальних і професійних компетентностей, а широкий наочний ілюстративний матеріал слугуватиме візуалізації перцепції текстової інформації. На наше переконання, така організація матеріалу посібника не тільки спрямована на розвиток творчого і критичного професійного мислення майбутніх PhD, а також й на формування специфічних навичок освітян-науковців, дозволяє підготувати сучасного дослідника-професіонала, здатного вдосконалюватись протягом життя.

Зауважимо, цей посібник відповідає змісту програми освітньої компоненти «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності», що є обов'язковою в циклі дисциплін загальної підготовки спеціальності 08 «Право» для третього освітньо-наукового рівня PhD. Наразі цей посібник є одним із перших українських навчально-методичних матеріалів, що видано у форматі схем і таблиць з конкретизацією відповідних критеріїв оцінювання рівнів навчальних досягнень, який розроблено у межах відповідного навчально-методичного комплексу освітньої компоненти.

Посібник, що рецензується, має наукову новизну та практичну значущість, а також пріоритет, порівняно з іншими науково-методичними доробками даного напрямку, що підтверджується ще й унікальністю складу авторського колективу: у створенні посібника як освітньо-наукового продукту брали участь у тісній співпраці аспіранти, ад'юнкти, професорсько-викладацький склад та наукові працівники і представники наукової бібліотеки ОДУВС.

Оцінюючи схвально навчально-методичний посібник в схемах і таблицях «Менеджмент наукових проєктів та політика академічної доброчесності» (авторський колектив: Витяганець О. І., Домброван Н. В., Іванов О. О., Корженко О. М., Корнієнко М. В., Мерденов Ю. В., Михайленко Є. О., Нестерчук В. В., Остроглядова О. Г., Семенишин М. О., Семенова А. В., Сіфоров О. І., Швець М. О.: за загальною редакцією М. В. Корнієнка, А. В. Семенової), ми вважаємо, що його видання є доцільним і корисним, сприятиме підвищенню якості підготовки фахівців не тільки у закладах вищої освіти системи МВС зі специфічними умовами навчання, а й стане також у нагоді у якості довідникового видання для науково-педагогічних працівників з метою розвитку їх науково-педагогічної майстерності, а також й зміцненню конкурентоспроможності Української науки й освіти на світовому рівні!

Підручник рекомендуємо до друку.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри соціології та психології Харківського національного університету внутрішніх справ

Валентина Олександрівна Тюріна

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Витяганець Оксана Іванівна - директор загальної бібліотеки ОДУВС;

Домброван Наталія Василівна - кандидат юридичних наук, начальник відділу організації наукової роботи;

Іванов Олександр Олександрович - аспірант 1 курсу ОДУВС;

Корженко Ольга Михайлівна - ад'юнкт 1 курсу ОДУВС;

Корнієнко Максим Вікторович - доктор юридичних наук, професор, проректор ОДУВС;

Мерденов Юрій Володимирович - аспірант 1 курсу ОДУВС;

Михайленко Єгор Олегович - аспірант 1 курсу ОДУВС;

Нестерчук Вікторія Валентинівна – науковий співробітник відділу організації наукової роботи ОДУВС;

Остроглядова Олена Георгіївна - ад'юнкт 1 курсу ОДУВС;

Семенишин Микола Олександрович - доктор юридичних наук, доцент, професор ОДУВС;

Семенова Алла Василівна - доктор педагогічних наук, професор, професор ОДУВС;

Сіфоров Олександр Іванович - кандидат технічних наук, доцент, начальник навчально-методичного відділу;

Швець Михайло Олександрович - аспірант 1 курсу ОДУВС.

Навчально-методичне видання

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ

**МЕНЕДЖМЕНТ НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ
ТА ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ.**

Підписано до друку 09.06.2023 р.
Формат 100x70/8. Папір офсетний. Гарнітура Calibri
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 59,15. Наклад 43 прим.
Зам. № 0906/1

Надруковано з готового оригінал-макета у друкарні «Апрель»
ФОП Бондаренко М. О.
65045, м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60
Тел.: +38 (048) 235 79 76
info@aprel.od.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014